

Voorjaarsnota 2011

provincie Groningen

versie PS 24.05.11

Inhoudsopgave

DEEL 1. HOOFDLIJNEN VAN BELEID 2011-2015 (KOERSVERHAAL)	5
DEEL 2. FINANCIEEL KADER 2011-2015	7
SAMENVATTING EN CONCLUSIES	7
1. FINANCIEEL PERSPECTIEF 2011-2015	9
1.1. <i>Ontwikkeling flexibel budget 2011-2015 op basis van aanvaard beleid</i>	9
1.2. <i>Uitvoering voorgenomen bezuinigingen 2011-2015</i>	12
1.2.1. Vertalen van bezuinigingen op kredietniveau	12
1.2.2. Knelpunten bij uitvoering bezuinigingen	12
1.3. <i>Cofinanciering Kompas</i>	13
1.3.1. Stand van zaken	13
1.3.2. Stand van de reserve Cofinanciering Kompas	13
1.3.3. Stand projecten	13
1.4. <i>Provinciale Meefinanciering</i>	13
1.4.1. Stand van zaken	14
1.4.2. Stand van de reserve Provinciale Meefinanciering	16
1.4.3. Stand projecten	16
1.5. <i>RSP-ZZL</i>	16
1.6. <i>ESFI</i>	16
1.6.1. MIT	17
1.7. <i>Blauwestad</i>	17
1.8. <i>Onzekerheden</i>	18
1.8.1. Bestuursakkoord Rijk-gemeenten- provincies-waterschappen	18
1.8.2. Gevolgen meicirculaire 2011 Provinciefonds	19
1.8.3. CAO 2011-2012	19
DEEL 3. BELEIDSWIJZIGINGEN 2011-2015	21
1. BELEIDSWIJZIGINGEN PER PROGRAMMA	23
1.1. <i>Leven en wonen in Groningen</i>	25
1.1.1. Knelpunten aanvaard beleid	25
1.1.2. Substitutievoorstellen met een andere bestemming	25
1.1.3. Voorbeslag Voorjaarsnota 2011	25
1.1.4. Knelpunten bezuinigingen	26
1.1.5. Continueren nieuw beleid	26
1.1.6. Nieuw beleid 2011-2015	26
1.2. <i>Ondernemend Groningen</i>	27
1.2.1. Knelpunten aanvaard beleid	27
1.2.2. Substitutievoorstellen met een andere bestemming	27
1.2.3. Voorbeslag Voorjaarsnota 2011	28
1.2.4. Knelpunten bezuinigingen	28
1.2.5. Continueren nieuw beleid	28
1.2.6. Nieuw beleid 2011-2015	28
1.3. <i>Bereikbaar Groningen</i>	31
1.3.1. Knelpunten aanvaard beleid	31
1.3.2. Substitutievoorstellen met een andere bestemming	31
1.3.3. Voorbeslag Voorjaarsnota 2011	31
1.3.4. Knelpunten bezuinigingen	31
1.3.5. Continueren nieuw beleid	32
1.3.6. Nieuw beleid 2011-2015	32
1.4. <i>Karakteristiek Groningen</i>	33
1.4.1. Knelpunten aanvaard beleid	33
1.4.2. Substitutievoorstellen met een andere bestemming	33
1.4.3. Voorbeslag Voorjaarsnota 2011	33
1.4.4. Knelpunten bezuinigingen	33
1.4.5. Continueren nieuw beleid	33
1.4.6. Nieuw beleid 2011-2015	33
1.5. <i>Schoon/Veilig Groningen</i>	35
1.5.1. Knelpunten aanvaard beleid	35
1.5.2. Substitutievoorstellen met een andere bestemming	35
1.5.3. Voorbeslag Voorjaarsnota 2011	36
1.5.4. Knelpunten bezuinigingen	36
1.5.5. Continueren nieuw beleid	36
1.5.6. Nieuw beleid 2011-2015	36

1.6. <i>Energiek Groningen</i>	37
1.6.1. Knelpunten aanvaard beleid	37
1.6.2. Substitutievoorstellen met een andere bestemming	37
1.6.3. Voorbeslag Voorjaarsnota 2011.....	37
1.6.4. Knelpunten bezuinigingen	37
1.6.5. Continueren nieuw beleid	37
1.6.6. Nieuw beleid 2011-2015.....	38
1.7. <i>Gebiedsgericht</i>	39
1.7.1. Knelpunten aanvaard beleid	39
1.7.2. Substitutievoorstellen met een andere bestemming	39
1.7.3. Voorbeslag Voorjaarsnota 2011.....	40
1.7.4. Knelpunten bezuinigingen	40
1.7.5. Continueren nieuw beleid	40
1.7.6. Nieuw beleid 2011-2015.....	40
1.8. <i>Welzijn, sociaal beleid, jeugd, cultuur</i>	41
1.8.1. Knelpunten aanvaard beleid	41
1.8.2. Substitutievoorstellen met een andere bestemming	42
1.8.3. Voorbeslag Voorjaarsnota 2011.....	42
1.8.4. Knelpunten bezuinigingen	42
1.8.5. Continueren nieuw beleid	42
1.8.6. Nieuw beleid 2011-2015.....	43
1.9. <i>Bestuur</i>	45
1.9.1. Knelpunten aanvaard beleid	45
1.9.2. Substitutievoorstellen met een andere bestemming	45
1.9.3. Voorbeslag Voorjaarsnota 2011.....	45
1.9.4. Knelpunten bezuinigingen	46
1.9.5. Continueren nieuw beleid	46
1.9.6. Nieuw beleid 2011-2015.....	46
1.10. <i>Bedrijfsvoering</i>	47
1.10.1. Knelpunten aanvaard beleid	47
1.10.2. Substitutievoorstellen met een andere bestemming	47
1.10.3. Voorbeslag Voorjaarsnota 2011.....	47
1.10.4. Knelpunten bezuinigingen.....	47
1.10.5. Continueren nieuw beleid	47
1.10.6. Nieuw beleid 2011-2015.....	47
1.11. <i>Algemene Dekkingsmiddelen</i>	49
1.11.1. Knelpunten aanvaard beleid	49
1.11.2. Substitutievoorstellen met een andere bestemming	49
1.11.3. Voorbeslag Voorjaarsnota 2011.....	49
1.11.4. Knelpunten bezuinigingen.....	49
1.11.5. Continueren nieuw beleid	51
1.11.6. Nieuw beleid 2011-2015.....	51
DEEL 4. BIJLAGEN BIJ VOORJAARSNOTA 2011	53
BIJLAGE 1.1. UITGANGSPUNTEN MEERJARENRAMINGEN 2011-2015	57
BIJLAGE 1.2. KAPITAALLASTEN, BESPAARDE RENTE EN DIVIDENDEN 2011-2015.....	59
BIJLAGE 1.3. APPARAATSKOSTEN PERSONEEL.....	63
BIJLAGE 1.4. OPBRENGST OPCENTEN MOTORRIJTUIGENBELASTING 2011-2015	67
BIJLAGE 1.5. UITKERING PROVINCIEFONDS	69
BIJLAGE 1.6. SUBSTITUTIEVOORSTELLEN	71
BIJLAGE 2.1. VOORSTELLEN CONTINUEREN NIEUW BELEID VANAF 2012.....	73
BIJLAGE 2.2. VOORSTELLEN NIEUW BELEID 2011-2015	75
BIJLAGE 3.1. PROVINCIALE MIT 2011.....	77
BIJLAGE 3.2. BESTEDINGEN 2011 COFINANCIERING KOMPAS.....	119
BIJLAGE 3.3.1. BESTEDINGEN 2011 PROVINCIALE MEEFINANCIERING	121
BIJLAGE 3.3.2. BESTEDINGEN 2011 INNOVATIEF ACTIEPROGRAMMA GRONINGEN-2	123
BIJLAGE 3.4. BESTEDINGEN 2011 RSP-ZZL.....	125
BIJLAGE 4. POP-UITVOERINGSPROGRAMMA (PUP) 2011	127
DEEL 5. BEGROTINGSWIJZIGINGEN 2011	151

Deel 1. Hoofdpijnen van beleid 2011-2015 (Koersverhaal)

De provinciale verkiezingen zijn net achter de rug, en het college van GS heeft overeenstemming bereikt over het nieuwe collegeprogramma 2011-2015 *Energiek en scherp aan de wind: op naar een ondernemend, duurzaam en sociaal Groningen!*. Dit programma is op 13 april 2011 aan uw Staten gepresenteerd.

Ons collegeprogramma is gebaseerd op de volgende uitgangspunten, waarbij duurzaamheid het leidende principe is:

- Sociaal en betrokken: iedereen doet mee, interactie met de inwoners en een eerlijk en sociaal beleid.
- Innovatief en ondernemend: werken aan werk voor iedereen, een uitstekend vestigingsklimaat, goed onderwijs en aandacht voor cultuur en recreatie/toerisme;
- Solide en slagvaardig; werken aan een solide financiële positie; een betrouwbare overheid, samen met de Groninger samenleving.

De centrale thema's in ons collegeprogramma zijn werk, energie en leefbaarheid.

Op deze plek in de Voorjaarsnota vindt u normaliter het koersverhaal, waarin wij in grote lijnen omschrijven wat we voor de komende periode belangrijk vinden en wat we willen gaan doen. Omdat de inkt van ons programma voor 2011-2015 net droog is, volstaan wij hier met een verwijzing naar de tekst van *Energiek en scherp aan de wind: op naar een ondernemend, duurzaam en sociaal Groningen!* Deze tekst is terug te vinden op de provinciale website via onderstaande link.
(http://www.provinciegroningen.nl/fileadmin/user_upload/Documenten/Downloads/akkoord040411_3.pdf)

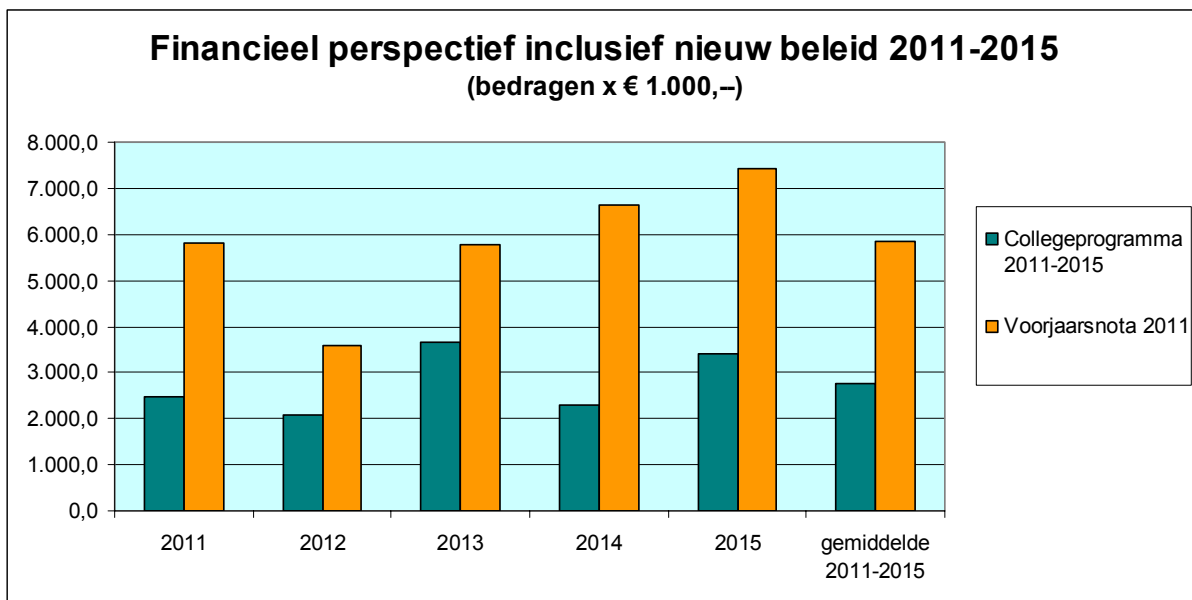
Deel 2. Financieel kader 2011-2015

Samenvatting en conclusies

Het financiële perspectief van onze provincie is in vergelijking met de Beleidsbrief 2011 met name verbeterd door lagere kapitaallasten, lagere lasten in verband met het in beperkte mate continueren van het nieuwe beleid uit de collegeperiode 2007-2011, de voorziene herverdeling Provinciefonds ingaande 2012, de inzet van het vrij besteedbare rekeningresultaat 2010, lagere apparaatskosten personeel en iets hogere accessen Provinciefonds.

Tegenover deze positieve ontwikkelingen staan een iets lagere uitkering uit het Provinciefonds in verband met de ontwikkelingen van het inwonertal in 2010, de mogelijke extra lasten in verband met de overdracht van de muskusrattenbestrijding naar de waterschappen, een tegenvallende opbrengst van de opcentenheffing motorrijtuigenbelasting vanwege een voorziene lagere indexering in de jaren 2012 tot en met 2014 en de gevolgen van de sindsdien door ons genomen besluiten, met name de voorstellen nieuw beleid zoals vastgelegd in ons collegeprogramma 2011-2015.

De nu voorziene ontwikkelingen leiden tot een toename van de gemiddelde begrotingsruimte van € 2,78 miljoen per jaar volgens het collegeprogramma 2011-2015 tot circa € 5,85 miljoen per jaar volgens de Voorjaarsnota 2011. In onderstaande grafiek maken wij dit inzichtelijk.



Het financiële perspectief 2011-2015 is met de nodige onzekerheden omgeven. De belangrijkste betreffen wel de mogelijke financiële gevolgen van een tussen het Rijk en de provincies gesloten Bestuursakkoord en de financiële gevolgen van de mei-/junicirculaire 2011 Provinciefonds, die voorlopig nog niet beschikbaar is. Wij hopen dat met de uitwerking van de Deelakkoorden m.b.t. de te decentraliseren taken er in de loop van 2011 meer duidelijkheid zal ontstaan. Gelet op deze onzekerheden stellen wij voor om voorlopig geen invulling te geven aan de resterende ruimte in het flexibel budget.

In ons collegeprogramma 2011-2015 hebben we uitgesproken in deze collegeperiode vooralsnog een flexibel budget van tenminste € 2 miljoen per jaar na te streven. Hierdoor is er ruimte voor het opvangen van majeure knelpunten die mogelijk gaan optreden.

In ons collegeprogramma 2011-2015 hebben wij aangegeven dat wij in deze collegeperiode de opbrengsten van de opcenten op de Motorrijtuigenbelasting (MRB) geïndexeerd op het huidige niveau willen houden. In de meerjarenramingen is rekening gehouden met een jaarlijkse indexering op basis de ontwikkeling van het maximaal toegestane tarief gecorrigeerd voor de ontwikkeling van het voertuigenpark (naar omvang en samenstelling).

Mogelijk zal vanwege afspraken in het Bestuursakkoord onze systematiek voor indexering van het aantal opcenten MRB vanaf 2012 moeten worden aangepast. Zie paragraaf 1.8.1.

In deze Voorjaarsnota 2011 presenteren wij u voorstellen voor de in periode 2011-2015 te maken beleidskeuzes. De basis daarvoor hebben wij gelegd in ons collegeprogramma 2011-2015. Voor een nadere toelichting op deze beleidswijzigingen verwijzen wij naar deel 3, waarin wij deze voorstellen per programma beschrijven.

1. Financieel perspectief 2011-2015

1.1. Ontwikkeling flexibel budget 2011-2015 op basis van aanvaard beleid

A. Basis voor financieel perspectief

Wij hebben het financiële perspectief uit de Beleidsbrief 2011 geactualiseerd op basis van de ultimo april 2011 bij ons bekende gegevens.

In onderstaande tabel is op basis van voorlopige berekeningen de vrij besteedbare begrotingsruimte in de periode 2011-2015 aangegeven, rekening houdend met de sinds maart 2011 opgetreden externe ontwikkelingen (rente, lonen, prijzen, Provinciefonds, opcenten motorrijtuigenbelasting).

Tabel 1. Ontwikkeling vrij besteedbare begrotingsruimte 2011-2015

Omschrijving	(bedragen x € 1.000,--)					gemiddelde
	2011	2012	2013	2014	2015	
A. Financieel perspectief Beleidsbrief 2011	5.862,4	5.951,5	10.395,3	8.961,0	10.259,8	8.286,0
B. Reeds vermelde ontwikkelingen in Collegeprogramma						
1. Maartcirculaire 2011 Provinciefonds	-277,6	-131,9	-133,5	-134,4	-134,6	
2. Vrijbesteedbaar rekeningresultaat 2010	844,0	2.532,1				
3. Vrijval continueren nieuw beleid vanaf 2012	0,0	1.482,7	1.308,2	1.401,5	1.244,7	
4. Herverdeling Provinciefonds ingaande 2012	0,0	1.640,0	1.640,0	1.640,0	1.640,0	
5. Overdracht muskusrattenbestrijding	-968,1	-30,4	-160,0	-160,0	-160,0	
subtotaal B	-401,7	5.492,5	2.654,7	2.747,0	2.590,1	2.616,5
C. Financieel perspectief aanvaard beleid Collegeprogramma	5.460,7	11.444,0	13.050,0	11.708,1	12.849,9	10.902,5
D. Ontwikkelingen na vaststellen Collegeprogramma						
1. Kapitaallasten	2.380,5	1.225,0	1.763,5	3.849,3	3.364,0	
2. Apparaatskosten personeel (AKP)	990,3	1.028,0	1.042,2	1.041,8	1.044,0	
3. Opbrengst opcenten MRB (lagere indexering)	0,0	-177,6	-548,8	-564,5	-535,0	
4. Uitkering Provinciefonds (accessen 2012-2015)		125,2	243,0	361,8	479,2	
subtotaal D	3.370,8	2.200,5	2.499,9	4.688,5	4.352,1	3.422,4
E. Knelpunten aanvaard beleid, voorbeslag VJN2011, knelpunten bezuinigingen, substituties (na Beleidsbrief 2011):						
1. Leven en Wonen in Groningen	0,0	-408,0	-73,7	0,0	0,0	
2. Ondernemend Groningen	0,0	0,0	-40,0	-30,0	-20,0	
3. Bereikbaar Groningen	-225,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
4. Karakteristiek Groningen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
5. Schoon/veilig Groningen	0,0	-55,3	0,0	0,0	0,0	
6. Energiek Groningen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
7. Gebiedsgericht	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
8. Welzijn, Sociaal Beleid, Jeugd en Cultuur	0,0	-93,8	-96,1	-99,0	-102,0	
9. Bestuur	-24,7	-79,8	-82,0	-84,4	-87,0	
10. Bedrijfsvoering	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
11. Algemene dekkingsmiddelen	228,3	-48,2	-106,9	-112,0	-117,2	
subtotaal E	-21,4	-685,0	-398,6	-325,5	-326,1	-351,3
F. Herzien financieel perspectief aanvaard beleid (= C + D + E)	8.810,1	12.959,5	15.151,3	16.071,1	16.875,9	13.973,6
G. Beleidswijzigingen uit Collegeprogramma						
1. Voorgesteld incidenteel nieuw beleid (zie bijlage 2.2)	-3.000,0	-4.550,0	-4.550,0	-4.550,0	-4.550,0	
2. Voorgesteld structureel nieuw beleid (zie bijlage 2.2)	0,0	-4.820,0	-4.840,0	-4.870,0	-4.900,0	
subtotaal G	-3.000,0	-9.370,0	-9.390,0	-9.420,0	-9.450,0	-8.126,0
H. Herzien perspectief inclusief beleidswijzigingen (= F + G)	5.810,1	3.589,5	5.761,3	6.651,1	7.425,9	5.847,6
I. Ontwikkelingen die (mogelijk) nog op zullen treden:						
1. Bestuursakkoord Rijk-Provincies	-p.m.	-p.m.	-p.m.	-p.m.	-p.m.	-p.m.
2. Meicirculaire 2011 Provinciefonds	±p.m.	±p.m.	±p.m.	±p.m.	±p.m.	±p.m.
3. CAO 2011-2012	±p.m.	±p.m.	±p.m.	±p.m.	±p.m.	±p.m.

NB. Bedragen voorzien van een minteken betekenen een beslag op de algemene middelen (flexibel budget)

Deze tabel start met cijfers uit de Beleidsbrief 2011. Vervolgens hebben wij u in ons collegeprogramma 2011-2015 geïnformeerd over de tot ultimo maart 2011 opgetreden ontwikkelingen in het financiële perspectief 2011-2015.

B. Ontwikkelingen vermeld in collegeprogramma 2011-2015

ad B.1. Maartcirculaire 2011 Provinciefonds

In de begroting voor het Provinciefonds van 2008 is aangekondigd dat er vanaf 2008 structureel € 100.000,-- uit de algemene uitkering van het Provinciefonds wordt genomen ten behoeve van de apparaatsuitgaven. Deze mutatie is echter ten onrechte nooit door de fondsbeheerders in een circulaire verwerkt. Voor het uitkeringsjaar 2010 betekent dit dat er met terugwerkende kracht alsnog € 100.000,-- wordt uitgenomen. Daarnaast wordt voor 2011 en verder structureel € 100.000,-- uit de algemene uitkering genomen. Voor onze provincie betekent dit vanaf 2011 een uitname van € 5.400,-- per jaar.

Verder zijn de aantallen inwoners in stedelijke gebieden en landelijke gebieden definitief vastgesteld waardoor de definitieve verdeling van het Provinciefonds 2010 kan worden bepaald. Voor de provincie Groningen heeft dit een structureel nadelig effect van gemiddeld € 130.000,-- per jaar.

De financiële effecten voor de jaarschijf 2010 kunnen niet meer in de jaarrekening 2010 worden meegenomen. Daarom stellen we voor het nadelige resultaat van € 157.500,-- door te schuiven naar 2011.

ad B.2. Vrij besteedbaar rekeningresultaat 2010

In onze voordracht met betrekking tot de rekening 2010 hebben wij voorgesteld om een bedrag van € 3.376.168,-- uit het vrij besteedbaar rekeningresultaat 2010 toe te voegen aan de begrotingsruimte 2011-2015. Op basis van aanvaard beleid is het verloop van de verwachte begrotingsruimte vanaf 2011 onregelmatig. Met de toevoeging van een deel van het vrij besteedbare rekeningresultaat 2010 aan de begrotingsruimte 2011 en 2012 is de in dat jaar beschikbare begrotingsruimte toereikend om de voornemens uit ons collegeprogramma 2011-2015 te kunnen realiseren.

ad B.3. Vrijval middelen bij voorstellen continueren nieuw beleid 2007-2011

In de financiële meerjarenramingen 2011-2015 zijn middelen gereserveerd voor het continueren van het nieuw beleid 2007-2011 vanaf 2012. Deze middelen komen echter pas beschikbaar nadat daarover bij de start van de nieuwe collegeperiode een beslissing is genomen.

In ons collegeprogramma 2011-2015 hebben wij besloten een deel van het nieuw beleid uit de vorige collegeperiode niet te continueren. Daardoor kan een deel van gereserveerde middelen nu vrijvallen en worden toegevoegd aan het flexibel budget.

ad B.4. Herverdeling Provinciefonds

Op basis van het op 29 maart 2011 door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) gepresenteerde voorstel voor een herverdeling van de uitkeringen uit het Provinciefonds mag voor onze provincie met ingang van 2012 op een structurele vermindering van ons aandeel in de rijksbezuiniging van € 300 miljoen worden gerekend met circa € 1,64 miljoen per jaar.

In onze brief van 6 april 2011, nr. 2011-15.459/14/A.16, FC, hebben wij u nader geïnformeerd over het voorstel m.b.t. de herverdeling Provinciefonds.

ad B.5. Overdracht muskusrattenbestrijding

We hebben de onzekerheid die wij hebben beschreven in paragraaf 3.5 van onze Beleidsbrief 2011 vertaald in een reservering voor de daarin genoemde maximumbedragen.

D. Ontwikkelingen na vaststelling collegeprogramma 2011-2015

ad D.1. Kapitaallasten

De kapitaallasten zijn medio april 2011 geactualiseerd. Het resultaat is een positieve bijstelling van de begroting. De positieve bijstelling wordt per saldo veroorzaakt doordat met name de hogere rentebaten kortgeld. In bijlage 1.2 treft u een nadere toelichting aan.

ad D.2. Apparaatskosten personeel (AKP)

Het beslag op de algemene middelen neemt structureel met zo'n € 1,0 miljoen per jaar af vanwege iets lagere toelagen, maar vooral omdat in de oorspronkelijke begroting 2011 het budget voor Apparaatskosten personeel (AKP) op een aantal onderdelen te hoog is geraamd. Zie voor een nadere toelichting bijlage 1.3.

ad D.3. Opbrengst opcenten MRB

De indexering van het aantal te heffen opcenten wordt bepaald op basis van het door de minister van Financiën vast te stellen maximumtarief rekeninghoudend met de verwachte volumeontwikkeling van het voertuigenpark zowel qua gewicht als qua aantallen. Het maximumtarief wordt bepaald op basis van een voortschrijdend gemiddelde van de ontwikkeling van het netto nationaal inkomen tegen marktprijzen. Vanwege de negatieve ontwikkeling van deze grootheid in 2009 (- 5,5%) zal het maximumtarief de komende jaren minder stijgen dan de eerder door ons veronderstelde gemiddelde groei van 3,5% per jaar. Door een geringere stijging van het maximumtarief zal de stijging van onze eigen index in de jaren 2012 tot en met 2014 naar verwachting lager uitvallen dan eerder door ons is geraamd. Wij ramen het nadeel daarvan nu op structureel € 535.000,-- per jaar. Hierbij is nog geen rekening gehouden met de in het Bestuursakkoord vastgelegde afspraak om het maximum aantal te heffen opcenten te beperken en de jaarlijkse groei van dit maximum vanaf 2013 te baseren op een andere systematiek.

ad D.4. Uitkeringen Provinciefonds (accessen 2012-2015)

De eerstvolgende circulaire met betrekking tot de verwachte ontwikkelingen van de uitkeringen uit het Provinciefonds verwachten wij op z'n vroegst pas eind mei/begin juni 2011 te ontvangen. Vooruitlopend op de toezending van deze circulaire hebben de beheerders van het Provinciefonds zeer recent cijfers met betrekking tot de verwachte accessen 2011-2015 op de website van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties gepubliceerd. De verwachte accessen voor 2012 tot en met 2015 liggen iets hoger dan eerder door de fondsbeheerders was voorzien. Daardoor treedt er voor onze provincie een meevaller op die oploopt tot structureel € 479.200,-- vanaf 2015. Deze nieuwe cijfers zijn wel onder voorbehoud van een goedgekeurd Bestuursakkoord.

E. Voorbeslag, knelpunten aanvaard beleid en knelpunten bezuinigingen

Dit onderdeel (E) betreft de sinds het verschijnen van de Beleidsbrief 2011 door ons college genomen besluiten en zichtbaar geworden onontkoombare knelpunten.

Tabel 2. Voorbeslag Voorjaarsnota 2011, knelpunten aanvaard beleid 2011-2015 en knelpunten bezuinigingstaakstelling (t.o.v. de Beleidsbrief 2011)

Programma	(Bedragen x € 1.000,--)				
	2011	2012	2013	2014	2015
Voorbeslag (zie deel 3 VJN2011)	-24,7	-79,8	-82,0	-84,4	-87,0
Knelpunten aanvaard beleid (zie deel 3 VJN2011)	0,0	-501,7	-169,8	-99,0	-102,0
Knelpunten bezuinigingstaakstelling (zie deel 3 VJN2011)	3,3	-103,4	-146,9	-142,0	-137,2
Totaal voorbeslag en knelpunten a.b.- bezuiniging	-21,4	-685,0	-398,6	-325,5	-326,1

NB. Bedragen voorzien van een minteken betekenen een beslag op het flexibel budget (in de vorm van hogere uitgaven dan wel lagere inkomsten)

Voor een onderbouwing van de cijfers voor deze onderdelen verwijzen wij u naar deel 3 van deze Voorjaarsnota. In dit deel van de Voorjaarsnota 2011 worden de genoemde ontwikkelingen per programma beschreven. In paragraaf 1.2.2 besteden wij tevens nog afzonderlijk aandacht aan de nu geconstateerde knelpunten bij het uitvoeren van enkele bezuinigingsvoorstellen.

G. Beleidswijzigingen uit Collegeprogramma

De voorstellen in het collegeprogramma 2011-2015 met betrekking tot enerzijds het continueren nieuw beleid uit de vorige collegeperiode en anderzijds de voorstellen nieuw beleid voor de periode 2011-2015 worden nader toegelicht in deel 3 van de Voorjaarsnota 2011.

1.2. Uitvoering voorgenomen bezuinigingen 2011-2015

1.2.1. Vertalen van bezuinigingen op kredietniveau

In de Programmabegroting 2011 zijn de voorgenomen bezuinigingen 2011-2015 voor het onderdeel overige programmakosten tot nu toe niet op kredietniveau vertaald. In de 4^e wijziging van de begroting 2011 als onderdeel van deze Voorjaarsnota 2011 hebben wij deze vertaling uitgewerkt. Hierdoor treedt er tussen de hoofdfunctie 0. Algemene dekkingsmiddelen en overige begrotingsfuncties een fors aantal verschuivingen op. Per saldo is het effect op de algemene middelen echter te verwaarlozen.

In 2011 gaat het om een bedrag van circa € 3.320,-- ten gunste van de algemene middelen. Dat verschil wordt met name veroorzaakt door bijvoorbeeld verschuivingen van de bezuinigingen van overige programmakosten naar subsidies waardoor bezuinigingen minder gefaseerd worden gerealiseerd en door kleine afrondingsverschillen.

1.2.2. Knelpunten bij uitvoering bezuinigingen

Stichting Groningen Congres Bureau

Bij het uitwerken van de provinciale bezuinigingen is gebleken dat de bezuiniging op onze bijdrage aan de Stichting Groningen Congres Bureau pas een jaar later kan starten en een meer gefaseerde afbouw zal moeten krijgen. In de komende jaren ontstaat daardoor een incidenteel nadeel van € 100.000,-- ten laste van de algemene middelen. In deel 3 in het programma Ondernemend Groningen (onderdeel 1.2.4.1) geven wij een nadere toelichting op dit ontstane knelpunt.

Niet gecontinueerd nieuw beleid

Bij het opstellen van het collegeprogramma 2011-2015 hebben wij een nadere afweging gemaakt met betrekking tot het continueren van het nieuwe beleid uit de vorige collegeperiode. De middelen gemoeid met de voorstellen, die in deze afweging niet zijn gecontinueerd, hebben wij in ons collegeprogramma 2011-2015 laten vrijvallen ten gunste van het flexibel budget (zie toelichting bij B.3).

Vliegende Brigade

Een van die niet gecontinueerde voorstellen betrof het vanaf 2012 niet meer beschikbaar stellen van middelen ten behoeve van de Vliegende brigade. Omdat in het kader van de bezuinigingen al eerder is besloten om vanaf 2012 de bijdrage ten behoeve van de Vliegende brigade (€ 117.200,--) geleidelijk aan volledig af te bouwen is er door de gehanteerde werkwijze bij het opstellen van ons collegeprogramma in structurele zin een bedrag van € 117.200,-- ten onrechte ten gunste van het flexibel budget gebracht. Het bedrag had eigenlijk ten gunste van de taakstelling bezuinigingen moeten worden geboekt.

Toeristische mediacampagne

Een ander voorstel betreft het vanaf 2012 niet meer beschikbaar stellen van middelen ten behoeve van een toeristische mediacampagne. In het kader van de bezuinigingen is besloten op dit onderdeel in de jaren 2012 tot en met 2014 meteen 100% te bezuinigen in plaats van een in de tijd gefaseerde opbouw (€ 100.000,-- in plaats van respectievelijk € 20.000,--, € 40.000,-- en € 70.000,--). Bij het opstellen van ons collegeprogramma 2011-2015 zijn we bij de vrijval vanwege niet gecontinueerd nieuw beleid in dit geval ten onrechte nog van een gefaseerde opbouw uitgegaan. Daardoor is er in 2012 € 80.000,--, in 2013 € 60.000,-- en in 2014 € 30.000,-- ten onrechte ten gunste van het flexibel budget gebracht. Deze bedragen hadden eigenlijk ten gunste van de taakstelling bezuinigingen moeten worden geboekt.

1.3. Cofinanciering Kompas

Voor de voeding van de reserve Cofinanciering Kompas hebben uw Staten in de periode 2000-2008 via jaarlijkse donaties in totaal € 33,8 miljoen beschikbaar gesteld. Daarnaast zijn er nog incidentele baten tot een bedrag van circa € 0,6 miljoen aan de reserve toegevoegd. De totale voeding van de reserve bedraagt derhalve € 34,4 miljoen. Deze middelen zijn bestemd om projecten mee te cofinancieren, die tevens gefinancierd worden uit een aantal met name genoemde andere financieringsbronnen binnen het Kompasprogramma, te weten EZ/EFRO, Leader, Interreg, GDU, EU PLOP en SGB.

1.3.1. Stand van zaken

Van de beschikbare € 34,4 miljoen is in de afgelopen jaren circa € 30,7 miljoen gecommiteerd dan wel gereserveerd en een bedrag van € 2,7 miljoen vrijgevallen. Deze vrijval van € 2,7 miljoen is aangewend voor de voorziening frictiekosten. Dit jaar zal een deel van de nog resterende projecten worden afgerekend. Bij de definitieve afrekening van de betreffende projecten zal moeten blijken of er nog sprake is van een verdere vrijval binnen deze reserve.

1.3.2. Stand van de reserve Cofinanciering Kompas

Tabel 3 geeft inzicht in de stand van de reserve van 1999 tot en met 2011.

Tabel 3. Cofinanciering Kompas 1999-2011 stand van zaken VJN2011

(bedragen x € 1.000,-)

Omschrijving	1999-2010	2011
1. Stand reserve Cofinanciering Kompas per 1-1	0	5.309
2. Mutaties:		
a. Voeding	34.433	
b. Bestedingen	29.124	833
c. Afwikkeling restant committeringen voorgaande jaren (prognose)		324
Totaal mutatie (2a-2b-2c)	5.309	- 1.157
3. Stand reserve Cofinanciering Kompas per 31-12 (= 1 + 2)	5.309	4.152

1.3.3. Stand projecten

Vanaf 1999 tot en met 2010 is er in totaal circa € 26,4 miljoen besteed en € 2,7 miljoen vrijgevallen en afgeroomd. Het totaal van deze bedragen is onttrokken aan de reserve cofinanciering Kompas. Zie tabel 3.

De wijzigingen van de ramingen 2011 in de Voorjaarsnota 2011 (tabel 3, kolom 2011, regel 2b) hebben wij verwerkt in de 3^e wijziging van de begroting 2011. Ter toelichting wordt in bijlage 3.2 op projectniveau inzicht gegeven in de verwachte bestedingen 2011.

1.4. Provinciale Meefinanciering

In het najaar van 2007 hebben wij afzonderlijke voorstellen aan u voorgelegd met betrekking tot de inhoudelijke en financiële invulling van de reserve Provinciale Meefinanciering evenals de set met definitieve criteria.

Op 18 mei 2009 hebben wij u toegezegd om jaarlijks te rapporteren over de voortgang van de reserve Provinciale Meefinanciering en de vanuit Groningen gecommiteerde projecten voor Koers Noord en het OP EFRO waaraan ook een bijdrage uit deze reserve is toegekend. De rapportage over 2010 heeft u als onderdeel van de Jaarrekening 2010 ontvangen.

1.4.1. Stand van zaken

In het kader van de reserve Provinciale Meefinanciering hebben uw Staten in eerste instantie bij de Voorjaarsnota 2004 voor de periode 2007 t/m 2013 structureel € 4,5 miljoen per jaar beschikbaar gesteld. Bij de Voorjaarsnota 2007 is ingestemd met een verhoging van het budget tot en met 2013 met € 3 miljoen per jaar. Daarnaast is in de Integrale Bijstelling 2007 voorgesteld om een additioneel bedrag van € 1 miljoen in 2008 oplopend tot € 4 miljoen in 2011 beschikbaar te stellen. Zo is er een budget ontstaan voor de reserve Provinciale Meefinanciering van € 7,5 miljoen in 2007 oplopend tot € 11,5 miljoen in 2011. Zie tabel 4a.

Vanaf 2012 zal in het kader van de provinciale bezuinigingen 2011-2015 allereerst rekening moeten worden gehouden met een vermindering van € 7 miljoen per jaar en in het kader van het collegeprogramma 2011-2015 met een structurele verhoging van € 4 miljoen per jaar. Daarmee komt het budget vanaf 2012 op een niveau van € 8,5 miljoen per jaar.

Tabel 4a. Samenvatting middelen en bestedingen Provinciale Meefinanciering

Omschrijving	(bedragen x € 1.000,--)				
	2007	2008	2009	2010	2011
Totaal beschikbaar per 1-1	0	3.800	10.106	-5.897	-3.108
Beschikbare middelen	7.500	8.500	9.500	11.907	11.500
Benodigde middelen:					
a. gecommiteerd, incl. Grote Markt en IAG-2	3.700	2.194	24.103	7.019	3.564
b. harde reserveringen:					
- Interreg IV A en B	0	0	0	0	1.045
- Waddenfonds	0	0	0	0	578
- overig	0	0	0	0	4.127
c. vrijval, ten gunste van de algemene middelen				2.100	
d. bijdrage aan voorziening frictiekosten bezuinigingen			1.400		
totaal benodigd	3.700	2.194	25.503	9.119	9.314
Saldo (door te schuiven/nog in te vullen) per 31-12	3.800	10.106	-5.897	-3.108	-922
Idem zonder harde reserveringen	3.800	10.106	-5.897	-3.108	4.828

De in enig jaar niet benutte middelen schuiven automatisch door naar de volgende jaren.

Van de beschikbare middelen voor 2007 (€ 7,5 miljoen) is oorspronkelijk - naast een reservering van € 1,6 miljoen binnen de reserve ESFI - een bedrag van € 2,1 miljoen vastgelegd ten behoeve van het project Oostwand Grote Markt. In de Voorjaarsnota 2010 hebben wij u het voorstel gedaan de gereserveerde middelen voor de Oostwand Grote Markt te laten vrijvallen. Deze besluitvorming betekent dat ten behoeve van de heroverwegingen er € 2,1 miljoen aan de reserve is onttrokken. Wat betreft de € 1,6 miljoen, die is gereserveerd ten behoeve van het Innovatief Actieprogramma Groningen (IAG) 2, kan worden opgemerkt dat het volledige bedrag inmiddels gecommiteerd is aan projecten binnen dit programma.

De programma/projectontwikkeling is in 2008 vertraagd op gang gekomen. Als wordt gekeken naar het bedrag van de committeringen en harde reserveringen voor 2009, 2010 en 2011 dan kunnen wij concluderen dat de projectenstroom, met name in de compartimenten A en B, goed op gang is gekomen. Zo is in 2009 uit de reserve Provinciale Meefinanciering totaal € 4 miljoen beschikbaar gesteld aan de projecten Eriba en Life Lines. Daarnaast is er € 2,2 miljoen beschikbaar gesteld voor de realisatie van de Noordelijke vaarverbinding Blauwestad en € 1,2 miljoen ten behoeve van de revitalisering van het bedrijventerrein Winschoterdiep. De projecten in het kader van de Versnellingsagenda zijn ook uit de reserve Provinciale Meefinanciering gefinancierd.

Tot en met 2011 is er voor het fonds € 45,4 miljoen beschikbaar (exclusief Grote markt). Momenteel is er al € 40,6 miljoen toegekend. In 2011 zal in ieder geval provinciale cofinanciering nodig zijn ten behoeve van projecten in het kader van de tender Transitie II/Pieken, Interreg en het Waddenfonds. Een deel van deze projecten is al uitgewerkt en komt in tabel 4a terug als reservering. Van de nog niet voldoende uitgewerkte projecten is de benodigde cofinanciering nog niet goed in te schatten.

Uitgaande van het huidige tot en met 2011 beschikbare budget kan een klein deel van de in tabel 4a opgenomen harde reserveringen niet worden gerealiseerd. Het tekort zal moeten worden gedekt door vrijval bij gedane committeringen en/of het uifaseren dan wel schrappen van bepaalde reserveringen.

In onderstaande tabel 4b specificeren wij een en ander voor de vier compartimenten van de Provinciale Meefinanciering.

Tabel 4b. Specificatie middelen en bestedingen Provinciale Meefinanciering

Omschrijving	(bedragen x € 1.000,--)				
	2007	2008	2009	2010	2011
A. Structuurversterkende projecten					
Beschikbaar		6.250	7.000	7.750	8.500
Benodigd:					
a. EFRO		1.078	19.522	1.733	250
b. Pieken in de Delta			1.690	3.766	2.980
c. harde reserveringen, inclusief tenderprojecten					4.127
Saldo (door te schuiven/nog in te vullen)	0	5.172	-14.212	2.251	1.143
B. Kleinschalige projecten gekoppeld aan prioritaire provinciale thema's en sociaal economische vitalisering van het platteland					
Beschikbaar	0	1.250	1.500	1.750	2.000
Benodigd:					
a. gecommiteerd					
- Interreg IV A en B		362	1.328	439	229
- Waddenfonds		200		2.955	105
- Visserijfonds			931		
b. harde reserveringen					
- Interreg IV A en B					1.045
- Waddenfonds					578
Saldo (door te schuiven/nog in te vullen)	0	688	-759	-1.644	43
C. Projecten zonder koppeling aan externe financieringsbronnen, maar met spin-off richting regionale MKB, regionale kennisinfrastructuur en vitaliteit van het platteland					
Beschikbaar	0	700	700	700	700
Benodigd:					
a. gecommiteerd, inclusief versnellingsagenda			598		
b. Waddenfonds		500		200	
c. harde reserveringen					
Saldo (door te schuiven/nog in te vullen)	0	200	102	500	700
D. Procesgeld voor haalbaarheids- onderzoeken					
Beschikbaar	0	300	300	300	300
Benodigd:					
a. gecommiteerd		53	34	27	
b. harde reserveringen					
Saldo (door te schuiven/nog in te vullen)	0	247	266	273	300
E. Eerdere reserveringen/committeringen:					
1. Oostwand Grote Markt	2.100			-2.100	
2. Innovatief Actieprogramma Groningen 2	1.600				
F. Overige baten en lasten					
1. SNN-rentebaten				-1.400	
2. Restitutie subsidie IAG2				-7	
3. Bijdrage aan voorziening frictiekosten bezuinigingen			1.400		

1.4.2. Stand van de reserve Provinciale Meefinanciering

Tabel 4c geeft inzicht in de stand van de reserve van 2007 tot en met 2011. In tegenstelling tot het overzicht in tabel 4b, waar de bedragen op verplichtingenbasis zijn geraamd, worden de bedragen in volgende tabel op kasbasis vermeld.

Tabel 4c. Provinciale Meefinanciering stand van zaken Voorjaarsnota 2011

Omschrijving	(bedragen x € 1.000,--)				
	2007	2008	2009	2010	2011
1. Stand reserve Provinciale Meefinanciering per 1-1	0	7.500	15.747	21.529	26.303
2. Mutaties:					
a. Voeding	7.500	8.500	9.500	11.907	11.500
b. Bestedingen in lopende jaar		253	2.319	5.033	13.504
d. Vrijval, ten gunste van de algemene middelen				2.100	
e. Bijdrage aan voorziening frictiekosten bezuinigingen			1.400		
3. Stand reserve Provinciale Meefinanciering per 31-12	7.500	15.747	21.529	26.303	24.299
4. Verplichtingen per 31-12 o.b.v. committeringen	3.700	5.641	27.426	29.411	19.472

In bovenstaande cijferopstelling is nog geen rekening gehouden het tot besteding komen van gereserveerde bedragen.

1.4.3. Stand projecten

De wijzigingen van de ramingen 2011 in de Voorjaarsnota 2011 hebben wij verwerkt in de 3^e wijziging van de begroting 2011. Ter toelichting wordt in bijlage 3.3 op projectniveau inzicht gegeven in de verwachte bestedingen 2011 (regel 2b in tabel 4c).

1.5. RSP-ZZL

Het Regio Specifiek Pakket ZZL (RSP) bestaat uit een Ruimtelijk Economisch Programma (REP) en uit Mobiliteitsprojecten (onder te verdelen in Concrete Projecten, projecten in een Regionaal Mobiliteitsfonds (RMF) en projecten opgenomen onder de motie Koopmans).

Met de Statencommissie Economie en Mobiliteit zijn wij overeengekomen dat er jaarlijks op programmaniveau over de stand van zaken rond het RSP zal worden gerapporteerd. De rapportage over 2010 heeft u in januari 2011 ontvangen.

Voor zover er sprake is van actualisering van de inzet van financiële middelen voor specifieke projecten met consequenties voor de provinciale begroting 2011 hebben wij deze verwerkt in de 3^e wijziging van de begroting 2011 en bijlage 3.4.

1.6. ESFI

De jaarlijkse voeding van de reserve ESFI bestaat uit de inkomsten uit beleggingen e.d. verkregen uit de verkoop aandelen Essent minus het aandeel RSP minus de bijdrage in de bezuinigingstaakstelling (ingande 2011). Deze middelen moeten, samen met het interen op het vermogen, tot en met 2020 voldoende zijn om het huidige MIT - medium variant (zie paragraaf 1.6.1) - te financieren. Waarbij de verwachting is dat er in het jaar 2020 nog een restkapitaal van tenminste € 100 miljoen beschikbaar is om ook na 2020 voldoende middelen te generen om de reserve ESFI te kunnen voeden.

De reserve ESFI zal - naast de reeds eerder aangegane verplichtingen (zoals onder meer voor de verdubbeling van de N33 en de jaarlijkse bijdrage aan de Regiovisie Groningen-Assen) - de komende jaren met name worden ingezet voor de bekostiging van projecten in het kader van het provinciale MIT. Daarom besteden wij in deze paragraaf alleen aandacht aan dit onderdeel.

1.6.1. MIT

In het eerste provinciale MIT (2009) is opgenomen dat het MIT jaarlijks wordt geactualiseerd. Dit betekent dat de tabel en projectformulieren zodanig worden aangepast dat daaruit de voortgang valt op te maken. Dit in de vorm van een bijlage bij de Voorjaarsnota. In 2010 heeft de eerste actualisatie plaatsgevonden. In 2011 vindt de tweede actualisatie plaats die is bijgevoegd.

Over het MIT 2011 hoeft geen besluit te worden genomen omdat besluiten over de projecten separaat aan Provinciale Staten worden voorgelegd.

Het MIT 2011 betreft in hoofdlijnen de volgende wijzigingen (in vet aangegeven) t.o.v. het MIT 2010.

- De aanpassingen betreffen vooral de bestuurlijk afgesproken wijzigingen en aanvullingen.
- Bij enkele projecten zijn de beschrijvingen en financiën geactualiseerd, waarbij bandbreedte is vervangen voor het gemiddelde daarvan (mediaan).

Verder hebben wij bij de presentatie van het MIT 2011 aansluiting gezocht bij ons collegeprogramma. Dit betekent dat wij het MIT 2011 hebben vorm gegeven conform de ABCD-lijst zoals die in bijlage 2 van ons collegeprogramma 2011-2015 tot uitdrukking komt.

In het eerste MIT is m.b.t. de financiën een indicatief beeld gegeven van de kostenkant van het MIT en het uiteindelijke provinciale aandeel daarin. Als aanname voor de financiële dekking is uitgegaan van het maximum van de bandbreedte, zijnde € 245,8 miljoen.

In het kader van de bezuinigingen (voordracht 40/2009) is besloten dat voor het MIT de bandbreedte is ingeperkt en in de praktijk de mediaan (= het midden van de bandbreedte) wordt gehanteerd. Dit betekent een taakstellend budget van € 218,8 miljoen (**oorspronkelijk prijspeil MIT**) voor het gehele MIT. Tevens is besloten dat de financiering van projecten die financieel tegenvallen binnen het MIT moeten worden opgevangen.

Van een drietal projecten is inmiddels een besluit genomen af te wijken van de mediaan. Het betreft de projecten Regiorail - Regiotram (+ € 0,8 mln.), Hoofdonsluiting Leek - Roden (+ € 1,5 mln.) en bruggen Aduard - Dorkwerd (+ € 1,0 mln.). Hiermee is in totaal € 3,3 mln. gemoeid. Het project NWA/Aduarderdiep is vervallen (- € 4,0 mln.). Dit betekent dat het taakstellend budget is verlaagd naar € 214,8 miljoen (oorspronkelijk prijspeil MIT).

Zoals aangegeven moet de dekking van de € 3,3 miljoen elders binnen het MIT worden gevonden. Wij voelen gezien de hoogte van dit bedrag in relatie tot de oorspronkelijke MIT-middelen van € 218,8 miljoen op dit moment niet de noodzaak om met voorstellen te komen om de genoemde afwijkingen van het MIT nu in financiële zin af te dekken. Zoals wij in ons collegeprogramma hebben geconstateerd kampen een aantal MIT-projecten met risico's en onzekerheden. Daarom hebben wij aangegeven dat we de voortgang van de projecten beter en inzichtelijker willen monitoren. Daarbij zullen wij de komende jaren nadrukkelijk het oplossen van de mediaanafwijking betrekken. Die oplossing zullen wij u in deze collegeperiode ter besluitvorming voorleggen.

1.7. Blauwestad

Nu de grondexploitatie Blauwestad een geheel eigen financiële verantwoordelijkheid is van de provincie zal de actualisatie van deze grondexploitatie onderdeel uitmaken van de bestuurlijke planning & control documenten. De actualisatie van de GREX 2010 Blauwestad bij de Voorjaarsnota 2011 betreft een technische actualisatie. Dat wil zeggen dat de gerealiseerde kosten (inclusief rente) en opbrengsten in 2010 verwerkt worden in de jaarschijf 2010. Activiteiten die voorzien waren in 2010, maar die nog niet (geheel) gerealiseerd zijn, worden doorgeschoven naar de jaarschijf 2011. Ook de eventuele wijzigingen als gevolg van het door uw Staten op 15 december 2010 vastgestelde Werkplan Ontwikkelingsvisie Blauwestad 2011 en de daarbij behorende begroting worden verwerkt. Door verwerking van deze wijzigingen ontstaat een geactualiseerde grondexploitatie: de GREX 2011 Blauwestad.

Vanwege de huidige economische ontwikkelingen wordt de woningmarkt in het algemeen en die in Blauwestad in het bijzonder, nauwlettend in de gaten gehouden. Bij de Integrale Bijstelling 2011 zal de zo verkregen informatie samen met de realisatie op dat moment van het Werkplan Ontwikkelingsvisie Blauwestad 2011 en de bijbehorende begroting input zijn voor het actualiseren van de GREX 2011 Blauwestad. Vanzelfsprekend zal dit gebeuren op basis van de door uw Staten vastgestelde kaders en uitgangspunten.

1.8. Onzekerheden

Het financiële perspectief is met de nodige onzekerheden omgeven. De belangrijkste betreffen wel de onzekerheden met betrekking tot de uitkering uit het Provinciefonds. Er is inmiddels wel een Bestuursakkoord gesloten tussen het Rijk, gemeenten, provincies en waterschappen, maar de uiteindelijke gevolgen voor de provincies zijn in dit stadium nog niet helemaal te overzien. Ook is de meicirculaire 2011 voor het Provinciefonds nog niet beschikbaar.

1.8.1. Bestuursakkoord Rijk-gemeenten- provincies-waterschappen

De onderhandelingen over het Bestuursakkoord Rijk-VNG-IPO-UvW zijn eind april 2011 afgerond. In het Bestuursakkoord wordt het profiel van de betrokken bestuurslagen beschreven, wordt aandacht besteed aan de bestuurlijke verhoudingen, omgangsvormen en bestuurskracht, zijn afspraken vastgelegd over het verminderen van de regeldruk en de controle daarvan, is het kader vastgelegd voor de financiële verhouding tussen het Rijk, de gemeenten en de provincies en worden er proces- en principeafspraken gemaakt m.b.t. de voorgenomen decentralisaties. Met deze decentralisatie is in de komende jaren in totaal een bedrag gemoeid van circa € 8,5 miljard.

Voor de provincies zijn de volgende zaken van belang:

- Afspraken over de normering Provinciefonds.
De tot en met 2008 toegepaste methodiek wordt, rekening houdend met een aantal correcties, gecontinueerd.
- Beperking lokale lasten door middel van een verlaging van het maximumtarief opcenten motorrijtuigenbelasting naar 105 met ingang van 2012 en het toepassen van een andere systematiek voor de verhoging van dit tarief met ingang van 2013.
Het wettelijk beperken van het maximumtarief voor de opcenten MRB tot 105 opcenten betekent dat onze vrije zoom (ruimte om de tarieven te verhogen) in 2012 daalt van € 22,4 miljoen (huidige situatie) naar € 12,5 miljoen (na doorvoering afspraken Hoofdlijnenakkoord). De ruimte om tegenvallers op te vangen wordt daarmee structureel € 9,9 miljoen per jaar kleiner.
Verder zal de stijging van het maximumtarief vanaf 2013 worden bepaald op basis van de factor waarmee de rijksbelastingen worden geïndexeerd. Omdat de indexatie van ons eigen tarief is gekoppeld aan de huidige wijze van verhogen van het maximumtarief zullen wij vanwege de nieuwe afspraak onze eigen indexatiemethode met ingang van 2012/2013 moeten aanpassen/heroverwegen. Waarschijnlijk zal dat ook voor ons tot een jaarlijkse kleinere stijging van het tarief kunnen leiden en daardoor tot minder inkomsten dan nu zijn geraamd in de huidige meerjarenramingen.
- Een aankondigd onderzoek of het accountantsoordeel over de rechtmatigheid kan worden vervangen door een accountantsoordeel over een door GS op te stellen rechtmatigheidsverklaring in de jaarlijkse verantwoordingsstukken.
- De vorming van de RUD's zal niet worden belast met een extra doelmatigheidskorting.
- Decentralisatie Jeugdzorg naar de gemeenten
Bij de overdracht van de jeugdzorg van de provincies naar de gemeenten wordt in 2016 bruto € 90 miljoen structureel overgeboekt van het Provinciefonds naar het Gemeentefonds. Deze ingreep zal vrijwel zeker leiden tot een beslag op de algemene middelen en daarmee een beperking van het beschikbare flexibele budget.
- Decentralisaties op het gebied van ruimte, natuur, economie en water met bijbehorende efficiencykortingen, waaronder ook de decentralisatie van de BDU. In ons collegeprogramma 2011-2015 hebben wij aangegeven dat wij de korting op de BDU niet willen afwentelen op het openbaar vervoer.
- De verantwoordelijkheid van provincies voor beheer en toegankelijkheid van de eigen overgedragen archieven. De provincies moeten structureel € 5 miljoen per jaar bijdragen voor de eigen archieven.

Bij de overheveling van taken en toevoeging van de bijbehorende middelen aan het Provinciefonds rekening moeten wij ook rekening houden met mogelijke herverdeeeffecten vanwege integratie van deze middelen in de algemene uitkering uit het Provinciefonds. Dat zal vooral kunnen gaan spelen bij overheveling van middelen voor EHS, ILG en BDU naar het Provinciefonds.

Een dergelijke integratie kan eventueel tot financiële nadelen leiden. Volgens de bestaande beleidslijn worden kortingen op rijksmiddelen opgevangen binnen de betreffende sector en worden herverdeeeffecten, vanwege integratie in het Provinciefonds, in principe verrekend met de algemene middelen, dus met de beschikbare begrotingsruimte.

In de Programmabegroting 2012 dan wel de Integrale Bijstelling 2011 hopen wij u nader te informeren over de (mogelijke) gevolgen van bovenstaande punten en znodig met concrete voorstellen te komen voor verwerking in de provinciale begroting.

1.8.2. Gevolgen meicirculaire 2011 Provinciefonds

De gebruikelijke meicirculaire wordt dit jaar een junicirculaire. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft medegedeeld dat eerst de besluitvorming van het Kabinet over de Voorjaarsnota 2011 van het Rijk zal worden afgewacht alvorens er een circulaire zal worden opgesteld. Naar verwachting zal deze besluitvorming pas omstreeks 27 mei 2011 plaatsvinden. Onderdelen die van belang zijn en financiële consequenties kunnen hebben betreffen:

- de mogelijke gevolgen van de met het Rijk gemaakte afspraken over overheveling van middelen voor specifieke taken naar het Provinciefonds (zie ook punt 1.8.1 Bestuursakkoord Rijk-provincies);
- de gevolgen van het vertalen van het voorstel voor een nieuw verdeelmodel in concrete verdeelmaatstaven.

In de Programmabegroting 2012 en de Integrale Bijstelling 2011 zullen wij de gevolgen van de mei-/junicirculaire 2011 inzichtelijk maken.

1.8.3. CAO 2011-2012

In 2011 is de huidige CAO afgelopen. Er moet in de loop van 2011 een nieuwe CAO worden afgesloten. De uiteindelijke CAO kan uiteindelijk afwijken van de nu door ons veronderstelde stijging van de loonkosten en daardoor tot een hoger of lager beslag op het flexibel budget leiden.

In de Integrale Bijstelling 2011 hopen wij u te kunnen informeren over de mogelijke financiële gevolgen.

Deel 3. Beleidswijzigingen 2011-2015

1. Beleidswijzigingen per programma

In dit deel van de Voorjaarsnota 2011 beschrijven wij de ontwikkelingen per programma.

Het gaat daarbij om:

1. Wijzigingen in het kader van het aanvaard beleid ten opzichte van de Beleidsbrief 2011:
 - Knelpunten aanvaard beleid;
 - Substitutievoorstellen met wijziging van de oorspronkelijke bestemming;
 - Voorbeslag Voorjaarsnota 2011;
 - Knelpunten bezuinigingen.
2. Voorstellen continueren nieuw beleid uit de periode 2007-2011 op basis van het collegeprogramma 2011-2015.
3. Voorstellen nieuw beleid 2011-2015 op basis van het collegeprogramma 2011-2015.

De wijzigingen in het kader van aanvaard beleid, die zijn beschreven in de Beleidsbrief 2011 (d.d. 8 maart 2011, nr. 2011-09884/10/A.23, FC), worden in dit deel van de Voorjaarsnota 2011 niet meer herhaald. De hier gepresenteerde wijzigingen hebben allen betrekking op het tijdvak vanaf 8 maart 2011.

Met betrekking tot de meeste voorstellen nieuw beleid uit het collegeprogramma 2011-2015 geven wij een korte globale beschrijving van het voorstel. Wij zullen in de loop van 2011 met een nadere uitwerking van de voorstellen komen. Deze nadere uitwerking zullen wij vervolgens ter beoordeling aan u voorleggen. De verwerking daarvan in de begroting vindt dan plaats bij de Integrale Bijstelling 2011 dan wel de Voorjaarsnota 2012.

Wanneer bij de uitwerking van voorstellen nieuw beleid mocht blijken dat voor de uitvoering (tijdelijk) extra formatie is benodigd dan dienen de daarmee gemoeide lasten te worden opgevangen binnen de nu voor de betreffende voorstellen beschikbaar te stellen middelen.

Alleen die programma's, waarin beleidswijzigingen worden doorgevoerd, worden in het kader van deze Voorjaarsnota 2011 belicht.

In de Programmabegroting 2012 zullen de verwachte ontwikkelingen binnen alle programma's worden beschreven.

In bijlage 2.1 en 2.2 treft u een totaal overzicht aan van alle voorstellen die moeten leiden tot het continueren van het nieuw beleid uit de periode 2007-2011 en voorstellen nieuw beleid.

1.1. Leven en wonen in Groningen

(bedragen x € 1.000,--)

Omschrijving	2011	2012	2013	2014	2015	dekking
1.1.1. Knelpunten aanvaard beleid						
1. Knelpunten formatie afdeling RP		408,0	73,7			flexibel budget
1.1.2. Substitutie						
1.1.3. Voorbeslag Voorjaarsnota 2011						
1.1.4. Knelpunten bezuinigingen						
1.1.5. Continuëren nieuw beleid						
1.1.6. Nieuw beleid 2011-2015						
1. Overheveling bouwblokken maatmethode naar gemeenten		250,0	250,0	250,0	250,0	flexibel budget

1.1.1. Knelpunten aanvaard beleid

1.1.1.1. Knelpunten formatie afdeling Ruimtelijke Plannen

Op 6 en 7 september 2010 heeft het vorige college van Gedeputeerde Staten samen met het Managementteam (MT) een conferentie gehouden waarbij het Concernprogramma 2010 op de agenda stond. GS hebben tijdens deze conferentie ingestemd met de voorstellen voor de tijdelijke uitbreiding van de afdeling Ruimtelijke Plannen gedurende de periode tot en met 2013 en de financiering van deze uitbreiding in de periode 2012 en 2013 als knelpunt benoemd. Nagelaten is om dit knelpunt toen te regelen via een voorbeslag op de Voorjaarsnota 2011. De benodigde additionele middelen voor de jaren 2012 en 2013 zijn derhalve nog niet formeel vastgelegd. Vandaar dat wij dit voorstel nu ter besluitvorming aan u voorleggen.

De tijdelijke uitbreiding is nodig voor het oplossen van een aantal knelpunten die geconstateerd zijn bij de voorbereiding van het POP-Uitvoeringsprogramma (PUP2010-2013) en van het Concernprogramma 2010. Deze knelpunten hebben betrekking op:

1. Uitvoering nieuwe Wet ruimtelijke ordening, beoordeling gemeentelijke bestemmingsplannen: wegnemen van een aantal belemmeringen om meer proactief met de gemeenten te kunnen werken zoals door ons gewenst wordt;
2. Extra benodigde personele inzet voor de beleidsthema's ruimtelijke kwaliteit en energie en het project Eemsdelta.

Om deze knelpunten op te kunnen lossen is een tijdelijke uitbreiding nodig van de formatie met 5,4 fte in 2012 en 1,0 fte in 2013 op niveau van functieschaal 11. Hiermee is een bedrag gemoeid van € 407.980,-- in 2012 (inclusief werkplekfinanciering) en € 73.700,-- in 2013. Wij stellen voor deze middelen ten laste van het flexibel budget beschikbaar te stellen.

1.1.2. Substitutievoorstellen met een andere bestemming

Deze voorstellen zijn bij dit programma niet aan de orde.

1.1.3. Voorbeslag Voorjaarsnota 2011

Deze voorstellen zijn bij dit programma niet aan de orde.

1.1.4. Knelpunten bezuinigingen

Deze voorstellen zijn bij dit programma niet aan de orde.

1.1.5. Continueren nieuw beleid

Deze voorstellen zijn bij dit programma niet aan de orde.

1.1.6. Nieuw beleid 2011-2015

1.1.6.1. Overheveling bouwblokken maatmethode naar gemeenten

De zogeheten bouwblok op maat methode wordt gehandhaafd met enkele aanpassingen. De verantwoordelijkheid voor de inpassing van bouwblokken tussen 1,5 en 2 hectare wordt met een aantal kwaliteitswaarborgen overgeheveld naar de gemeenten/Libau. Voor deze overheveling hebben we tijdelijk extra geld gereserveerd dat gemeenten/Libau in staat moet stellen om de benodigde deskundigheid en organisatie op te bouwen en te onderhouden. De bedoeling van deze maatregel is primair dat de bestuurslasten voor gemeenten worden gereduceerd. Secundair effect is dat capaciteit bij het bouwweerschap wordt vrij gespeeld voor RO-/gebiedsopgaven, Lauwersoog en Eemdelta. Het bouwweerschap zal ondersteuning verlenen bij de opbouw van de benodigde capaciteit bij Libau/gemeenten. Een nadere uitwerking van dit voorstel volgt in de loop van 2011.

1.2. Ondernemend Groningen

(bedragen x € 1.000,--)

Omschrijving	2011	2012	2013	2014	2015	dekking
1.2.1. Knelpunten aanvaard beleid						
1.2.2. Substitutie						
1. Procesgelden Waddenfonds	-91,6					sectorale middelen
2. Procesgelden Provinciale Meefinanciering	91,6					sectorale middelen
1.2.3. Voorbeslag Voorjaarsnota 2011						
1.2.4. Knelpunten bezuinigingen						
1. Stichting Groningen Congres Bureau			40,0	30,0	20,0	flexibel budget
1.2.5. Continuëren nieuw beleid						
1.2.6. Nieuw beleid 2011-2015						
1. Promotie vestigingsklimaat		250,0	250,0	250,0	250,0	flexibel budget
2. Provinciale meefinanciering		4.000,0	4.000,0	4.000,0	4.000,0	flexibel budget
3. Arbeidsmarktbeleid		820,0	840,0	870,0	900,0	flexibel budget
4. Versterking toeristische infrastructuur		750,0	750,0	750,0	750,0	flexibel budget

1.2.1. Knelpunten aanvaard beleid

Deze voorstellen zijn bij dit programma niet aan de orde.

1.2.2. Substitutievoorstellen met een andere bestemming

1.2.2.1. Procesgelden Waddenfonds

Bij de start van het Waddenfonds in 2006 is in het kader van de Integrale Bijstelling 2006 besloten tot het instellen van een krediet procesgelden Waddenfonds ad € 100.000,-- per jaar voor de periode 2007 tot en met 2010. Het betreft procesgeld met als doel het 'veld' te stimuleren en te faciliteren tot projectverwerving en -ontwikkeling en deze aan te jagen. Om goede ideeën uit te werken tot concrete en volwaardige subsidieaanvragen bij het Waddenfonds is het in bepaalde gevallen nodig haalbaarheidsonderzoek te laten uitvoeren en/of externe expertise in te huren. Daartoe dient dit krediet.

Inhoudelijk komt het krediet procesgelden Waddenfonds overeen met het krediet procesgeld voor haalbaarheidsonderzoeken, dat valt onder de reserve Provinciale Meefinanciering, compartiment D. Deze reserve is ingesteld voor enerzijds cofinanciering op de uitvoering van projecten, zoals voor Koers Noord maar ook voor een aantal andere programma's waaronder het Waddenfonds. Anderzijds is in de reserve Provinciale Meefinanciering onder het compartiment D procesgeld opgenomen dat tot doel heeft het stimuleren en faciliteren van projectverwerving en -ontwikkeling en deze aan te jagen. Dus voor dezelfde functie als bij het krediet procesgelden Waddenfonds.

Het krediet procesgelden Waddenfonds kon destijds (najaar 2006) nog niet geïntegreerd worden in de reserve Provinciale Meefinanciering omdat de vorming van de reserve Provinciale Meefinanciering pas medio 2007 zijn beslag kreeg.

Nu het krediet Waddenfonds aan het eind van zijn looptijd is gekomen wordt voorgesteld de nog resterende middelen over te hevelen naar de reserve Provinciale Meefinanciering en daarbinnen onder te brengen in compartiment D. Zonder het krediet Waddenfonds zou immers voor ontwikkeling van waddenprojecten straks anders toch een beroep (dus extra druk) gedaan moeten worden op de procesgelden uit de reserve Provinciale Meefinanciering.

Het ligt daarom voor de hand de nog beschikbare procesgelden Waddenfonds onder te brengen bij de procesgelden reserve Provinciale Meefinanciering. In de reserve bij compartiment D. worden deze Wadden-procesgelden geormerkt om uitsluitend te gebruiken ten behoeve van projectontwikkeling in het kader van het Waddenfonds.

Dat er nog een substantieel bedrag van € 91.624,-- uit de procesgelden Waddenfonds beschikbaar is, heeft alles te maken met het moeizame verloop van het Waddenfonds. Het is om deze reden dat het bewind over het Waddenfonds per 2012 overgaat naar de provincies. Het is de verwachting dat er dan meer vaart komt in de uitvoering en daarvoor de procesgelden nodig zullen zijn.

1.2.2.2. Procesgelden Provinciale Meefinanciering

Zie de toelichting bij het onderdeel Ondernemend Groningen 1.2.2.1 Procesgelden Waddenfonds

1.2.3. Voorbeslag Voorjaarsnota 2011

Deze voorstellen zijn bij dit programma niet aan de orde.

1.2.4. Knelpunten bezuinigingen

1.2.4.1. Stichting Groningen Congres Bureau

In het kader van de bezuinigingen is besloten de jaarlijkse subsidieverlening aan de Stichting Groningen Congresbureau (GCB) met ingang van 2013 te beëindigen. Naar aanleiding van een door het GCB ingediend bezwaarschrift heeft de Commissie Rechtsbescherming geadviseerd het bezwaar van het GCB gegrond te verklaren. Ter voorbereiding van definitieve besluitvorming hebben wij na overleg met het bestuur en de directie van het GCB en met vertegenwoordigers van de gemeente Groningen en de Rijksuniversiteit Groningen besloten het GCB een "zachte landing"aan te bieden in de vorm van een verlenging van de huidige subsidierelatie met 1 jaar (2013) en aansluitend een aflopend subsidiebedrag over een periode van drie jaar (2014 t/m 2016). Hiervoor is in totaal een budget nodig van € 100.000,--. Wij stellen voor dit bedrag ten laste te brengen van de algemene middelen volgens bovenstaand schema.

1.2.5. Continueren nieuw beleid

Deze voorstellen zijn bij dit programma niet aan de orde.

1.2.6. Nieuw beleid 2011-2015

1.2.6.1. Promotie vestigingsklimaat

We zien kansen in een gemeenschappelijke promotie van Groningen als vestigingsplaats voor bedrijven. Hierbij willen we het bedrijfsleven meer inzetten als 'ambassadeur' om het vestigingsklimaat te promoten binnen en buiten Groningen. Om dit te stimuleren reserveren we extra middelen. Een nadere uitwerking van dit voorstel volgt in de loop van 2011.

1.2.6.2. Provinciale meefinanciering

In het kader van de bezuinigingen 2011-2015 (zie voordracht nr. 40/2009) is het budget voor provinciale meefinanciering met ingang van 2012 teruggebracht van € 11,5 miljoen per jaar naar € 4,5 miljoen per jaar.

Uit de middelen voor provinciale meefinanciering zullen in de komende jaren provinciale bijdragen voor projecten uit bijvoorbeeld de speerpuntsectoren Energie, Healthy Ageing en Agribusiness.

Wij stellen vanaf 2012 structureel € 4 miljoen per jaar extra beschikbaar ten behoeve van provinciale meefinanciering van economische projecten en programma's om daarmee de economie verder te kunnen versterken. Daarmee komt het budget voor provinciale meefinanciering met ingang van 2012 uit op € 8,5 miljoen per jaar. Een nadere uitwerking van dit voorstel volgt in de loop van 2011.

1.2.6.3. Arbeidsmarktbeleid

Wij blijven streven naar groei van het aantal banen in onze provincie. Voor een succesvol arbeidsmarktbeleid reserveren wij structureel extra geld. Wij zetten zwaarder in op het beter bij elkaar brengen van vraag en aanbod. Dit vraagt om het versterken van de samenwerking tussen bedrijven, brancheorganisaties, gemeenten, onderwijsinstellingen en overige partijen die zich bezighouden met de aansluiting tussen onderwijs en werk. Wij zien hierbij een faciliterende rol voor de provincie waarbij de inzet is partijen bij elkaar te brengen en zoveel mogelijk in te spelen op bovengemeentelijke initiatieven. Samen met brancheorganisaties en de bestaande arbeidsmarktregio's willen wij afspraken maken over de vraag hoe mogelijke tekorten in bijvoorbeeld de zorg en techniek zijn op te lossen. Wij gaan door met het succesvolle Waddenmodel. We willen hiermee voortijdige schooluitval voorkomen en zorgen voor voldoende stageplaatsen en leerwerkplekken. Via de zogeheten 'contract compliance' willen we meer stageplekken creëren. Een nadere uitwerking van dit voorstel volgt in de loop van 2011.

1.2.6.4. Versterking toeristische infrastructuur

Voor het versterken van de toeristische infrastructuur maken we extra middelen vrij. Een nadere uitwerking van dit voorstel volgt in de loop van 2011.

1.3. Bereikbaar Groningen

(bedragen x € 1.000,--)

Omschrijving	2011	2012	2013	2014	2015	dekking
1.3.1. Knelpunten aanvaard beleid						
1.3.2. Substitutie						
1.3.3. Voorbeslag Voorjaarsnota 2011						
1. Uitvoeringskosten jaarplan 2011 RSP-ZZL	235,0					sectorale middelen
1.3.4. Knelpunten bezuinigingen						
1.3.5. Continuëren nieuw beleid						
1. Verkeersonderzoek		175,5	173,8	171,1	168,4	continuëren nieuw beleid
1.3.6. Nieuw beleid 2011-2015						
1. Fietsbeleid		250,0	250,0	250,0	250,0	flexibel budget

1.3.1. Knelpunten aanvaard beleid

Deze voorstellen zijn bij dit programma niet aan de orde.

1.3.2. Substitutievoorstellen met een andere bestemming

Deze voorstellen zijn bij dit programma niet aan de orde.

1.3.3. Voorbeslag Voorjaarsnota 2011

1.3.3.1 Uitvoeringskosten jaarplan 2011 RSP-ZZL

Op 22 maart 2011 hebben wij het jaarplan 2011 van het programma Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn vastgesteld. Dit jaarplan laat zien welke activiteiten voor 2011 op de rol staan. In dit jaarplan is aangegeven dat in 2011 naar verwachting € 235.000,-- nodig is voor:

- het uitvoeren van de actualisatie van de risicoanalyse op programmaniveau en het uitvoeren van enkele risicoanalyses op projectniveau (€ 50.000,--);
- het uitvoeren van het communicatieplan, deels samen met de partners in het Noordelijk Programmteam RSP (€ 75.000,--);
- externe adviezen (€ 110.000,--).

Naast het vaststellen van het jaarplan 2011 hebben wij tevens ingestemd met het mandateren van de programmamanager RSP tot het maken van deze kosten (€ 235.000,--) en deze te dekken uit de renteopbrengsten van de reserve RSP.

NB. De personele kosten (€ 265.000,-- per jaar) worden ook gedekt uit deze opbrengsten.

1.3.4. Knelpunten bezuinigingen

Deze voorstellen zijn bij dit programma niet aan de orde.

1.3.5. Continuëren nieuw beleid

1.3.5.1. Verkeersonderzoek

Met het opnieuw beschikbaar stellen voor extra middelen voor verkeersonderzoek kunnen wij ook in de periode 2012-2015 in belangrijke mate voorzien in de onderzoeksbehoefte die jaarlijks bestaat. Dan gaat het bijvoorbeeld om kosten die samenhangen met evaluaties van projecten, reistijdmetingen en het uitbesteden van een deel van het reguliere onderzoekswerk.

1.3.6. Nieuw beleid 2011-2015

1.3.6.1. Fietsbeleid

Wij hebben aangegeven de komende jaren het fietsbeleid te zullen intensiveren en daarvoor ook extra middelen beschikbaar te willen stellen. Met ingang van 2012 willen wij in het kader van nieuw beleid voor het fietsbeleid een bedrag van € 250.000,-- per jaar uittrekken. Momenteel werken wij aan het actualiseren van de Beleidsnota Fiets. Deze nieuwe Beleidsnota Fiets willen wij u nog dit jaar ter besluitvorming voorleggen. Op basis van deze nieuwe Beleidsnota Fiets zullen wij een Actieplan Fiets opstellen voor de periode 2012-2015. Daarin zullen wij concreet aangeven hoe wij deze extra middelen zullen gaan inzetten.

Naast de inzet van deze extra middelen gebeurt er meer op het gebied van fietsverkeer. In ons collegeprogramma hebben wij aangegeven dat wij een fietspad willen realiseren tussen Mensingweer en Baflo en een fietsroute Plus tussen Groningen en Winsum. Hiervoor willen wij een deel van de middelen inzetten die beschikbaar zijn als gevolg van het niet doorgaan van de nieuwe N361. Tevens willen wij de fietsroute Plus tussen Ten Boer en Groningen de komende jaren realiseren. Ook dit project hebben wij ondergebracht in rubriek A van bijlage 2 uit ons collegeprogramma.

1.4. Karakteristiek Groningen

(bedragen x € 1.000,--)

Omschrijving	2011	2012	2013	2014	2015	dekking
1.4.1. Knelpunten aanvaard beleid						
1.4.2. Substitutie						
1.4.3. Voorbeslag Voorjaarsnota 2011						
1.4.4. Knelpunten bezuinigingen						
1.4.5. Continueren nieuw beleid						
1.4.6. Nieuw beleid 2011-2015						
1. Knelpunten landschap		1.000,0	1.000,0	1.000,0	1.000,0	flexibel budget
2. Invoeren streekrekeningen		200,0	200,0	200,0	200,0	flexibel budget
3. Innovatie kwaliteitssprong landbouw		250,0	250,0	250,0	250,0	flexibel budget

1.4.1. Knelpunten aanvaard beleid

Deze voorstellen zijn bij dit programma niet aan de orde.

1.4.2. Substitutievoorstellen met een andere bestemming

Deze voorstellen zijn bij dit programma niet aan de orde.

1.4.3. Voorbeslag Voorjaarsnota 2011

Deze voorstellen zijn bij dit programma niet aan de orde.

1.4.4. Knelpunten bezuinigingen

Deze voorstellen zijn bij dit programma niet aan de orde.

1.4.5. Continueren nieuw beleid

Deze voorstellen zijn bij dit programma niet aan de orde.

1.4.6. Nieuw beleid 2011-2015

1.4.6.1. Knelpunten landschap

Het toenmalige college heeft in zijn brief aan Provinciale Staten van 13 maart 2007, nr. 2007-05136 aangegeven dat de landschapsambitie in het Programma Landelijk Gebied is becijferd op € 20 miljoen. De afgelopen jaren is door Provinciale Staten € 5,4 miljoen ter beschikking gesteld. Inmiddels is een flink aantal projecten in gang gezet. In de brief aan Provinciale Staten van 7 september 2010, nr. 2010-48.740 hebben wij aangegeven dat de PLG-middelen ten behoeve van landschap zijn uitgeput. Dit betekent dat per jaar circa € 1,5 tot 2,0 miljoen aan projecten gehonoreerd is. Op dat moment waren voldoende projecten voorhanden waarvan de uitvoering kon starten. Helaas moesten deze projecten worden afgewezen totdat financiering vanuit het PLG weer mogelijk is.

Omdat het financieel perspectief volgens de huidige inzichten enigszins is verbeterd stellen wij voor om in de jaren 2012 tot en met 2015 jaarlijks € 1 miljoen extra beschikbaar te stellen ten behoeve van knelpunten landschap. Een nadere uitwerking van dit voorstel volgt in de loop van 2011.

1.4.6.2. Invoeren streekrekeningen

Gebiedsfondsen worden al in enkele gebieden in Nederland ingezet. Ook in Groningen worden de verdere mogelijkheden voor gebiedsfondsen onderzocht. Een eerste stap is al gezet door het op 28 maart 2011 tekenen van de intentieverklaring dat de provincie Groningen zich samen met de gemeenten Marum, Grootegast en Leek wil inzetten om een gebiedsfonds in het Zuidelijk Westerkwartier op te richten. Daarbij wordt als financieringsinstrument een Rabo StreekRekening gehanteerd.

In de brief van 23 november 2010, nr. 2010-61.228/47/A.7, LGW, betreffende het overzicht van financieringsvormen landschap hebben wij aangegeven dat landschap een collectief goed blijft en daarmee vooral een verantwoordelijkheid van de overheid. Hierbij speelt niet alleen de discussie over de kosten van landschap, maar ook over de (collectieve) baten. Het is de vraag in hoeverre uit de particuliere markt middelen voor landschap kunnen worden gegenereerd. Een globale inschatting is dat slechts een beperkt deel (ongeveer 15%) van de middelen uit privaat geld afkomstig kan zijn. De rest van de middelen voor landschap zal uit publieke middelen moeten komen. We gaan onderzoeken of ook in andere gebieden in onze provincie streekrekeningen kunnen worden ingevoerd en stellen in de jaren 2012 tot en met 2015 jaarlijks € 0,2 miljoen extra beschikbaar. De streekrekeningen worden ingezet ter behoud van het Groninger landschap. Een nadere uitwerking van dit voorstel volgt in de loop van 2011.

1.4.6.3. Innovatie kwaliteitssprong landbouw

Landbouw is in onze provincie een belangrijke economische drager. De kracht van de Groninger landbouw ligt in het innovatief en duurzaam produceren. Voor een toekomstgerichte aanpak waarin op basis van duurzame concepten een evenwicht wordt gezocht tussen de ontwikkeling van de sector en de andere belangrijke functies in het landelijk gebied (wonen, toerisme/recreatie, natuur, landschap). Wij willen met name ruimte bieden voor het maken van een kwaliteitssprong, waarin gezonde bedrijfsvoering hand in hand gaan met dierenwelzijn, milieu, gezondheid, landschappelijke inpassing en grondgebondenheid. Hieraan besteden wij de komende vier jaar extra middelen. Een nadere uitwerking van dit voorstel volgt in de loop van 2011.

1.5. Schoon/Veilig Groningen

(bedragen x € 1.000,--)

Omschrijving	2011	2012	2013	2014	2015	dekking
1.5.1. Knelpunten aanvaard beleid						
1.5.2. Substitutie						
1. Metingen ten behoeve van toezicht	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	sectorale middelen
2. Whbz en MER	-15,0	-15,0	-15,0	-15,0	-15,0	sectorale middelen
3. Wabo - formatieve inzet		55,3				stelpost
1.5.3. Voorbeslag Voorjaarsnota 2011						
1.5.4. Knelpunten bezuinigingen						
1.5.5. Continuëren nieuw beleid						
1.5.6. Nieuw beleid 2011-2015						

1.5.1. Knelpunten aanvaard beleid

Deze voorstellen zijn bij dit programma niet aan de orde.

1.5.2. Substitutievoorstellen met een andere bestemming

1.5.2.1. Metingen ten behoeve van toezicht (S)

Binnen de provincie komt het vaker voor dat er metingen moeten worden verricht met betrekking tot bedrijven die geur- en geluidhinder veroorzaken. De metingen werken ondersteunend om de problemen inzichtelijk te krijgen en als monitoringsinstrument in geval van handhavingstrajecten. Het huidige budget van € 18.139,-- is niet toereikend om alle kosten voor de metingen te dekken. Gezien de besteding van afgelopen jaren bestaat de verwachting, dat de budgetten voor Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden (Whbz- productgroep 5502) en Milieueffectrapport(age) (MER - productgroep 5003) niet volledig worden besteed. Wij stellen derhalve voor het budget metingen ten behoeve van toezicht structureel op te hogen met € 15.000,-- en de budgetten Whbz en MER beiden structureel te verlagen met € 7.500,--.

1.5.2.2. Whbz en MER

Zie de toelichting bij het onderdeel Schoon/Veilig Groningen 1.5.2.1. Metingen ten behoeve van toezicht.

1.5.2.3. Wabo - formatieve inzet

In de meerjarenramingen hebben wij voor de uitvoering van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) middelen gereserveerd. Deze wet is per 1 juli 2010 van kracht geworden. Vooruitlopend daarop is in de Integrale Bijstelling 2008 al een voorlopige invulling gegeven aan de inzet van deze middelen voor de bekostiging van 1,5 fte ten behoeve van integraal en coördinerend toezicht. In de Voorjaarsnota 2010 is besloten middelen te reserveren ten behoeve van 3 fte's voor de voorbereiding en uitvoering van integraal toezicht voor de Wabo.

De 3 fte's worden tot en met 2011 als volgt ingezet:

Procescoördinatoren (FS11), thans al ingevuld. <ul style="list-style-type: none">• Coördineren afgestemd toezicht Wabo• Coördineren vernieuwing toezicht met gemeenten en Rijkspartners	1,5 fte
Jurist Wabo / bouw- en woningtoezicht, (FS11), vanaf 1 juli 2010 t/m 31 december 2011 <ul style="list-style-type: none">• Opstellen handhavingsbeschikkingen;• Borgen juridische kwaliteit toezichtbrieven;• Afhandelen bezwaar- en beroepszaken	1,0 fte
Technisch administratief ondersteuner (0,7 fte FS 7, administratief 0,5 fte FS11), vanaf 1 juli 2010 t/m 31 december 2011 <ul style="list-style-type: none">• Administratieve verwerking toezichtbezoeken in Squit en ProMIS, inclusief bouw- en woningtoezicht	0,5 fte

De aanvulling met 1,5 fte is in de Voorjaarsnota 2010 in eerste instantie geregeld voor de periode 1 juli 2010 tot en met 31 december 2011. Daarbij werd er vanuit gegaan dat deze taken per 1 januari 2012 zullen overgaan naar de nog op te richten Regionale Uitvoeringsdienst (RUD). Omdat de invoering van de RUD ondertussen vertraging heeft opgelopen en de overgang van taken waarschijnlijk niet eerder dan 1 juli 2012 zal kunnen plaatsvinden stellen wij voor de aanvulling van de formatieve inzet met 1,5 fte tot die datum te continueren. Dekking van deze kosten (€ 55.275,--) kan worden gevonden binnen de hiervoor in de meerjarenramingen opgenomen stelpost.

1.5.3. Voorbeslag Voorjaarsnota 2011

Deze voorstellen zijn bij dit programma niet aan de orde.

1.5.4. Knelpunten bezuinigingen

Deze voorstellen zijn bij dit programma niet aan de orde.

1.5.5. Continueren nieuw beleid

Deze voorstellen zijn bij dit programma niet aan de orde.

1.5.6. Nieuw beleid 2011-2015

Deze voorstellen zijn bij dit programma niet aan de orde.

1.6. Energiek Groningen

(bedragen x € 1.000,--)

Omschrijving	2011	2012	2013	2014	2015	dekking
1.6.1. Knelpunten aanvaard beleid						
1.6.2. Substitutie						
1.6.3. Voorbeslag Voorjaarsnota 2011						
1.6.4. Knelpunten bezuinigingen						
1.6.5. Continuëren nieuw beleid						
1. Energy Valley		190,0	180,0	165,0	150,0	continuëren nieuw beleid
1.6.6. Nieuw beleid 2011-2015						
1. Initiatieven vergroenen energievoorziening dorpen/buurtten		250,0	250,0	250,0	250,0	flexibel budget
2. Versterking energiesector		750,0	750,0	750,0	750,0	flexibel budget
3. 100.000-woningenplan en 100.000-voertuigenplan		100,0	100,0	100,0	100,0	flexibel budget
4. Revolving fund Energiefonds	3.000,0					flexibel budget

1.6.1. Knelpunten aanvaard beleid

Deze voorstellen zijn bij dit programma niet aan de orde.

1.6.2. Substitutievoorstellen met een andere bestemming

Deze voorstellen zijn bij dit programma niet aan de orde.

1.6.3. Voorbeslag Voorjaarsnota 2011

Deze voorstellen zijn bij dit programma niet aan de orde.

1.6.4. Knelpunten bezuinigingen

Deze voorstellen zijn bij dit programma niet aan de orde.

1.6.5. Continuëren nieuw beleid

1.6.5.1. Energy Valley

Onder de naam Energy Valley wordt door een flink aantal partijen (kennisinstellingen, bedrijven en overheden, inclusief de provincie Groningen) het Noorden als 'energieregio' geprofileerd op basis van vijf thema's (power production & balancing, bio based energy, smart energy systems, (groene) gasrotonde en Energy Academy/Hansa Energy Corridor (onderwijs & onderzoek)). Wij faciliteren en versterken het werk van de stichting Energy Valley met een eigen financieringsinstrument. Verdere uitwerking van dit voorstel volgt in de loop van 2011 als onderdeel van het Programma Energie 2012-2015.

1.6.6. Nieuw beleid 2011-2015

1.6.6.1. Initiatieven vergroenen energievoorziening dorpen/buurtten

In deze collegeperiode willen wij middelen beschikbaar stellen voor initiatieven voor het vergroenen van de energievoorziening door dorpen en buurten. Wij willen bewoners meer verantwoordelijk maken voor hun eigen energievoorziening. Hierin speelt decentrale opwekking een belangrijke rol, en het versterkt de drive voor energiebesparing en het heeft in het algemeen een goede invloed op de sociale cohesie van een lokale gemeenschap. Een heel gebruikelijke vorm is de oprichting van lokale duurzame energiebedrijven (Ideb's). Daar waar mogelijk zullen we aansluiting proberen te zoeken met initiatieven voor smart grids. Voor dit alles dient het zelforganiserend vermogen van de gemeenschappen te worden versterkt en gefaciliteerd. Verdere uitwerking van dit voorstel volgt in de loop van 2011 als onderdeel van het programma Landelijk Gebied.

1.6.6.2. Versterking energiesector

De energiesector, en dan met name de verduurzaming daarvan, biedt geweldige kansen voor Noord-Nederland in het algemeen, en de provincie Groningen in het bijzonder. Daarom willen wij in deze collegeperiode hier extra middelen voor beschikbaar stellen. Deze middelen zullen in hoofdzaak worden ingezet op de strategische onderdelen van ons energiebeleid, de thema's waarop Noord-Nederland onderscheidend is op (inter-)nationaal niveau. Het gaat hier om

- power production & balancing;
- bio based energy;
- smart energysystems;
- (groene) gasrotonde, en
- Energy Academy/Hansa Energy Corridor (onderwijs & onderzoek).

Verdere uitwerking van dit voorstel volgt in de loop van 2011 als onderdeel van het Programma Energie 2012-2015.

1.6.6.3. 100.000-woningenplan en 100.000 voertuigenplan

In het kader van het (eerste) Energieakkoord Noord-Nederland hebben we een stevige ambitie geformuleerd op het gebied van gebouwde omgeving en duurzame mobiliteit. Dit is vastgelegd in de zogenaamde 100.000-plannen (voor gebouwde omgeving en voertuigen): het doel om in 2015 in Noord-Nederland 100.000 huizen energiezuiniger te hebben gemaakt en 100.000 voertuigen te laten rijden op duurzame bronnen.

We willen door met dit beleid, waarbij voor de gebouwde omgeving de nadruk meer komt te liggen op de bestaande bouw, en bij duurzame mobiliteit naast bij elkaar brengen van vraag en aanbod (vulpunten en voertuigen) ook vooral op het (doen) aanpassen van de fiscale regels.

Verdere uitwerking van dit voorstel volgt in de loop van 2011 als onderdeel van het Programma Energie 2012-2015.

1.6.6.4. Revolving fund Energiefonds

In toenemende mate ontplooiën bewonersgroepen in buurten en dorpen initiatieven om duurzame energie op te wekken en energie te besparen (zie ook 1.6.6.1). Zij lopen, net als bijvoorbeeld dorpshuizen, scholen en andere gebouwen of organisaties met een maatschappelijke functie, vaak aan tegen het probleem van de up-front financiering. Wij willen dergelijke initiatieven ondersteunen en stimuleren via een energiefonds (Revolving fund). Verdere uitwerking van dit voorstel volgt in de loop van 2011 als onderdeel van het Programma Energie 2012-2015.

1.7. Gebiedsgericht

(bedragen x € 1.000,--)

Omschrijving	2011	2012	2013	2014	2015	dekking
1.7.1. Knelpunten aanvaard beleid						
1.7.2. Substitutie						
1. Uitvoering gebiedenbeleid en POP:						
a. Uitvoering gebiedenbeleid en POP	739,3	739,3	739,3	659,3	659,3	sectorale middelen
b. Veenkoloniën proces- en projectgelden	-175,0	-175,0	-175,0	-175,0	-175,0	sectorale middelen
c. Cofinanciering projecten Veenkoloniën	-484,3	-484,3	-484,3	-484,3	-484,3	sectorale middelen
d. Uitvoering besluit Bestuursakkoord Eemsmondgebied	-80,0	-80,0	-80,0			sectorale middelen
1.7.3. Voorbeslag Voorjaarsnota 2011						
1.7.4. Knelpunten bezuinigingen						
1.7.5. Continuëren nieuw beleid						
1. Gebiedsgericht beleid/POP			209,2	206,0	202,8	continuëren nieuw beleid
2. Incidentele bijstelling POP/doorwerking Nota Ruimte		69,6	68,9	67,8	66,8	continuëren nieuw beleid
1.7.6. Nieuw beleid 2011-2015						

1.7.1. Knelpunten aanvaard beleid

Deze voorstellen zijn bij dit programma niet aan de orde.

1.7.2. Substitutievoorstellen met een andere bestemming

1.7.2.1. Uitvoering gebiedenbeleid en POP

Onder het programma POP/Gebiedsgericht zijn in de provinciale begroting 2011 onder meer een vijftal budgetten opgenomen:

1. cofinanciering projecten regio's
2. uitvoering POP
3. Veenkoloniën proces- en projectgelden
4. cofinanciering projecten Veenkoloniën
5. uitvoering besluit Bestuursakkoord Eemsmondgebied.

In de praktijk is de inzet van het ene of het andere budget niet altijd even scherp te onderscheiden. Wel wordt als rode draad gehanteerd dat nr. 1 vooral wordt (werd) ingezet voor de regioprogramma's en nr. 2 voor de andere POP-gebiedsopgaven en thema's. Door het afbouwen van de regioprogramma's en de scherpere focus op de POP-gebiedsopgaven zal het onderscheid tussen inzet van die twee budgetten nog verder vervagen. Hetzelfde geldt voor de (oorspronkelijke) budgetten nr. 3 tot en met nr. 5. Daarom streven wij naar een overzichtelijke situatie van één budget voor alle gebiedsgerichte POP-opgaven.

Aangezien de provincie *niet* stopt met gebiedsgericht werken, staat het nut en de noodzaak van deze budgetten niet ter discussie. Bij de Beleidsbrief 2011 is reeds voorgesteld de budgetten nr. 1 en nr. 2 samen te voegen tot één budget onder de noemer 'Uitvoering gebiedenbeleid en POP'. Aanvullend stellen wij nu voor om ook de budgetten nr. 3 tot en met nr. 5 te laten opgaan in dit samengevoegde budget.

Bij de bedragen, zoals vermeld in bovenstaande tabel, is nog geen rekening gehouden met de bezuinigingstaakstelling in het kader van het Financieel Perspectief 2011-2015. De meeste van deze bezuinigingen beginnen overigens te lopen vanaf 2013. Ook de overboeking van 2010 naar 2011 is in bovenstaande tabel niet vermeld.

Voor het jaar 2011 zetten wij de middelen binnen het budget Uitvoering gebiedenbeleid en POP, te weten € 2.575.540,-- (regulier € 1.414.600,-- + overboeking € 1.162.360,-- -/- bezuiniging € 1.420,--), als volgt in:

Energieprogramma	€ 95.000
Klimaatprogramma	" 310.000
Lauwersmeer	" 150.000
Veenkoloniën	" 363.000
Regio Groningen-Assen	" 25.000
Eemsdelta	" 100.000
Ring Blauwestad (nieuw)	" 150.000
Waddengebied: Kiek over Diek	" 50.000
Cofinanciering gebiedsopgaven (nog nader toe te delen aan gebieden)	" 1.300.000
Algemeen (waaronder actualisatie van het POP)	" 32.540

1.7.3. Voorbeslag Voorjaarsnota 2011

Deze voorstellen zijn bij dit programma niet aan de orde.

1.7.4. Knelpunten bezuinigingen

Deze voorstellen zijn bij dit programma niet aan de orde.

1.7.5. Continueren nieuw beleid

1.7.5.1. Gebiedsgericht beleid/POP

Wij stellen voor de uitvoering van het POP ook na 2012 opnieuw middelen beschikbaar.

1.7.5.2. Incidentele bijstelling POP/doorwerking Nota Ruimte

Wij stellen voor incidentele bijstellingen van het POP en de doorwerking van de Nota Ruimte ook na 2011 opnieuw middelen beschikbaar.

1.7.6. Nieuw beleid 2011-2015

Deze voorstellen zijn bij dit programma niet aan de orde.

1.8. Welzijn, sociaal beleid, jeugd, cultuur

(bedragen x € 1.000,--)

Omschrijving	2011	2012	2013	2014	2015	dekking
1.8.1. Knelpunten aanvaard beleid						
1. Hogere bijdrage RTV-Noord i.v.m. reële index 2012		93,8	96,1	99,0	102,0	flexibel budget
1.8.2. Substitutie						
1.8.3. Voorbeslag Voorjaarsnota 2011						
1.8.4. Knelpunten bezuinigingen						
1.8.5. Continuëren nieuw beleid						
1. Huis van de Groninger Cultuur			256,8	256,8	256,8	continuëren nieuw beleid
2. Mediabudget regionale cultuur			22,9	21,3	19,8	continuëren nieuw beleid
3. Stimulering kunst en cultuur			137,4	128,0	118,5	continuëren nieuw beleid
4. Cultuurnota 2013-2016			158,0	158,0	158,0	continuëren nieuw beleid
5. Formatie Jeugdzorg			342,9	342,9		continuëren nieuw beleid
1.8.6. Nieuw beleid 2011-2015						
1. Stichting Leergeld c.a.		250,0	250,0	250,0	250,0	flexibel budget

1.8.1. Knelpunten aanvaard beleid

1.8.1.1. Hogere bijdrage RTV-Noord i.v.m. reële index 2012

Vanaf 2006 zijn de provincies wettelijk verantwoordelijk voor de bekostiging van de regionale omroepen. Voor de indexering van de bijdragen gaan de provincies uit van een reële index. De toepassing van de reële index vloeit voort uit artikel 107 van de Mediawet waarin staat dat de provincies met hun bekostiging van de regionale omroepen ten minste waarborgen dat deze het in 2004 bestaande niveau van activiteiten voor radio- en televisieprogrammering kunnen handhaven. In 2006 hebben IPO en de stichting ROOS een bestuurlijk akkoord gesloten over de uitwerking van de reële index regionale omroepen. Op 28 januari 2010 heeft het IPO-bestuur – op basis van een gezamenlijke evaluatie door IPO en ROOS – besloten de sectorspecifieke opslag in twee jaar af te bouwen: 0,42% in 2011 en 0% in 2012.

De reële index wordt als volgt bepaald:

Zodra het Centraal Planbureau (CPB) het nieuwe Centraal Economisch Plan (CEP) uitbrengt – meestal in april – berekent het IPO-secretariaat de reële index voor het volgende jaar (t+1). Daarbij worden de cijfers uit het CEP gebruikt:

- loonvoet marktsector voor jaar t-1 tot en met t+1 (weging: 55%);
- consumentenprijsindex voor jaar t-1 tot en met t+1 (weging: 45%).

Op basis van het nieuwe CEP wordt de raming voor jaar t+1 gecorrigeerd met een bijstelling van de eerder vastgestelde cijfers voor de jaren t-1 en t.

Op basis van het CEP 2010 kwam de algemene index 2010 uit op 1,80% en de algemene index 2011 uit op 2,19%. Op basis van het CEP 2011 komt de algemene index 2010 nu uit op 1,52% en de algemene index 2011 uit op 2,69%. De correctie voor 2010 en 2011 bedraagt dus $(1,52 - 1,80)\% + (2,69 - 2,19)\% = -0,28\% + 0,50\% = +0,22\%$.

De algemene index voor 2012 kan op basis van het bovenstaande worden bepaald op:
 $0,55 \times 3,50\% + 0,45 \times 2,00\% + 0,22\%$ (nacalculatie) = 3,05%.

In onze meerjarenramingen zijn wij voor 2012 uitgegaan van een accres van bijna 2,01%. Dit accres hebben we gebaseerd op het gemiddelde van de ramingen voor de periode 2009-2011. Verhoging van het accres 2012 naar 3,05% betekent dat onze bijdrage aan RTV-Noord vanaf 2012 structureel met een bedrag van circa € 93.800,- zal moeten worden verhoogd. Wij stellen voor deze hogere bijdrage te dekken ten laste van het flexibel budget.

1.8.2. Substitutievoorstellen met een andere bestemming

Deze voorstellen zijn bij dit programma niet aan de orde.

1.8.3. Voorbeslag Voorjaarsnota 2011

Deze voorstellen zijn bij dit programma niet aan de orde.

1.8.4. Knelpunten bezuinigingen

Deze voorstellen zijn bij dit programma niet aan de orde.

1.8.5. Continuëren nieuw beleid

1.8.5.1. Huis van de Groninger Cultuur

Het Huis van de Groninger Cultuur wordt tot en met 2012 gesubsidieerd met een jaarlijkse bijdrage van € 325.000,-. Deze middelen zijn gerelateerd aan het collegeprogramma 2007-2011 en de cultuurnota 2009-2012. Omdat de nieuwe cultuurnota zal doorlopen tot en met 2016 stellen wij voor om in de periode 2013 tot en met 2016 de structurele subsidie aan het Huis van de Groninger Cultuur te continueren tot een bedrag van € 256.800,-. Daarbij is rekening gehouden met de voorgenomen provinciale bezuinigingen 2011-2015.

In de voorjaarsnota 2010 is aangegeven dat de bestaande historisch gegroeide structurele subsidies opnieuw zullen worden bezien. Daarvoor hebben wij de Kunstraad ingeschakeld om ons te adviseren over de aanvragen van instellingen. Dat geldt ook voor het Huis van de Groninger Cultuur. Deze middelen moeten via de Voorjaarsnota 2011 worden vastgelegd, omdat ze deel uitmaken van het geheel aan beschikbare middelen voor de nieuwe cultuurnota. De daadwerkelijke besteding van dit exacte bedrag aan het Huis van de Groninger Cultuur is onder voorbehoud van het advies van de Kunstraad en de uiteindelijke besluitvorming over de Cultuurnota.

1.8.5.2. Mediabudget regionale cultuur

Voor het Mediabudget regionale cultuur is tot en met 2012 jaarlijks een bedrag van € 25.000,- beschikbaar. Deze middelen zijn gerelateerd aan het collegeprogramma 2007-2011 en de cultuurnota 2009-2012. Omdat de nieuwe cultuurnota zal doorlopen tot en met 2016 stellen wij voor om in de periode 2013 tot en met 2016 het mediabudget regionale cultuur te continueren tot een bedrag aflopend tot circa € 19.800,- in 2015. Daarbij is rekening gehouden met de voorgenomen provinciale bezuinigingen 2011-2015.

1.8.5.3. Stimulering kunst en cultuur

In de Cultuurnota 2009-2012 wordt het budget van het Stimuleringsfonds kunst en cultuur ingezet voor incidentele kunstzinnige en culturele activiteiten in de breedste zin van het woord die niet onder de bestaande budgetten kunnen vallen. Het betreft projecten waarvan een bijzondere en stimulerende werking uit gaat naar het culturele veld. In de praktijk geeft dit budget ruimte om onverwachte maatschappelijke relevante onderwerpen op te lossen.

Voor 2013-2016 is er geen budget om dit beleid voort te kunnen zetten. Omdat de nieuwe cultuurnota zal doorlopen tot en met 2016 stellen wij voor om het krediet Stimulering kunst en cultuur voor de periode 2013 tot en met 2016 te continueren met een bedrag aflopend tot € 118.500,- in 2015. Daarbij is rekening gehouden met de voorgenomen provinciale bezuinigingen 2011-2015.

1.8.5.4. Cultuurnota 2013-2016

In het kader van de Voorjaarsnota 2008 is voor de periode 2009-2012 jaarlijks € 200.000,-- extra beschikbaar gesteld om beter uitvoering aan de Cultuurnota 2009-2012 te kunnen geven.

Deze extra middelen komen zonder een nieuw besluit vanaf 2013 te vervallen.

Omdat de nieuwe cultuurnota zal doorlopen tot en met 2016 stellen wij voor om het extra budget voor uitvoering van de Cultuurnota in periode 2013 tot en met 2016 te continueren met een bedrag aflopend tot € 158.000,-- in 2015. Daarbij is rekening gehouden met de voorgenomen provinciale bezuinigingen 2011-2015.

1.8.5.5. Formatie Jeugdzorg

In 2007 hebben Provinciale Staten besloten te starten met het procesmanagement jeugdzorg.

Eén van de opdrachten van dit procesmanagement was het in beeld brengen van de noodzakelijke sturing op de jeugdzorg en de hierbij behorende competenties en formatie. Op 4 maart 2008 is door het toenmalige college van GS de notitie 'Sturing op de jeugdzorg' vastgesteld alsmede het besluit genomen de formatie jeugdzorg uit te breiden met 4 fte. De kosten bedragen vanaf 2009 € 342.900,-- per jaar. In het kader van de bezuinigingen 2011-2015 is reeds de wens uitgesproken dit beleid tot en met 2014 te continueren. Om deze middelen ook in 2013 en 2014 beschikbaar te hebben moet evenwel nog wel een formeel besluit worden genomen.

1.8.6. Nieuw beleid 2011-2015

1.8.6.1. Stichting Leergeld c.a.

Het is belangrijk dat kinderen zich ontplooiën en deelnemen aan (buitenschoolse) activiteiten als sport, culturele vorming of een hobby. Daarmee ontwikkelen zij sociale vaardigheden en doen kennis op om later als volwassenen volwaardig te kunnen participeren in de samenleving. Voor kinderen uit arme gezinnen is deelname aan die (buitenschoolse) activiteiten niet vanzelfsprekend. Diverse organisaties, waaronder de vier stichtingen Leergeld en het Jeugdsportfonds bieden deze kinderen de mogelijkheid zich te ontplooiën en voorzien in middelen/goederen die daarvoor nodig zijn. Voor het vergroten van de participatie van deze arme gezinnen en kinderen stellen wij in de periode 2011-2015 jaarlijks € 250.000,-- beschikbaar. Een verdere uitwerking van dit voorstel volgt in de loop van 2011.

1.9. Bestuur

(bedragen x € 1.000,--)

Omschrijving	2011	2012	2013	2014	2015	dekking
1.9.1. Knelpunten aanvaard beleid						
1.9.2. Substitutie						
1.9.3. Voorbeslag Voorjaarsnota 2011						
1. Verhoging fractievergoedingen	63,2	79,8	82,0	84,4	87,0	flexibel budget
2. Jaarrekening IPO 2010	-38,5					flexibel budget
1.9.4. Knelpunten bezuinigingen						
1.9.5. Continuëren nieuw beleid						
1.9.6. Nieuw beleid 2011-2015						
1. Deregulering		250,0	250,0	250,0	250,0	flexibel budget

1.9.1. Knelpunten aanvaard beleid

Deze voorstellen zijn bij dit programma niet aan de orde.

1.9.2. Substitutievoorstellen met een andere bestemming

Deze voorstellen zijn bij dit programma niet aan de orde.

1.9.3. Voorbeslag Voorjaarsnota 2011

1.9.3.1. Verhoging fractievergoedingen

Bij voordracht 10/2011 hebben uw Staten op 13 april 2011 ingestemd het voorstel om de bijdrage aan de fracties met ingang van 10 maart 2011 structureel te verhogen van € 13.596,-- naar € 20.000,--. De provincie Groningen betaalt namelijk in vergelijking met andere provincies naar rato de laagste bijdrage aan fracties. (De bijdrage per fractielid blijft gehandhaafd op € 2.991,--).

Verhoging van de bijdrage betekent voor 2011 een extra bijdrage van € 6.404,--. Aangezien deze verhoging per 10 maart 2011 van kracht wordt betekent dit per fractie een aanvullende bijdrage van omgerekend € 5.211,-- voor het jaar 2011. Aangezien de huidige begroting is gebaseerd op 9 fracties, resulteert dit in een ophoging van € 46.898,--. Daar komt nog bij de bijdrage van de 10^e fractie waardoor aanvullend een bedrag van € 16.274,-- beschikbaar moet worden gesteld. In totaal betekent dit een verhoging van de fractievergoedingen van € 122.364,-- (gebaseerd op 9 fracties) met een bedrag van € 63.173,-- naar een bedrag € 185.536,-- (op basis van 10 fracties).

Verhoging van de bijdrage voor 2012 naar € 20.550,-- (inclusief accres van 2,75%), betekent een extra jaarlijkse bijdrage van € 6.580,-- per fractie. Op basis van 10 fracties (inclusief 1 extra fractie) betekent dit een verhoging van € 79.770,-- naar € 205.500,-- ingaande 2012.

Deze structurele verhoging van de fractievergoedingen wordt ten laste gebracht van de algemene middelen.

1.9.3.2. Jaarrekening IPO 2010

Op de Algemene Vergadering van het IPO op 24 juni a.s. zal de conceptjaarrekening 2010 van het IPO worden vastgesteld. Volgens deze jaarrekening zal in totaal ca. € 699.449,-- worden gerestitueerd aan de gezamenlijke provincies. Het deel dat aan de provincie Groningen zal worden gerestitueerd is € 38.476,--. Wij stellen voor dit bedrag ten gunste te brengen van de algemene middelen 2011.

1.9.4. Knelpunten bezuinigingen

Deze voorstellen zijn bij dit programma niet aan de orde.

1.9.5. Continueren nieuw beleid

Deze voorstellen zijn bij dit programma niet aan de orde.

1.9.6. Nieuw beleid 2011-2015

1.9.6.1. Deregulering

Wij willen waar mogelijk de regeldruk voor bedrijven onderzoeken en reduceren.

Daartoe willen wij op een vergelijkbare wijze als de gemeente Grootegast bekijken wat wij in de eigen organisatie en samen met andere organisaties kunnen veranderen. We stellen hiervoor in deze collegeperiode extra middelen beschikbaar. Een nader uitgewerkt voorstel volgt in de loop van 2011.

1.10. Bedrijfsvoering

(bedragen x € 1.000,--)

Omschrijving	2011	2012	2013	2014	2015	dekking
1.10.1. Knelpunten aanvaard beleid						
1.10.2. Substitutie						
1.10.3. Voorbeslag Voorjaarsnota 2011						
1.10.4. Knelpunten bezuinigingen						
1.10.5. Continuëren nieuw beleid						
1.10.6. Nieuw beleid 2011-2015						

1.10.1. Knelpunten aanvaard beleid

Deze voorstellen zijn bij dit programma niet aan de orde.

1.10.2. Substitutievoorstellen met een andere bestemming

Deze voorstellen zijn bij dit programma niet aan de orde.

1.10.3. Voorbeslag Voorjaarsnota 2011

Deze voorstellen zijn bij dit programma niet aan de orde.

1.10.4. Knelpunten bezuinigingen

Deze voorstellen zijn bij dit programma niet aan de orde.

1.10.5. Continuëren nieuw beleid

Deze voorstellen zijn bij dit programma niet aan de orde.

1.10.6. Nieuw beleid 2011-2015

Deze voorstellen zijn bij dit programma niet aan de orde.

1.11. Algemene Dekkingsmiddelen

(bedragen x € 1.000,--)

Omschrijving	2011	2012	2013	2014	2015	dekking
1.11.1. Knelpunten aanvaard beleid						
1.11.2. Substitutie						
1. Stelpost formatie Wabo		-55,3				sectorale middelen
1.11.3. Voorbeslag Voorjaarsnota 2011						
1. Reserve RSP	-235,0					sectorale middelen
1.11.4. Knelpunten bezuinigingen						
1. Taakstelling Gedeputeerden						flexibel budget
2. Invulling taakstelling bezuiniging 2011	-3,3					flexibel budget
3. Vrijval niet continueren nieuw beleid - Vliegende brigade		23,4	46,9	82,0	117,2	flexibel budget
4. Vrijval niet continueren nieuw beleid - toeristische mediacampagne		80,0	60,0	30,0		flexibel budget
1.11.5. Continueren nieuw beleid						
1. Dekking voorstellen continueren nieuw beleid 2007-2011		-435,1	-1.549,8	-1.516,9	-1.141,0	continueren nieuw beleid
1.11.6. Nieuw beleid 2011-2015						

1.11.1. Knelpunten aanvaard beleid

Deze voorstellen zijn bij dit programma niet aan de orde.

1.11.2. Substitutievoorstellen met een andere bestemming

1.11.2.1. Stelpost formatie Wabo

Zie de toelichting bij het onderdeel Schoon/Veilig Groningen, onderdeel 1.5.2.3. Wabo - formatieve inzet.

1.11.3. Voorbeslag Voorjaarsnota 2011

1.11.3.1. Reserve RSP

Zie de toelichting bij het onderdeel Bereikbaar Groningen, onderdeel 1.3.3.1. Uitvoeringskosten jaarplan 2011 RSP-ZZL.

1.11.4. Knelpunten bezuinigingen

1.11.4.1. Bezuinigingstaakstelling 2011-2015 Gedeputeerde Staten

In voordracht 40/2009 kaderstelling bezuiniging d.d. 8-12-2009 is voor het onderdeel apparaatskosten Gedeputeerden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Bezuiniging van 6 naar 5 fte gedeputeerden waarbij het volgende uitgangspunt is gehanteerd qua fasering - inlevering 2011 10%, 2012 20%, 2013 40%, 2014 70% en 2015 100%.

Tevens is bij de bepaling van de hoogte van de taakstelling rekening gehouden met het restant bedrag op de post uitbreiding Gedeputeerden van circa € 57.000,-- van het oorspronkelijk beschikbaar gesteld budget ad € 300.000,-- toen ons voormalig college werd uitgebreid van 5 naar 6 fte gedeputeerden.

Feitelijk zal de inlevering in zijn geheel worden gerealiseerd per medio april 2011 doch met de kanttekening dat de omvang van het huidige college is gereduceerd van 6 naar 5, 2 fte. Medio 2015 geeft dit een structureel te kort van € 27.090,-- (zie de tabel op de volgende bladzijde).

Bezuinigingstaakstelling GS	2011	2012	2013	2014	2015
Taakstelling	4.692	34.197	68.022	119.064	170.230
Verlaging aantal 6 naar 5,2 fte	65.700	96.512	96.512	96.512	96.512
Restant stelpost uitbreiding gedeputeerden	57.109	57.261	54.054	50.517	46.628
Gevolgen flexibel budget	-118.117	-119.576	-82.544	-27.965	27.090

Wij stellen voor bovenstaande bedragen tot en met 2014 ten gunste en vanaf 2015 ten laste van de algemene middelen te verwerken. In de Voorjaarsnota 2011 zal bovenstaande, financieel-technisch, als onderdeel bij de apparaatskosten personeel (AKP) worden verwerkt (zie bijlage 1.3).

Wij voorzien in de volgende collegeperiode een verdergaande reductie van de benodigde middelen waardoor na 2015 de taakstelling alsnog in structurele zin zal kunnen worden gerealiseerd.

1.11.4.2. Invulling bezuinigingstaakstelling 2011-2015, jaarschijf 2011

In de Programmabegroting 2011 zijn de voorgenomen bezuinigingen 2011-2015 voor het onderdeel overige programmakosten tot nu toe niet op kredietniveau vertaald. In de 4^e wijziging van de begroting 2011 als onderdeel van deze Voorjaarsnota 2011 hebben wij deze vertaling uitgewerkt. Hierdoor treedt er tussen de hoofdfunctie 0. Algemene dekkingsmiddelen en overige begrotingsfuncties een fors aantal verschuivingen op. Per saldo is het effect op de algemene middelen echter te verwaarlozen.

In 2011 gaat het om een bedrag van circa € 3.320,-- ten gunste van de algemene middelen. Dat verschil wordt met name veroorzaakt door bijvoorbeeld verschuivingen van de bezuinigingen van overige programmakosten naar subsidies waardoor bezuinigingen minder gefaseerd worden gerealiseerd en door kleine afrondingsverschillen.

1.11.4.3. Vrijval niet continueren nieuw beleid - Vliegende brigade

Bij het opstellen van het collegeprogramma 2011-2015 hebben wij een nadere afweging gemaakt met betrekking tot het continueren van het nieuwe beleid uit de vorige collegeperiode. De middelen gemoeid met de voorstellen, die in deze afweging niet zijn gecontinueerd, hebben wij in ons collegeprogramma 2011-2015 laten vrijvallen ten gunste van het flexibel budget.

Een van die niet gecontinueerde voorstellen betrof het vanaf 2012 niet meer beschikbaar stellen van middelen ten behoeve van de Vliegende brigade. Omdat in het kader van de bezuinigingen al eerder is besloten om vanaf 2012 de bijdrage ten behoeve van de Vliegende brigade (€ 117.200,--) geleidelijk aan volledig af te bouwen is er door de gehanteerde werkwijze bij het opstellen van ons collegeprogramma in structurele zin een bedrag van € 117.200,-- ten onrechte ten gunste van het flexibel budget gebracht. Het bedrag had eigenlijk ten gunste van de taakstelling bezuinigingen moeten worden geboekt. Deze fout wordt nu hersteld.

1.11.4.4. Vrijval niet continueren nieuw beleid - toeristische mediacampagne

Een ander voorstel betreft het vanaf 2012 niet meer beschikbaar stellen van middelen ten behoeve van een toeristische mediacampagne. In het kader van de bezuinigingen is besloten op dit onderdeel in de jaren 2012 tot en met 2014 meteen 100% te bezuinigen in plaats van een in de tijd gefaseerde opbouw (€ 100.000,-- in plaats van respectievelijk € 20.000,--, € 40.000,-- en € 70.000,--).

Bij het opstellen van ons collegeprogramma 2011-2015 zijn we bij de vrijval vanwege niet gecontinueerd nieuw beleid in dit geval ten onrechte nog van een gefaseerde opbouw uitgegaan. Daardoor is er in 2012 € 80.000,--, in 2013 € 60.000,-- en in 2014 € 30.000,-- ten onrechte ten gunste van het flexibel budget gebracht. Deze bedragen hadden eigenlijk ten gunste van de taakstelling bezuinigingen moeten worden geboekt.

1.11.5. Continueren nieuw beleid

1.11.5.1. Dekking voorstellen continueren nieuw beleid 2007-2011

Deze post geeft het bedrag weer dat vanuit de stelpost continueren nieuw beleid 2007-2011 nodig is als dekking van de bij de verschillende programma's opgenomen voorstellen.

1.11.6. Nieuw beleid 2011-2015

Deze voorstellen zijn bij dit programma niet aan de orde.

Deel 4. Bijlagen bij Voorjaarsnota 2011

Bijlagen

1. Ontwikkelingen in het begrotingsbeeld aanvaard beleid:
 - 1.1. Uitgangspunten meerjarenramingen 2011-2015
 - 1.2. Kapitaallasten, bespaarde rente en dividenden 2011-2015
 - 1.3. Apparaatskosten personeel 2011/2012
 - 1.4. Opbrengst opcenten motorrijtuigenbelasting 2011-2015
 - 1.5. Uitkering Provinciefonds 2011-2015
 - 1.6. Substitutievoorstellen
2. Voornemens collegeprogramma 2011-2015:
 - 2.1. Continueren nieuw beleid 2007-2011 vanaf 2012
 - 2.2. Nieuw beleid 2011-2015
3. Projecten en programma's ten laste van bestemmingsreserves:
 - 3.1. Provinciale MIT 2011
 - 3.2. Bestedingen Cofinanciering Kompas 2011
 - 3.3.1. Bestedingen 2011 Provinciale Meefinanciering
 - 3.3.2. Bestedingen 2011 Innovatief Actieprogramma Groningen-2
 - 3.4. Bestedingen 2011 RSP-ZZL
4. POP-Uitvoeringsprogramma (PUP)2011.

Bijlage 1.1. Uitgangspunten meerjarenramingen 2011-2015

Accessen	2011	2012	2013	2014	2015
LASTEN					
1. Apparaatskosten:	3,1788%	3,5768%	4,7565%	4,7565%	4,7565%
2. Exploitatie-/budgetsubsidies:	1,5000%	2,6000%	3,3000%	3,3000%	3,3000%
- compensatie lopend jaar	2,1000%	2,6000%	3,3000%	3,3000%	3,3000%
- compensatie voorgaande jaren	-0,6000%	0,0000%	0,0000%	0,0000%	0,0000%
- reële index regionale omroepen	1,6100%	3,0500%	2,5000%	3,0000%	3,0000%
3. Vaste bijdragen	0,0000%	0,0000%	0,0000%	0,0000%	0,0000%
4. Goederen en diensten:					
- Managementcontract Wegen en Kanalen	0,5500%	3,4000%	3,0000%	3,0000%	3,0000%
- ten laste van heffingen	1,7500%	2,7500%	3,0000%	3,0000%	3,0000%
- toegepaste uitzonderingen	1,7500%	2,7500%	3,0000%	3,0000%	3,0000%
- overig	0,0000%	2,7500%	3,0000%	3,0000%	3,0000%
5. Belastingen:					
- Managementcontract Wegen en Kanalen	0,5500%	3,4000%	3,0000%	3,0000%	3,0000%
- overig	0,0000%	2,7500%	3,0000%	3,0000%	3,0000%
6. Inkomensoverdrachten:					
- Managementcontract Wegen en Kanalen	0,5500%	3,4000%	3,0000%	3,0000%	3,0000%
- overig	0,0000%	2,7500%	3,0000%	3,0000%	3,0000%
7. Vermogensoverdrachten:					
- Managementcontract Wegen en Kanalen	0,5500%	3,4000%	3,0000%	3,0000%	3,0000%
- overig	0,0000%	2,7500%	3,0000%	3,0000%	3,0000%
8. Te betalen rente:					
- kortlopend leningen	1,1120%	1,4720%	1,7210%	1,9670%	1,9670%
- nieuwe langlopende leningen	5,0000%	5,0000%	5,0000%	5,0000%	5,0000%
- eigen vermogen	4,3100%	4,3100%	4,3100%	4,3100%	4,3100%
- rente-omslagpercentage via berekening	4,6254%	4,2092%	3,9468%	3,8871%	3,3656%
BATEN					
9. Vergoeding personeelskosten, excl. inc.	1,7500%	2,0000%	3,5000%	3,5000%	3,5000%
10. Vergoeding apparaatskosten	3,1788%	3,5768%	4,7565%	4,7565%	4,7565%
11. Vergoeding goederen en diensten					
- Managementcontract Wegen en Kanalen	0,5500%	3,4000%	3,0000%	3,0000%	3,0000%
- overig	0,0000%	2,7500%	3,0000%	3,0000%	3,0000%
- vaste vergoeding	0,0000%	0,0000%	0,0000%	0,0000%	0,0000%
12. Legestarieven	1,7500%	2,7500%	3,0000%	3,0000%	3,0000%
13. Groei voertuigenpark	2,0000%	1,0000%	-0,5000%	-0,5000%	2,0000%
14. Tarieven opcenten MRB per 1 april	4,9305%	1,0000%	2,1000%	1,8000%	1,5000%
15. Accres Provinciefonds	0,4800%	0,3194%	0,3194%	0,3194%	0,3194%

N.B. Uitgangspunten op basis aanvaard beleid

Bijlage 1.2. Kapitaallasten, bespaarde rente en dividenden 2011-2015

Ten opzichte van de Integrale Bijstelling 2010 (IB2010) hebben de volgende ontwikkelingen plaatsgevonden.

Rente

De overheden in de eurozone zijn bezig hun sterk opgelopen begrotingstekorten te saneren. De Europese Centrale Bank ondersteunt dit met een ruim monetair beleid. Dit heeft tot heden geleid tot een lage officiële rentestand op de geldmarkt.

Door de opgelopen inflatie en het feit dat de lage rentestanden niet meer bij het groei- en inflatiebeleid passen, heeft de Europese Centrale Bank de Refi-rente¹ op 7 april 2011 met 0,25% verhoogd tot 1,25%. Verdere verhogingen worden dit jaar niet uitgesloten.

De verwachte verhoging van de Europese beleidsrente had tot gevolg dat de 3-maands Euribor van 1,01% per 31 december 2010 steeg tot 1,24% per 31 maart 2011. Evenals dat een verdere stijging van de Europese beleidsrente wordt verwacht, wordt een stijging van de 3-maands Euribor tot rond 2% eind 2011 niet uitgesloten.

Ook de kapitaalmarktrente heeft een stijgende tendens. Een 10-jarige staatslening noteerde rond eind december 3,20% en ultimo maart 3,60%. Ultimo 2011 wordt een niveau verwacht van 3,80% tot 4,00%.

Door de ongunstige marktomstandigheden sinds begin 2009, is in juni 2010 besloten om een pas op de plaats te maken met het invullen van de streefportefeuille. De geplande beleggingen voor een periode van vijf jaar en langer zijn sterk beperkt of uitgesteld.

Gezien de huidige marktomstandigheden en gunstige vooruitzichten op de kapitaalmarkt zal dit voorjaar een voorzichtige start worden gemaakt met de verder invulling van de streefportefeuille.

Ten opzichte van de Integrale Bijstelling 2010 is de liquiditeitsprognose geactualiseerd.

De belangrijkste wijzigingen betreffen:

- De kasritmes van RSP en MIT zijn geactualiseerd naar de huidige stand van zaken;
- De dividenden, van de ondernemingen verkregen bij verkoop van Essent, zijn aangepast aan de huidige winstverwachtingen en de pay-out percentages;
- De vrijval van Escrow's. Dit zijn de bij verkoop van Essent aan RWE ingehouden en gereserveerde middelen voor te verwachten claims.

De rente over 2011 geeft - ten opzichte van de IB2010 - een voordeel te zien van circa € 611.000. Het voordelig verschil is enerzijds het gevolg van de afwikkeling in het eerste kwartaal van 2011 van een tweetal garantieproducten. Hierbij is een bedrag van € 1.075.000 meer rendement behaald dan het contractueel minimum rendement.

Anderzijds is het een combinatie van een lager gemiddeld te behalen rendement en een gemiddeld hoger uit te zetten bedrag. Het effect hiervan is per saldo een nadeel van € 464.000.

De verwachte gemiddeld lagere rente over 2011 (0,136%) is onder andere het gevolg van het afsluiten van een drietal garantieproducten in de tweede helft van 2010. Het minimum rendement van deze producten ligt beduidend lager dan de huidige marktrente, dan wel is nul procent. Gedurende op looptijd van een garantieproduct wordt altijd uitgegaan van het contractueel vastgelegd minimum rendement. Aan het einde van de looptijd wordt de werkelijke rente opgenomen.

Het uitstel van uitzettingen langer dan vijf jaar heeft, gezien de huidige lage rentestand, een dempend effect op de te behalen rendementen. Immers hoe langer middelen worden uitgezet hoe hoger in principe het te behalen rendement.

Een totaal overzicht van de effecten voor de periode 2011 - 2016 is opgenomen in tabel 1.

Dividenden

In totaal wordt over 2011 een hoger dividend verwacht tot een bedrag van € 15.510.000. Het verwachte dividend komt daarmee uit op € 22.369.000.

¹ De Refi-rente is de rente die banken/financiële instellingen betalen aan de Centrale Bank wanneer zij geld opnemen. De Refi-rente is een instrument dat door de Europese Centrale Bank (ECB) gebruikt wordt voor het beheersen van de inflatie en de geldmarkt.

Dit is het gevolg van enerzijds een aanpassing van de winstverwachtingen van de aan de provincie gelieerde ondernemingen (effect negatief € 2,5 miljoen) en anderzijds vrijval van de voor Escrow gereserveerde middelen. Dit geeft een voordeel te zien van ruim € 18 miljoen. In 2015 zal naar verwachting de afwikkeling plaatsvinden. In dat jaar wordt ook een voordeel verwacht van € 18 miljoen.

Tabel 1. Totaal effect voor de jaren 2011 tot en met 2016

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Rente						
Algemene middelen	-1.757	-750	-1.361	-3.549	-3.062	-2.867
Essent middelen, ten behoeve van bekostiging RSP en MIT	1.146	883	1.260	-114	-315	-1.546
	-611	133	-102	-3.662	-3.378	-4.414
Dividend						
Van ondernemingen verkregen bij verkoop Essent	-15.510	843	-607	-1.882	-21.247	-3.231
Totaal effect VJN2011	-16.121	975	-709	-5.544	-24.625	-7.645

De renteopbrengsten en de dividenden komen ten gunste van de algemene middelen en ten gunste van de reserve ESFI/RSP.

Recente ontwikkelingen

Op Algemene vergadering van Aandeelhouders van 20 april 2011 zijn de dividenden van Enexis Holding NV, Attero Holding NV en het eerste gedeelte van de uitkering van de gereserveerde Escrows vastgesteld.

De huidige uitkeringen zijn € 3.970.000 hoger dan oorspronkelijk geraamd bij de Voorjaarsnota 2011. Dit bedrag komt in zijn geheel ten gunste van de reserve ESFI. De hogere bate kon niet meer in de Voorjaarsnota 2011 worden verwerkt, maar zal worden meegenomen bij Integrale Bijstelling 2011. Het totaal bedrag aan dividenden wordt thans geraamd op € 26.339.000.

In tabel 2 is de verwachte ontwikkeling van de kapitaallasten ten laste van de algemene middelen zichtbaar gemaakt. In tabel 3 worden de gevolgen van de kapitaallasten zichtbaar gemaakt in relatie met de reserves ESFI en RSP.

Tabel 2. Specificatie kapitaallasten algemene middelen

(bedragen x € 1.000,-)

Omschrijving	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Mutaties:						
1. Rente						
a. Kosten	-309,1	-368,1	29,9	32,1	578,7	473,3
b. Baten	-1.383,2	-753,4	-1.766,0	-3.917,9	-3.975,7	-3.685,1
2. Bespaarde rente reserves, voorzieningen en vooruitontvangen rijksmiddelen						
	-64,9	371,2	374,7	337,3	334,6	344,4
totaal rente	-1.757,2	-750,2	-1.361,4	-3.548,5	-3.062,4	-2.867,4
3. Lagere dividenden						
	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4. Hogere afschrijvingen						
	1.001,2	1.383,5	1.677,9	1.842,4	1.842,4	1.842,4
Totaal mutaties kapitaallasten (A)	-756,0	633,3	316,6	-1.706,1	-1.220,0	-1.025,0
Verrekening me kredieten:						
1. Reitdiepproject/ICT-ring Reitdiep - HK-deel	0,1	0,3	0,5	0,5	0,8	0,6
2. Ring Oost Groningen	0,3	0,7	1,3	1,4	1,9	2,0
3. Murapand	0,2	14,9	14,4	13,9	13,1	13,1
4. Graafmachine	0,1	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3
5. Werkboot	-105,4	-120,4	-114,1	-109,0	-100,3	-99,0
6. Reiderwolderpolder	-9,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
7. Stelpost St. Jansstraat/huur	-896,4	-864,1	-836,0	-808,7	-782,2	-756,4
8. Stelpost Renovatie+	-613,8	-889,8	-1.146,6	-1.241,6	-1.277,7	-1.233,1
Totaal verrekening (B)	-1.624,5	-1.858,2	-2.080,1	-2.143,1	-2.144,0	-2.072,6
Netto mutaties kapitaallasten (= A+B)	-2.380,5	-1.224,9	-1.763,6	-3.849,2	-3.364,0	-3.097,6

Voor zover de onderdelen nog niet zijn toegelicht volgt nog een nadere toelichting op de in voorgaande tabel gepresenteerde onderdelen.

4. Afschrijvingen 2010

Vanwege het actualiseren van de investeringsbedragen 2010 vindt er een wijziging plaats in de daarbij behorende afschrijvingslast. De grote toename kan voornamelijk worden verklaard worden door de aankoop van St. Jansstraat, de aanschaf van het werkschip "de Thomas van Seeratt" en het opnemen van Basisrenovatie+ in de kapitaallastenberekening.

Tegenover deze hogere afschrijvingslast staat de verrekening met de daarvoor al opgenomen posten bij onderdeel B, verrekening met kredieten.

Tabel 3. Specificatie kapitaallasten reserves ESFI/RSP

Omschrijving	(bedragen x € 1.000,--)					
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Mutaties:						
1. Rente	1.145,8	882,9	1.259,6	-113,8	-315,4	-1.546,2
2. Bespaarde rente RSP (Essent)	-429,4	-358,3	-444,9	-297,7	1.019,8	616,8
3. Dividenden	-15.509,7	842,7	-607,2	-1.881,5	-21.246,8	-3.231,0
Verrekeningen:						
1. Voeding ESFI	14.793,3	-1.367,3	-207,5	2.293,0	20.542,5	4.160,4
Mutatie Essent IB2010 per saldo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Algemeen

In het kort kan worden gesteld, dat de inkomsten uit beleggingen e.d. verkregen uit de verkoop aandelen Essent -/- het aandeel RSP -/- bezuinigingstaakstelling wordt gestort in de reserve ESFI. Deze middelen moeten, samen met het interen op het vermogen, tot en met 2020 voldoende zijn om het huidige MIT - medium variant - te financieren. Daarbij hebben wij de verwachting dat er in het jaar 2020 nog een restkapitaal van tenminste € 100 miljoen beschikbaar is om na 2020 middelen te genereren om de reserve ESFI te voeden.

Indexatie ESFI

Bij de projecten die vallen onder het MIT is afgesproken dat deze uitgaven geïndexeerd worden op basis van de door de stichting Bureau Documentatie Bouwwezen (BDB) aangegeven indexcijfers, de zogenaamde BDB-index voor de Grond- Weg- en Waterbouw. Over 2010 bedraagt dit percentage 0,6%. Voor de jaren 2011 en volgende is voorsnog uitgegaan van een percentage van 2%. Elk jaar bij de Voorjaarsnota worden de indexcijfers geactualiseerd.

Bij de overige onderdelen welke gefinancierd worden uit de reserve ESFI vindt geen indexatie plaats.

Indexatie RSP

Bij de projecten die vallen onder het RSP is in het Convenant RSP vastgelegd dat deze uitgaven geïndexeerd worden op basis van de toegekende index bruto overheidsinvesteringen (IBOI). Over 2010 bedroeg dit percentage 0,2763%. Voor de jaren 2011 en volgende is voorsnog uitgegaan van een percentage van 1,8%. Elk jaar bij de Voorjaarsnota worden de indexcijfers geactualiseerd.

De reden dat het MIT wordt geïndexeerd met een ander percentage dan de IBOI, is dat de BDB-index in de praktijk wordt geacht een betere indicatie te geven van de werkelijke kostenontwikkelingen in deze sector dan de IBOI-index.

Bijlage 1.3. Apparaatskosten personeel

Ten opzichte van het moment van het maken van de Programmabegroting 2011 is er, zoals alle jaren, sprake van een aantal wijzigingen in de apparaatskosten personeel (AKP). Deze zijn zo goed mogelijk ingeschat in deze Voorjaarsnota. Wij sluiten niet uit dat in de loop van het jaar zal blijken dat een aantal inschattingen in sommige gevallen niet (volledig) zal overeenstemmen met de feitelijke ontwikkelingen. Indien daar sprake van is komen wij er bij de Integrale Bijstelling 2011 op terug.

Ten opzichte van voorgaande jaren is bij de Voorjaarsnota een andere systematiek toegepast voor de begroting van de AKP. In voorgaande jaren werd begroot op basis van de feitelijke salarissen van de medewerkers, inclusief alle vaste vergoedingen, toelagen, etc. en daarbij werd rekening gehouden met eventuele premiekortingen op basis van leeftijd. Vanaf nu worden door middel van normatief begroten de AKP berekend. Uitgangspunt voor de berekeningen is de toegestane formatie. Ook zijn toekomstmutaties en concernformatie op dezelfde manier meegenomen. Op basis van 96,9% van het schaalmaximum en de toegestane formatie per afdeling worden de apparaatskosten personeel berekend; de werkelijke bezetting speelt daarbij geen rol meer. Per saldo heeft deze aangepaste rekenmethodiek nagenoeg geen invloed de omvang van de apparaatskosten, maar mogelijk wel op de algemene middelen omdat bij de versleuteling van apparaatskosten ook delen van de AKP-budgetten worden toegerekend aan investeringen, diensten voor derden en gesubsidieerde hoofdvaarwegen. Vooralsnog wordt verondersteld dat normatief begroten een eenvoudiger manier van begroten is en tevens nagenoeg budgetneutraal is ten opzichte van de oude werkwijze.

Tabel 4. Wijziging personeelskostenbudget 2011 volgens de Voorjaarsnota 2011

Omschrijving	Bedrag
Personeelskostenbudget Voorjaarsnota 2011	€ 62.634.614
Personeelskostenbudget Programmabegroting 2011	€ 61.211.645
Totale stijging personeelskostenbudget	€ 1.422.969
Te verreken met kredieten, stelposten en inkomsten	€ 2.413.261
Saldo	-/- € 990.292

Uit tabel 4 valt af te leiden dat de totale stijging van de personeelskosten € 1.422.969,-- bedraagt. In totaal kan met kredieten, stelposten en inkomsten een bedrag van € 2.413.261,-- worden verrekend. Per saldo treedt daarmee een verwacht voordeel van € 990.292,-- ten gunste van de algemene middelen op.

In de provinciale begroting hanteren wij de systematiek dat verwachte ontwikkelingen in de personeelskosten, waarvan de omvang nog niet precies vaststaat en/of waarvan nog niet duidelijk is hoe de middelen over de afdelingen verdeeld moeten worden, eerst op aparte stelposten in de begroting worden verantwoord. Dit gebeurt in principe bij productgroep 0600 – Saldo kostenplaatsen. Zolang de middelen op die plaats in de begroting staan, maken ze geen deel uit van de AKP. Voor de in deze bijlage genoemde budgetten is echter duidelijk geworden hoe ze in de AKP-budgetten worden opgenomen. Tabel 5 geeft de situaties en de bedragen weer. De AKP-budgetten worden bij deze Voorjaarsnota verhoogd onder gelijktijdige verlaging van de genoemde stelposten.

Deze mutaties komen tot uitdrukking bij de onderdelen 1.1 tot en met 1.4 hieronder.

Tabel 5. Mutaties Apparaatskosten Personeel (AKP) Voorjaarsnota 2011 t.o.v. de Programmabegroting 2011

Omschrijving	In geld	Dekking			
		Kredieten	Stelposten	Inkomsten	Algemene middelen
Gevolgen CAO 2009-2011 (cf. 1e wijz.begr.2011)	-507.489		-507.489		
Uitbreiding formatie Beton&Waterbouw (1e wijz.)	126.899		126.899		
Verhoging levensloopregeling met 0,7% m.i.v. 2011	252.000		252.000		
Bijstelling variabele toelagen	-207.378				-207.378 1
Wachtgeld oud GS-leden	289.820		223.670		66.150 2
Bijstelling loonkosten GS (6 fte) en CdK	32.750				32.750 3
College GS van 6 fte naar 5,2 fte	-65.700		52.417		-118.117 4
Correctie formatiereductie (oud) afd. MV	40.980				40.980 5
Realisatie formatiereductie Kleiner & Beter BWK	-73.414		-73.414		
Formatiereductie Financieel Perspectief	-409.418		-409.418		
Bezuiniging Eigen risico WAO	-89.200		-89.200		
Inkomsten detacheringen	199.456			199.456	
EU-lobbyist	-14.065			-14.065	
Archiefspectie	-1.287			-1.287	
Secretaris ondernemingsraad	25.000				25.000 6
Incidentele bijdrage DIV	288.000			288.000	
Overboeking 2010 naar 2011 (via Reserve AKP)	213.392			213.392	
Reserve RSP	51.135			51.135	
Projectbureau Blauwestad	15.792			15.792	
Externe Veiligheid	385.912	385.912			
Regiofonds	-8.130			-8.130	
Regiotram	183.099			183.099	
Loket levende dorpen	43.353			43.353	
Restant OV-middelen	823			823	
NEND	74.529			74.529	
CT2010	-169.750			-169.750	
Comm. Bodemdaling	37.930			37.930	
Kleiner en Beter: Groen voor grijs	497.676			497.676	
Mobiliteit in brede zin	-39.103			-39.103	
Agenda voor de Veenkoloniën	-95.245			-95.245	
Noordelijk archeologisch depot Nuis	-3.683	-1.228		-2.455	
Kwaliteitsimpuls 11 fte	59.465		59.465		
WABO / Bouw- en woningtoezicht	35.000		35.000		
Bezwaar & beroep Bouw- en woningtoezicht	97.370		97.370		
Energieakkoord	9.170		9.170		
Gratis OV voor MBO-leerlingen	-1.381		-1.381		
PUP-project Ecologie en Economie in Balans	8.750	8.750			
Personeelsplanning	41.744	41.744			
Energy valley	34.787	34.787			
Programmamanagement energie	-13.638	-13.638			
Correctie onterecht berekend accres	-1.750				-1.750 7
Terzake!	-3.431	-3.431			
Meerjarenprogramma Bodemsanering	60.946	60.946			
SLOK	45.948	45.948			
Bouwheerschap	-66.365	-66.365			
Interventieteam Eemsdelta	37.500	37.500			
Tijdschriftabonnementen	4.170	4.170			
Vrijval te hoge raming primitieve begroting 2011			827.927		-827.927 8
Totaal wijzigingen	1.422.969	535.095	603.016	1.275.150	-990.292

1.1. Dekking ten laste van kredieten/programmakosten, totaal + € 535.095,--

Voor een deel worden personeelskosten gedekt door een beroep te doen op verschillende kredieten en budgetten voor programmakosten. Het gaat hier met name om aanpassingen in de eerder voorziene dekking.

1.2. Dekking ten laste van stelposten, totaal + € 603.016,--

Dit gaat grotendeels om de administratieve verwerking van stelposten waarover in de Programmabegroting 2011, de Voorjaarsnota 2010 of eerder al is besloten. Deze worden nu naar de AKP-budgetten van de afdelingen geboekt.

1.3. Dekking ten laste (te declareren) inkomsten, totaal + € 1.275.150,--

Ook in de te verwerven inkomsten doet zich een aantal wijzigingen voor ten opzichte van eerdere inschattingen, een en ander zoals weergegeven in tabel 5.

1.4. Dekking ten laste van de algemene middelen, totaal -/- € 990.292,--

De algemene middelen worden uiteindelijk, ten opzichte van de Programmabegroting 2011, voor een bedrag van € 990.292,-- minder belast als gevolg van de in tabel 5 opgenomen correcties. Deze worden hieronder verder toegelicht. De hier onder gebruikte nummering spoort met de cijfers aan de rechterzijde van tabel 5.

Ad 1. Bijstelling variabele toelagen

In de primitieve begroting 2011 waren de variabele (persoonsgebonden) toelagen begroot op een bedrag van € 601.260,--. Na actualisatie op basis van de in de jaarrekening 2010 verwerkte variabele toelagen blijkt dat deze raming verlaagd kan worden met € 207.378,--.

Ad 2. Wachtgeld oud GS-leden

In de Beleidsbrief 2011 hebben wij u geïnformeerd over de bijstelling van de wachtgeldregeling voor oud-gedeputeerden. In aanvulling daarop leidt het vertrek van één oud-gedeputeerde tot een extra beslag op de algemene middelen ad € 66.150,--.

Ad 3. Bijstelling loonkosten GS (6 fte) en CdK

Betreft een bijstelling als gevolg van een actualisatie van de loonkosten, gerelateerd aan de omvang van het vorige College van Gedeputeerde Staten.

Ad 4. College GS van 6 fte naar 5,2 fte

In voordracht 40/2009 kaderstelling bezuiniging d.d. 8-12-2009 is voor het onderdeel apparaatskosten Gedeputeerden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Bezuiniging van 6 naar 5 fte gedeputeerden waarbij het volgende uitgangspunt is gehanteerd qua fasering - inlevering 2011 10%, 2012 20%, 2013 40%, 2014 70% en 2015 100%.

Tevens is bij de bepaling van de hoogte van de taakstelling rekening gehouden met het restant bedrag op de post uitbreiding Gedeputeerden van circa € 57.000,-- van het oorspronkelijk beschikbaar gesteld budget ad € 300.000,-- toen ons voormalig college werd uitgebreid van 5 naar 6 fte gedeputeerden.

Feitelijk zal de inlevering in zijn geheel worden gerealiseerd per medio april 2011 doch met de kanttekening dat de omvang van het huidige college is gereduceerd van 6 naar 5, 2 fte. Medio 2015 geeft dit een structureel te kort van € 27.090,-- (zie onderstaande tabel).

Bezuinigingstaakstelling GS	2011	2012	2013	2014	2015
Taakstelling	4.692	34.197	68.022	119.064	170.230
Verlaging aantal 6 naar 5,2 fte	65.700	96.512	96.512	96.512	96.512
Restant stelpost uitbreiding gedeputeerden	57.109	57.261	54.054	50.517	46.628
Gevolgen flexibel budget	-118.117	-119.576	-82.544	-27.965	27.090

Wij stellen voor bovenstaande bedragen tot en met 2014 ten gunste en vanaf 2015 ten laste van de algemene middelen te verwerken.

Wij voorzien in de volgende collegeperiode een verdergaande reductie van de benodigde middelen waardoor na 2015 de taakstelling alsnog in structurele zin zal kunnen worden gerealiseerd.

Ad 5. Correctie formatiereductie (oud) afdeling MV

In het kader van het bezuinigingstraject oud (2004-2007) dient een administratieve correctie plaats te vinden ad € 40.980,-- ten gunste van de AKP van de afdeling MV en ten laste van de algemene middelen.

Ad 6. Secretaris ondernemingsraad

Betreft correctie van een onjuiste verwerking bij de primitieve begroting 2011.

Ad 7. Correctie onterecht berekend accres

Betreft correctie van een onjuiste verwerking bij de primitieve begroting 2011.

Ad 8. Vrijval te hoge raming primitieve begroting 2011

Bij de verwerking van de salariskosten ten tijde van de Voorjaarsnota 2010 is een nog niet te verklaren verschil geconstateerd ad € 798.000,--. Aangezien er onzekerheid was over de inhoud van de verschillen is deze post bij de VJN2010 voorlopig op een stelpost gezet (inclusief doorwerking 2011 en volgende jaren). Na het toepassen van een kleine correctie is de post uit het begrotingsjaar 2010 ad € 785.425,-- bij de Integrale Bijstelling 2010 ten gunste van de algemene middelen vrijgevallen.

Bij de verwerking van de salariskosten 2011 zijn wij geen omissies tegen gekomen die het billijk om deze stelpost (niveau 2011: € 827.927,--) te laten staan. Wij stellen dan ook voor om conform de verwerking bij de IB2010 de post structureel te laten vrijvallen ten gunste van de algemene middelen.

Bijlage 1.4. Opbrengst opcenten motorrijtuigenbelasting 2011-2015

Sinds het verschijnen van de Beleidsbrief 2011 is er een wijziging opgetreden in de raming van de opbrengst opcentenheffing motorrijtuigenbelasting. In onderstaande tabel wordt aangegeven wat de meest recente raming is voor de periode 2011-2015.

Tabel 6. Ontwikkeling opbrengst opcenten motorrijtuigenbelasting 2011-2015

(bedragen x € 1.000,--)

Omschrijving	2011	2012	2013	2014	2015
Raming volgens Beleidsbrief 2011	47.975	49.476	51.061	51.771	52.335
Raming volgens Voorjaarsnota 2011 (VJN2011)	47.975	49.298	50.512	51.207	51.800
Vershil ten opzichte Beleidsbrief 2011	0	-177	-549	-564	-535
Verklaring verschil:					
1. Lagere indexering tarief 2012-2014	0	-177	-549	-564	-535
Aantal te heffen opcenten per 1 april:					
- door provincie	83,0	83,8	85,6	87,1	88,4
- maximaal toegestaan	119,4	121,8	123,7	125,3	129,7
Gemiddelde opbrengst per opcent	586	590	594	591	588
Onbenutte belastingcapaciteit	21.332	22.417	22.621	22.571	24.305

Lagere indexering tarief 2012-2014

De indexering van ons tarief wordt bepaald op basis van de groei van het maximum aantal opcenten MRB gecorrigeerd voor de groei van het voertuigenpark. De ontwikkeling van het maximum aantal opcenten MRB wordt op zijn beurt bepaald op basis van het vierjarig voortschrijdende gemiddelde van het netto nationaal inkomen tegen marktprijzen (t-2/t-3).

Tot nu toe hebben wij in de meerjarenramingen verondersteld dat het vierjarig voortschrijdende gemiddelde van de groei van het netto nationaal inkomen tegen marktprijzen (t-2/t-3) gemiddeld 3,5% per jaar zal bedragen. Door de vertraging van de groei in 2008, de negatieve ontwikkeling in 2009 en het voorzichtigte herstel in 2010 zal het vierjarig voortschrijdende gemiddelde naar verwachting in 2012, 2013 en 2014 minder gaan stijgen (respectievelijk 2,0%, 1,6%, 1,3%).

Omdat de ontwikkeling van ons eigen tarief voor de opcentenheffing MRB in principe is gekoppeld aan de ontwikkeling van het maximum aantal opcenten MRB, gecorrigeerd voor de groei van het aantal voertuigen, kunnen wij onze tarieven in 2012 tot en met 2014 minder verhogen dan wij oorspronkelijk hebben verondersteld. Het effect tot en met 2014 bedraagt een beperking van de indexering met 0,9 opcent MRB. De geraamde opbrengsten zullen daardoor na 2014 structureel € 535.000,- per jaar lager uitvallen.

Mogelijke gevolgen Bestuursakkoord voor tariefstelling provinciale opcenten MRB

In het Bestuursakkoord is afgesproken dat de wettelijke normering van de provinciale opcenten MRB wordt aangescherpt. Dit gebeurt op een manier waarbij volgens het Rijk geen enkele provincie er ten opzichte van de huidige opbrengst op achteruit hoeft te gaan. Het belastingtarief wordt wettelijk gemaximeerd op 105,0 opcenten. De jaarlijkse verhoging van dit maximumtarief wordt met ingang van 2013 beperkt tot de tabelcorrectiefactor². Het wettelijk maximum is per 1 april 2011 nu nog bepaald op 119,4 opcenten. In onze meerjarenramingen zijn wij er tot nu toe vanuit gegaan dat dit maximum per 1 april 2012 zal worden verhoogd naar 121,8 opcenten. Door de afspraak in het Bestuursakkoord zal het maximum per 1 april 2012 worden bepaald op 105,0 opcenten. Het wettelijk beperken van het maximumtarief voor de opcenten MRB tot 105,0 opcenten betekent dat onze vrije zoom (ruimte om de tarieven te verhogen) in 2012 daalt van € 22,4 miljoen (huidige situatie) naar € 12,5 miljoen (Bestuursakkoord). De ruimte om structurele tegenvallers op te vangen wordt circa € 9,9 miljoen kleiner. Voor de provincies gezamenlijk betekent deze afspraak in het Bestuursakkoord een beperking van de vrije zoom (= onbenutte belastingcapaciteit) met tenminste € 300 miljoen.

² Dit is het percentage waarmee de bedragen van de Rijksbelastingen (jaarlijks) worden geïndexeerd (artikel 10.2 van de Wet inkomstenbelasting 2001). Dit percentage wordt afgeleid uit de verhouding van het gemiddelde van de prijsindexcijfers van de achttiende tot en met de zevende aan het kalenderjaar voorafgaande maand, tot het gemiddelde van de prijsindexcijfers van de dertigste tot en met de negentiende aan het kalenderjaar voorafgaande maand. De prijsindexcijfers zijn de cijfers uit de Consumentenprijsindex Alle Huishoudens, afgeleid van het Centraal Bureau voor de Statistiek.

De stijging van het maximumtarief vanaf 2013 wordt bepaald op basis van de factor waarmee de rijksbelastingen worden geïndexeerd, de zogenaamde tabelcorrectiefactor. Omdat de indexatie van ons eigen tarief in de huidige werkwijze is gekoppeld aan de verhoging van het maximumtarief (op basis van het voortschrijdende gemiddelde van de prijsstijging van netto nationaal inkomen) zullen wij onze eigen indexatiemethode met ingang van 2012/2013 moeten aanpassen of heroverwegen. Waarschijnlijk zal dat ook voor ons tot een jaarlijkse kleinere stijging van het tarief kunnen leiden en daardoor tot minder inkomsten dan wij nu in onze meerjarenramingen meenemen. In de Programmabegroting 2012 zullen wij u een voorstel tot aanpassing van de indexatiemethodiek voorleggen en inzichtelijk maken wat daarvan de financiële consequenties zullen zijn.

Naast deze wettelijke maatregelen hebben Rijk en provincies in het Bestuursakkoord afgesproken dat bij de jaarlijkse verhoging van de provinciale opcenten terughoudendheid wordt betracht. Indien de feitelijke stijging van de provinciale opcenten hoger is dan op basis van een terughoudend beleid mag worden verwacht, zal hierover bestuurlijk overleg plaatsvinden.

Het Rijk en de medeoverheden streven naar zo veel mogelijk transparantie over de ontwikkeling van de lokale lasten. Daarom hanteren Rijk, gemeenten, provincies en waterschappen gezamenlijk een uniforme monitor van een gezaghebbende instantie die als leidend wordt bestempeld. Partijen formuleren gezamenlijk de opdracht daartoe. De overheden onderschrijven naar buiten toe de uitkomsten van de monitor.

Het Rijk zal in deze kabinetsperiode geen initiatief nemen om verdere veranderingen aan te brengen in het belastinggebied van provincies en gemeenten.

Bijlage 1.5. Uitkering Provinciefonds

In vergelijking met de Beleidsbrief 2011 treedt er bij het onderdeel Provinciefonds een zestal wijzigingen op. In meerjarig perspectief ziet de ontwikkeling van het Provinciefonds er als volgt uit.

Tabel 7. Ontwikkeling Provinciefonds 2011-2015 op basis van de maartcirculaire 2011 en publicatie accresramingen 2012-2015 op Internet

(bedragen x € 1.000,--)					
Omschrijving	2011	2012	2013	2014	2015
Raming volgens Beleidsbrief 2011 (A)	77.697,7	80.886,9	81.505,8	80.809,6	72.957,8
Raming volgens Voorjaarsnota 2011 (B)	81.744,5	80.880,2	81.615,3	81.037,0	73.302,4
verschil (B-A)	4.046,8	-6,7	109,5	227,4	344,6
<u>Verklaring verschil</u>					
1. Onderzoek verdeelmodel/kosten Fvw	-5,4	-5,4	-5,4	-5,4	-5,4
2. Definitieve fysieke gegevens 2010	-114,7	-127,5	-129,1	-130,0	-130,3
3. Middelen RSP 2011	4.324,4	1,0	1,0	1,0	1,0
4. Elektrisch varen (provincie Fryslan)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
5. Terugbetaling 2010	-157,5	0,0	0,0	0,0	0,0
6. Voorlopige raming accresen 2012-2015		125,2	243,0	361,8	479,2
subtotaal	4.046,8	-6,7	109,5	227,4	344,6
<u>Waarvan te verrekenen met:</u>					
3. Middelen RSP 2011	4.324,4	0,0	0,0	0,0	0,0
subtotaal	4.324,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Per saldo ten gunste van de algemene middelen	-277,6	-6,7	109,5	227,4	344,6

In het navolgende worden de wijzigingen in de uitkering Provinciefonds afzonderlijk in het kort toegelicht.

Maartcirculaire 2011

1. Onderzoek verdeelmodel/kosten Fvw

In de begroting van 2008 van het Provinciefonds is aangekondigd dat er vanaf 2008 structureel € 100.000,-- uit de algemene uitkering van het Provinciefonds wordt genomen ten behoeve van de apparaatsuitgaven. Deze mutatie is echter ten onrechte nooit in een circulaire verwerkt. Voor het uitkeringsjaar 2010 betekent dit dat er met terugwerkende kracht alsnog € 100.000,-- wordt uitgenomen; cumulatief dus € 300.000,--. Daarnaast wordt voor 2011 en verder structureel € 100.000,-- uit de algemene uitkering genomen.

Voor 2010 bedraagt de extra uitname € 233.000,-- in plaats van € 300.000,-- in verband met de totale gerealiseerde onderzoekskosten in dat jaar. Deze extra uitname komt bij de eerder vermelde uitname 2010 van € 520.000,-- uit de decembercirculaire 2010. Voor onze provincie betekent dit in 2010 een uitname van € 12.500,--, vanaf 2011 betreft dit een uitname van € 5.400,-- per jaar.

2. Definitieve fysieke gegevens 2010

De aantallen inwoners in stedelijke gebieden en landelijke gebieden zijn nu definitief vastgesteld waardoor de definitieve verdeling van het Provinciefonds 2010 kan worden bepaald. Voor de provincie Groningen heeft dit een structureel nadelig effect van gemiddeld € 130.000,-- per jaar.

3. Middelen RSP 2011

In juni 2008 is het Convenant Regiospecifiek Pakket (RSP) Zuiderzeelijn ondertekend. De gelden voor de RSP onderdelen Ruimtelijk- economisch Programma en Concrete bereikbaarheidsprojecten worden uitgekeerd middels de decentralisatie-uitkering. De in de meicirculaire 2010 aangekondigde nadere besluitvorming heeft vooralsnog niet geleid tot het meerjarig vaststellen van de uitkeringsbedragen. In het BO MIRT van 11 november 2010 is daarom besloten de uitkering voor het jaar 2011 te baseren op de in het convenant vastgelegde middelen voor 2011. Voor Groningen betreft dit een uitkering van € 4.324.406,--.

4. Elektrisch varen (provincie Fryslân)

Door de provincie Fryslân is een proeftuin voor elektrisch varen ontwikkeld om via een geïntegreerde aanpak de transitie naar elektrisch vervoer, waaronder elektrisch varen, te stimuleren. De provincie Fryslân ontvangt hiervoor een bijdrage van € 175.000,-- in 2011.

5. Doorschuiven lagere uitkering 2010 naar 2011

De financiële effecten voor de jaarschijf 2010 kunnen niet meer in de Jaarrekening 2010 worden meegenomen. Daarom stellen we voor het nadelige resultaat van € 157.500,-- door te schuiven naar de begrotingsruimte 2011.

De gevolgen van de hierboven beschreven onderdelen 1 tot en met 5 hebben wij verwerkt in ons financieel perspectief bij het onderdeel B.1 in paragraaf 1.1 van deze Voorjaarsnota.

Publicatie accresramingen 2012-2015 op Internet

6. Voorlopige raming accessen 2012-2015

Vooruitlopend op de toezending van de mei-/junicirculaire hebben de beheerders van het Provinciefonds zeer recent cijfers met betrekking tot de verwachte accessen 2011-2015 op de website van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties gepubliceerd. De verwachte accessen voor 2012 tot en met 2015 liggen iets hoger dan eerder door de fondsbeheerders was voorzien. Daardoor treedt er voor onze provincie een meevaller op die oploopt tot structureel € 479.200,-- vanaf 2015. Deze nieuwe cijfers zijn wel onder voorbehoud van een goedgekeurd Bestuursakkoord.

De gevolgen van dit punt hebben wij verwerkt in ons financieel perspectief bij het onderdeel D.4 in paragraaf 1.1 van deze Voorjaarsnota.

Meicirculaire 2011

De gebruikelijke meicirculaire wordt dit jaar waarschijnlijk een junicirculaire. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft medegedeeld dat eerst de besluitvorming van het Kabinet over de Voorjaarsnota 2011 van het Rijk zal worden afgewacht alvorens er een circulaire zal worden opgesteld. Naar verwachting zal deze besluitvorming pas omstreeks 27 mei 2011 plaatsvinden. Een van de onderwerpen daarin zal betrekking hebben op de herverdeling van het Provinciefonds met ingang van 2012.

Herverdeling Provinciefonds

Over de gevolgen van de herverdeling Provinciefonds hebben wij u per brief van 6 april 2011 nader geïnformeerd. Door deze herverdeling zal ons aandeel in de rijksbezuiniging van € 300 miljoen ingaande 2012 structureel € 1,64 miljoen per jaar lager uitvallen. Deze meevaller hebben wij verwerkt in ons financieel perspectief. Zie onderdeel B.4 van paragraaf 1.1 van deze Voorjaarsnota.

De minister van BZK heeft in zijn brief van 29 maart 2011 aangegeven dat er tussen de op 29 maart 2011 gepresenteerde onderzoeksresultaten en de meicirculaire 2011 nog een vertaalslag zal worden gemaakt. De vertaling van de uitgavenijkpunten uit het onderzoek naar verdeelformules in de mei-/junicirculaire kan een kleine vertekening in de cijfers veroorzaken. Verder is vanzelfsprekend het aantal decentralisatie-uitkeringen met de bijbehorende middelen in 2012 anders. Deze herverdeling van het Provinciefonds laat overigens de hoogte en looptijd van de decentralisatie- en integratie-uitkeringen ongemoeid. In de meicirculaire komt een verdeling op basis van de nieuwe formules, gebaseerd op de nieuwste stand van zaken voor wat betreft decentralisatie-uitkeringen, accres, taakmutaties en basisgegevens.

Bijlage 1.6. Substitutievoorstellen

In tabel 8 geven wij de substitutievoorstellen weer, voor zover deze leiden tot een verschuiving tussen de productgroepen dan wel de begrotingsfuncties.

In de categorie administratieve correcties zijn substituties opgenomen die het vervolg zijn van de Beleidsbrief 2011, door ons al zijn besloten of een verhoging c.q. verlaging van de rijksbijdrage. Substituties binnen de materiële apparaatskosten zijn niet opgenomen.

Substituties die betrekking hebben op de verrekening met personeelskostenbudgetten komen tot uitdrukking in bijlage 1.3.

Tabel 8. Substitutievoorstellen onderdeel administratieve correcties

Product- groep	Omschrijving voorstel	bedrag 2011
5004	Energy Valley	€ 150.000,--
5003	MEM	" 10.000,--
5004	Stimuleringsregeling Energie advies	-/- " 160.000,--
8801	Hogere lasten taken bureau Jeugdzorg	€ 628.795,--
8801	Hogere inkomsten taken bureau Jeugdzorg	-/- " 428.795,--
0800	Onttrekking reserve stimuleringsfonds zorg	-/- " 200.000,--
8801	Hogere lasten BJZ + zorgaanbieders (OVA/POV)	€ 272.908,--
8801	Hogere inkomsten BJZ + zorgaanbieders (OVA/POV)	-/- " 272.908,--
5502	Wabo/waterwet indirecte lozingen	€ 55.000,--
0600	Stelpost WABO Waterwet - inhuur voor directe lezingen	-/- " 55.000,--
9102	Advertentiekosten	€ 1.838,--
9101	Advertentiekosten	-/- " 1.838,--
5202	Hogere lasten nazorg stortplaatsen	€ 240.600,--
5202	Onttrekking voorziening nazorg	-/- " 240.600,--
8102	Hogere uitgaven experiment geint. kindvoorziening	€ 88.680,--
8102	Hogere gemeente- en rijksbijdrage experiment geint. kindvoorziening	-/- " 88.680,--
5004	Uitgaven subsidieregeling koplopergebieden energiezuinige nieuwbouw	€ 300.000,--
5004	Inkomsten subsidieregeling koplopergebieden energiezuinige nieuwbouw	-/- " 300.000,--
8701	Amendement krimpgebieden	€ 200.000,--
0800	Reserve stimuleringsfonds Zorg	-/- " 200.000,--
0600	Decentralisatie tijdschriftabonnementen	-/- € 16.217,--
1603	Decentralisatie tijdschriftabonnementen	" 133,--
5201	Decentralisatie tijdschriftabonnementen	" 5.287,--
5501	Decentralisatie tijdschriftabonnementen	" 5.009,--
5502	Decentralisatie tijdschriftabonnementen	" 5.788,--
0800	Reserve Leefbaarheid - bevolkingsdaling 2010	€ 155.000,--
0800	Algemene Reserve - bevolkingsdaling 2010	-/- " 155.000,--
0600	Bijstelling kosten project Terzake (rubriek 5)	€ 1.416.585,--
0800	Bijstelling dekking project Terzake uit Reserve AKP	-/- " 1.416.585,--
0600	Hogere uitgaven onderhoud (rubriek 5)	€ 557.300,--
0800	Reserve Huisvesting en Inrichting	-/- " 557.300,--

Product- Omschrijving voorstel groep	bedrag 2011
3102 Saldo egalisatiefonds MC BWK 2010 uitgaven	-/- € 272.873,--
3302 Saldo egalisatiefonds MC BWK 2010 uitgaven	" 1.240.734,--
3304 Saldo egalisatiefonds MC BWK 2010 uitgaven	" 4.682,--
3303 Saldo egalisatiefonds MC BWK 2010 inkomsten	-/- " 2.697,--
0800 Saldo egalisatiefonds MC BWK 2010 inkomsten	-/- " 969.846,--
3102 Egalisatie MC jaarschijf 2011	" 350.000,--
3303 Motie Staten IB2010	" 724.794,--
0800 Egalisatiefonds BWK onttrekking	-/- " 1.074.794,--
3102 Knelpunten W&K	" 335.000,--
3303 Knelpunten W&K	" 675.300,--
0800 Reserve ESFI	-/- " 1.010.300,--
3001 Bestedingsplan BDU 2011 uitgaven	-/- € 5.772.506,--
3001 Bestedingsplan BDU 2011 inkomsten	" 5.772.506,--
3402 Bestedingsplan BDU 2011 uitgaven	" 8.074.506,--
3402 Bestedingsplan BDU 2011 inkomsten	-/- " 8.074.506,--
1601 IPO-jaarstukken GBO	€ 41.948,--
0600 IVT-IPO-jaarstukken GBO	-/- " 41.948,--

Bijlage 2.1. Voorstellen continueren nieuw beleid vanaf 2012

Omschrijving	(bedragen x € 1.000,-)					opmerkingen
	Voorstellen in het kader van het collegeprogramma 2011-2015					
	2012	2013	2014	2015	doorloop na 2015	
1. Leven en Wonen in Groningen						
subtotaal Leven en Wonen in Groningen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
2. Ondernemend Groningen						
subtotaal Ondernemend Groningen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
3. Bereikbaar Groningen						
3001 Verkeersonderzoek	175,5	173,8	171,1	168,4		
subtotaal Bereikbaar Groningen	175,5	173,8	171,1	168,4	0,0	
4. Karakteristiek Groningen						
subtotaal Karakteristiek Groningen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
5. Schoon/Veilig Groningen						
subtotaal Schoon/Veilig Groningen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
6. Energiek Groningen						
5004 Energy Valley	190,0	180,0	165,0	150,0		
subtotaal Energiek Groningen	190,0	180,0	165,0	150,0	0,0	
7. Gebiedsgericht						
9104 Gebiedsgerichtbeleid/POP		209,2	206,0	202,8		
9104 Incid. bijst. POP/doorw. Nota Ruimte	69,6	68,9	67,8	66,8		
subtotaal Gebiedsgericht	69,6	278,1	273,9	269,6	0,0	
8. Welzijn, sociaal beleid, jeugd, cultuur						
8311 Huis van de Groninger Cultuur		256,8	256,8	256,8	256,8	t/m 2016
8311 Mediabudget regionale cultuur		22,9	21,3	19,8	19,8	t/m 2016
8312 Stimulering kunst en cultuur		137,4	128,0	118,5	118,5	t/m 2016
083# Cultuurnota 2013-2016		158,0	158,0	158,0	158,0	t/m 2016
0600 Continuering en intensivering extra formatie jeugdzorg na 2012		342,9	342,9			
subtotaal Welzijn, sociaal beleid, jeugd, cultuur	0,0	918,0	906,9	553,0	553,0	
9. Bestuur						
subtotaal Bestuur	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
P. Bedrijfsvoering						
subtotaal Bedrijfsvoering	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
0. Algemene dekkingsmiddelen						
0500 stelpost continueren nieuw beleid 2007-2011	-435,1	-1.549,8	-1.516,9	-1.141,0	-553,0	
subtotaal Algemene dekkingsmiddelen	-435,1	-1.549,8	-1.516,9	-1.141,0	-553,0	
Totaal te continueren voorstellen nieuw beleid na 2011	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	

Bijlage 2.2. Voorstellen nieuw beleid 2011-2015

(bedragen x € 1.000,--)

Omschrijving	Voorstellen in het kader van het collegeprogramma					opmerkingen
	2011	2012	2013	2014	2015	
1. Leven en Wonen in Groningen						
1. Overheveling bouwblokken/maatmethode naar gemeenten		250,0	250,0	250,0	250,0	
subtotaal Leven en Wonen in Groningen	0,0	250,0	250,0	250,0	250,0	0,0
2. Ondernemend Groningen						
1. Promotie vestigingsklimaat		250,0	250,0	250,0	250,0	
2. Provinciale Meefinanciering		4.000,0	4.000,0	4.000,0	4.000,0	4.000,0
3. Arbeidsmarktbeleid		820,0	840,0	870,0	900,0	900,0
4. Versterking toeristische infrastructuur		750,0	750,0	750,0	750,0	
subtotaal Ondernemend Groningen	0,0	5.820,0	5.840,0	5.870,0	5.900,0	4.900,0
3. Bereikbaar Groningen						
1. Fietsbeleid		250,0	250,0	250,0	250,0	
subtotaal Bereikbaar Groningen	0,0	250,0	250,0	250,0	250,0	0,0
4. Karakteristiek Groningen						
1. Knelpunten landschap		1.000,0	1.000,0	1.000,0	1.000,0	
2. Invoeren streekrekeningen		200,0	200,0	200,0	200,0	
3. Innovatie kwaliteitssprong landbouw		250,0	250,0	250,0	250,0	
subtotaal Karakteristiek Groningen	0,0	1.450,0	1.450,0	1.450,0	1.450,0	0,0
5. Schoon/Veilig Groningen						
subtotaal Schoon/Veilig Groningen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
6. Energiek Groningen						
1. Initiatieven vergroenen energievoorziening dorpen/buurten		250,0	250,0	250,0	250,0	
2. Versterking energiesector		750,0	750,0	750,0	750,0	
3. 100.000 woningenplan / 100.000 voertuigenplan		100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
4. Revolving fund Energiefonds	3.000,0					
subtotaal Energiek Groningen	3.000,0	1.100,0	1.100,0	1.100,0	1.100,0	100,0
7. Gebiedsgericht						
subtotaal Gebiedsgericht	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
8. Welzijn, sociaal beleid, jeugd, cultuur						
1. Stichting Leergeld c.a.		250,0	250,0	250,0	250,0	
subtotaal Welzijn, sociaal beleid, jeugd, cultuur	0,0	250,0	250,0	250,0	250,0	0,0
9. Bestuur						
1. Deregulering		250,0	250,0	250,0	250,0	
subtotaal Bestuur	0,0	250,0	250,0	250,0	250,0	0,0
P. Bedrijfsvoering						
subtotaal Bedrijfsvoering	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
0. Algemene dekkingsmiddelen						
subtotaal Algemene dekkingsmiddelen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal nieuw beleid	3.000,0	9.370,0	9.390,0	9.420,0	9.450,0	5.000,0

t/m 2016

Bijlage 3.1. Provinciale MIT 2011

- projectentabel MIT 2011**
- projectformulieren**

Projectentabel MIT 2011 (in vet de wijzigingen)

Nr.	Projecten	Totaal bedrag oorspronkelijk prijspeil RSP	Totaal bedrag oorspronkelijk prijspeil MIT (mediaan)	Totaal bedrag prijspeil 2010	Verkenning	Plan-uitwerking	Realisatie	Invalshoek weg/ov	Gebied	Status project				
										1	2	3	4	
Rubriek A Projecten die wij de komende jaren zeker willen realiseren														
1.	Zuidelijke Ringweg (RSP)	624		648,6	2009	2009-2014	2015-2020	Weg	Centraal			X		
2.	Spoor Leeuwarden – Groningen (RSP)	120		124,7	2008-2009	2010-2012	2013-2017	OV	Centraal+West		X	X		
3.	Spoor Groningen – Veendam (RSP)	29		30,1	Afgerond	2008-2009	2011	OV	Centraal+Oost				X	
4.	Doorkoppeling Upgrade HS - Groningen (RSP)	Samengevoegd, zie project 19							OV	Centraal				
5.	Infra Q-liners en HOV-bus (RSP)	31	0	32,2	2009-2010	2011-2018	2011-2020	OV	Divers		X			
6.	Transferia en busstations (RSP)	46	0	47,8	2009-2010	2011-2018	2011-2020	OV	Divers		X			
7.	Facelift noordelijke stations (RSP)	10	0	10,4	2009-2010	2010-2011	2010-2013	OV	Divers		X	X	X	
8.	Bereikbaarheid Lauwersmeergebied <input type="checkbox"/> 8.a Noordelijke deel Mensingeweer-Ranum (rondweg Mensingeweer) <input type="checkbox"/> 8.b Maatregelen verkeersleefbaarheid (incl. verkeersveiligheid) op het bestaande tracé N361 <input type="checkbox"/> 8.c Fietspad Mensingeweer - Baflo <input type="checkbox"/> 8.d Fietsroute Plus Groningen-Winsum	51	0	53,0	Nog nader te bepalen			Weg	Centraal, West+Noord					
9.	Spoorwegveiligheid (RSP)	Samengevoegd, zie project 19							OV	Centraal				
10.	Europapark (4 ^e spoor) en 4 sporigheid HS (RSP)	Samengevoegd, zie project 19							OV	Centraal				
11.	Tram lijn 1 en 2 *1	115	75,8	195,8	2009	2010-2012	2013-2015	OV	Centraal		X			
12.	Eindbeeld N366		15	15,1	Afgerond	2009-2013	2009-2015	Weg	Oost		X	X	X	
13.	Rondweg Zuidhorn (N355)		4,5	4,5	Afgerond	2009	2011-2014	Weg	West		X	X		
14.	Bruggen Aduard – Dorkwerd *1		11	11,1	2009	2010-2011	2011-2014	Weg	West		X	X		
15.	Oostelijke Ringweg		0	0	2009	2009-2011	2009-2015	Weg	Centraal		X	X	X	
16.	Fietsroute+ Ten Boer- Groningen	Nog nader te bepalen							Weg	Centraal+Noord		X		

17.	Dynamisch Verkeersmanagement		11,5	11,6	2009-2010	2011-2012	2012-2015	-	Centraal		X			
18.	Aanpak MIT- Instandhoudingsknelpunten		13,3	13,4	2009-2016	2009-2016	2009-2017	Weg	Divers		X	X	X	
19.	Knoop Groningen	54	0	56,1	2009-2010	2011-2012	2013-2018	OV	Divers		X			
Rubriek B Projecten die wij in principe willen realiseren maar die nu nog onzekerheden/financiële risico's kennen / nadere uitwerking behoeven.														
1.	Westelijke Ringweg Groningen		35	35,2	2011-2012	2012-2018	2020-2025	Weg	Centraal		X			
2.	Hoofdontsluiting Leek – Roden *1		11	11,1	2009	2010-2012	Nnb	Weg	West		X			
3.	Verdubbeling noordelijk deel N33		10	10,1	2015-2016	2016-2017	2018-2020	Weg	Oost + Noord		X			
4.	Maatregelen reistijdverkort Groningen-Leer-Bremen	p.m.	p.m.		2009	2010-2011	Nnb	OV	Divers		X			
5.	Wegverbinding Groningen – Zuidhorn (N355)		4,5	4,5	Afgerond	2011-2013	2014-2018	Weg	Centraal+West		X	X	X	
6.	Groningen – Delfzijl (N360) excl. Fietsroute Plus A 16		26,5	26,7	2009-2012	2014-2015	2016-2019	Weg+OV	Centraal+Noord		X			
7.	Bereikbaarheid Veenkoloniën (RSP)	46	0	47,8	2009-2011	2012-2013	2013-2015	Weg	Oost		X			
8.	Spoorverbinding Heerenveen – Groningen (RSP)	577	0	599,7	2009-2011	2012-2015	2016-2020	OV	Centraal+West		X			
Rubriek C Nieuwe projecten waarvoor wij mogelijk een voorstel tot het nemen van een opnamebesluit aan Provinciale Staten zullen voorleggen														
1.	Ringweg Bedum		Nog nader te bepalen					Weg	Noord		X			
2.	Borkumlijn (Roodeschool- Eemshaven)		Nog nader te bepalen					OV	Noord		X			
Rubriek D Projecten die niet doorgaan														
1.	NWA / Aduarderdiep) *2	Vervallen												

Totaal MIT	1.703	218,1	1.989,4
Taakstelling MIT		218,8	220,1
Vervallen nr. D1 Aduarderdiep		-4	-4
Gecorrigeerde taakstelling		214,8	216,1
Te realiseren besparing *3		3,3	3,3

RSP-projecten zijn prijspeil 1-1-2008. Geïndexeerd met resp. 1,477%, 2,137% en 0,028% leidt dit tot prijspeil 2010.

MIT-projecten worden m.i.v. 2010 geïndexeerd met de BDB-index. Deze bedroeg over 2010 0,6%.

- | | |
|-----------------------------------|---|
| 1. Te nemen opnamebesluit | *1 Overeengekomen bedragen (0,8; 1,5; 1,0 meer dan mediaan, totaal € 3,3 mln.) |
| 2. Opnamebesluit genomen | *2 Vervallen (€ 4 mln.) |
| 3. Planuitwerkingsbesluit genomen | *3 Nog te bezuinigen € 3,3 mln. Taakstellend budget € 214,8 mln. (oorspronkelijk prijspeil) |
| 4. Realisatiebesluit genomen | |

Rubriek A	Nr: 1
Project: Zuidelijke Ringweg Groningen (RSP)	
Probleem	Fase: Planuitwerkingsfase
<p>De Zuidelijke Ringweg Groningen is het grootste knelpunt in de autobereikbaarheid van Groningen. De 1^e fase Langman-maatregelen is in 2010 afgerond en geeft tijdelijk verlichting. In het RSP-ZZL en het projectenboek MIRT van het rijk, is de 2^e fase Zuidelijke Ringweg Groningen opgenomen, gebaseerd op de gelijknamige MIT-Verkenning.</p>	Financiën
	<p>Taakstellend budget is € 624 mln. (prijspeil 2007).</p> <p>Uiterlijk 15 juli 2011 moet er een uitgewerkt ontwerp liggen met concrete optimalisatie-/versoberingsopties, passend binnen het Bestuurlijk Voorkeurs Alternatief en het taakstellend budget.</p>
Doel	Politiek / Bestuurlijk
<ul style="list-style-type: none"> □ goede, veilige en duurzame autobereikbaarheid van de regio Groningen □ een goede ruimtelijke inpassing en leefbaarheid van de omgeving is uitgangspunt 	<ul style="list-style-type: none"> □ Project maakt deel uit van het Convenant Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn. □ Een bedrag van € 200 miljoen komt beschikbaar via het MIRT. □ Bestuursovereenkomst ondertekend 10 nov. 2009 □ Aanvangsbeslissing genomen 18 dec. 2009 (Staatscourant 30 dec. 2009) □ Project valt onder de Crisis- en Herstelwet die op 16 mrt. 2010 is aangenomen
Beschrijving oplossing	Indicatie tijdschema / mijlpalen
<p>Het bestuurlijk voorkeursalternatief zal uitgaan van een oplossing op het bestaande tracé, bestaande uit een variant met een verdiept liggende tunnelbak met overkluizingen ('deksels').</p>	<p>2009: verkenning afgerond 2010: planstudie gestart 2010-2014: planuitwerking 2014-2020: realisatie</p>
	Verwijzingen
	<p>Voordracht over het principeakkoord zoals opgenomen in het Convenant van het Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn (nr. 12/2008).</p> <p>Brief GS 'bestuursovereenkomst' dd 17 nov 2009 (kenmerk 2009-66.393/47/A.13).</p> <p>Brief 19 januari 2010, zaaknr. 229534 betreffende stand van zaken RSP ZZL.</p> <p>Brief 16 december 2010 (kenmerk: 2010-67116/50, W) over de voortgang project ZRG fase 2.</p> <p>Brief 20 december 2010, zaaknr. 288637 betreffende stand van zaken RSP ZZL.</p>
Wijziging t.o.v. 2010	Verwijzing en financiën.

Rubriek A	Nr: 2
Project: Spoorlijn Groningen - Leeuwarden (RSP)	
Probleem	Fase: Planuitwerkingsfase
De huidige capaciteit van de spoorlijn Groningen - Leeuwarden is onvoldoende om het huidige aantal reizigers en de toekomstige groei te faciliteren. Er rijden nu twee stoptreinen en één sneltrein. Om aan de vraag te kunnen voldoen zouden er twee sneltreinen moeten gaan rijden. De huidige infrastructuur heeft hiervoor onvoldoende capaciteit.	Financiën
	In het Convenant Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn is bij de concrete projecten € 120 mln. (prijspeil 2007) opgenomen voor (partiële) verdubbeling van de spoorlijn Groningen - Leeuwarden.
Doel	Politiek / Bestuurlijk
Het realiseren van een kwaliteitssprong op het spoortraject Groningen-Leeuwarden en daarmee het verbeteren van de bereikbaarheid van de regio Groningen-Assen.	<ul style="list-style-type: none"> □ Project maakt deel uit van het Convenant Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn. □ Project is opgenomen in het Meerjaren-investeringsprogramma van de Regio Groningen-Assen. □ Samenwerking met de provincie Fryslân is aan de orde.
Beschrijving oplossing	Indicatie tijdschema / mijlpalen
Om een frequentieverhoging (naar 2x sneltrein en 2x stoptrein) te kunnen realiseren op het spoortraject Groningen-Leeuwarden is het noodzakelijk om het traject deels te verdubbelen en aanpassingen te doen aan diverse stations. Daarnaast moet op verschillende delen van het baanvak de snelheid verhoogd worden en wordt gekeken naar de overwegveiligheid en de mogelijke inpassing van station Hoogkerk	2008-2009: verkenning 2010-2012: planuitwerking 2013-2017: realisatie
	Verwijzingen
	<p>Voordracht over het principeakkoord zoals opgenomen in het Convenant van het Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn (nr 12/2008). POP2.</p> <p>Brief 17 december 2009, zaaknummer 222012 betreffende uitkomst Bestuurlijk overleg MIRT najaar 2009.</p> <p>Brief 19 januari 2010, zaaknr. 229534 betreffende stand van zaken RSP ZZL.</p> <p>Brief 20 december 2010, zaaknr. 288637 betreffende stand van zaken RSP ZZL.</p>
Wijziging t.o.v. 2010	Oplossing, fase en verwijzingen

Rubriek A	Nr: 3
Project: Spoorlijn Groningen - Veendam (RSP)	
Probleem	Fase: Realisatiefase
<p>In tegenstelling tot de meeste andere grote kernen in de regio wordt Veendam niet bediend door een treindienst. Het baanvak tussen Zuidbroek en Veendam wordt in de huidige situatie alleen gebruikt voor goederenvervoer. Met het oog op de potentiële vervoerwaarde van Veendam biedt dit kansen voor verbetering van de openbaar vervoervoorzieningen.</p>	Financiën
	<p>In het Convenant Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn is € 29 mln. (prijspeil 2007) opgenomen voor de spoorlijn Groningen - Veendam.</p> <p>Op dit moment is € 15 miljoen (excl. BTW) nodig voor de infrastructurele aanpassingen op het traject Groningen Europapark - Veendam.</p> <p>Hiermee blijft nog € 11 miljoen beschikbaar voor de verbinding Groningen - Veendam, onder andere voor de overweg Esperantoweg en viersporigheid bij Europapark.</p>
Doel	Politiek / Bestuurlijk
<p>Het verbeteren van de OV-as Groningen - Hoogezand-Sappemeer - Veendam als onderdeel van het regionaal HOV stelsel waarbinnen de belangrijkste woon- en werklocaties in de regio met elkaar verbonden worden. Hierdoor verbetert de reistijdgarantie en daarmee het concurrerend vermogen van het openbaar vervoer.</p>	<ul style="list-style-type: none"> □ Project maakt deel uit van het Convenant Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn. □ Het realisatiebesluit voor dit project is inmiddels genomen (voordracht 19/2008).
	Beschrijving oplossing
<p>Reactivering van de spoorlijn Groningen-Veendam door het openstellen van het baanvak Zuidbroek-Veendam voor personentreinen. Hiernaast is een frequentieverhoging mogelijk op het traject Groningen-Zuidbroek. Uit de reeds uitgevoerd businesscase is gebleken dat reactivering van de treinverbinding Groningen-Veendam technisch en financieel haalbaar is.</p>	<p>2008: verkenning 2008-2009: planuitwerking 2011: realisatie mei 2011: start dienstregeling</p>
	<p>Voordracht over het principeakkoord zoals opgenomen in het Convenant van het Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn (nr. 12/2008). Brief 14 maart 2008 zaaknummer. 89929. Voordracht over de reactivering Groningen - Veendam (nr. 19/2008). Brief 24 juni 2009 zaaknummer. 180240. Brief 1 september 2009 zaaknummer. 195173. Brief 6 oktober 2009 zaaknummer 207521. Brief 19 januari 2010, zaaknr. 229534 betreffende stand van zaken RSP ZZL. Brief 20 december 2010, zaaknr 288637, betreffende stand van zaken RSP ZZL.</p>
Wijziging t.o.v. 2010	Diversen

Rubriek A	Nr: 4
Project: Doorkoppeling plus upgrade HS Groningen (RSP)	
Probleem	Fase:
<p><i>Zoals gemeld in de voortgangsrapportage RSP van 20 december 2010 is dit project opgegaan in het project Knoop Groningen. Zie project nummer 19.</i></p>	Financiën
Doel	Politiek / Bestuurlijk
Beschrijving oplossing	
	Indicatie tijdschema / mijlpalen
	Verwijzingen
<i>Wijzigingen t.o.v. 2010</i>	Vervallen, zie project 19

Rubriek A	Nr: 5
Project: Infra Q-liners en HOV-bus (RSP)	
Probleem	Fase: Verkenningsfase
In Noord-Nederland is op zware vervoersrelaties waar geen spoor ligt, gekozen voor de inzet op frequent en snel hoogwaardig openbaar vervoer met de bus (HOV-bussen). Op dit moment worden Q-liners ingezet als HOV-bussen. De Q-liner is een hoogwaardige bus die sneller is dan regulier OV door de gestrekte routes en minder stops. In het kader van de netwerkanalyses is aandacht besteed aan deze HOV-busverbindingen. Daaruit blijkt dat een aantal HOV-verbindingen waarop nu Q-liners rijden te kampen heeft met knelpunten die de reistijd negatief beïnvloeden.	Financiën
	In het Convenant Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn is binnen het budget Kolibri tweede fase € 16 mln. (prijspeil 2007) gereserveerd voor het verbeteren van de infrastructuur van de Q-liners en € 15 mln. (prijspeil 2007) voor overige infrastructuur van de HOV-buslijnen.
Doel	Politiek / Bestuurlijk
Het verbeteren van de kwaliteit van de HOV-bussen, onder andere door het versnellen van de Q-liners, zodat deze kunnen concurreren met de auto wat betreft reistijd.	<ul style="list-style-type: none"> □ Project maakt deel uit van het Convenant Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn. □ Project is opgenomen in het Meerjaren-investeringsprogramma van de Regio Groningen-Assen. <p>Voorjaar 2011 wordt gestart met de planuitwerkings - en realisatiefase.</p>
Beschrijving oplossing	Indicatie tijdschema / mijlpalen
Aanleg van businfrastructuur met als doel de kwaliteit van de HOV-bussen te verbeteren door het verkorten van de reistijd. Dit kunnen bijvoorbeeld aparte busbanen zijn voor de Q-liners, of het aanpassen van verkeersregelinstallaties zodat de HOV-bussen prioriteit krijgen.	<p>2009-2010: verkenning 2011-2018: planuitwerking 2011-2020: realisatie</p> <p>Omdat hier sprake is van een programma waarin verschillende projecten in verschillende fasen zijn opgenomen, is voor het totale project het tijdspad verlengd.</p>
	Verwijzingen
	<p>Voordracht over het principeakkoord zoals opgenomen in het Convenant van het Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn (nr. 12/2008). Brief 19 januari 2010, zaaknr. 229534 betreffende stand van zaken RSP ZZL.</p> <p>Brief 20 december 2010, zaaknr. 288637 betreffende stand van zaken RSP ZZL. Voordracht 8/2011</p>
Wijziging t.o.v. 2010	Planning en verwijzing

Rubriek A	Nr: 6
Project: Transferia en busstations (RSP)	
Probleem	Fase: Verkenningsfase
<p>De transferia en busstations voor HOV-bus zijn van belang voor de kwaliteitsverbetering van de Q-liner en toekomstige overige HOV-lijnen. De transferia zijn belangrijke overstappunten tussen buslijnen maar ook tussen auto's, bus en ander OV. De verblijfskwaliteit op de transferia dient goed te zijn.</p>	Financiën
	<p>In het Convenant Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn is binnen het budget Kolibri € 46 mln. (prijspeil 2007) gereserveerd voor de aanleg en het verhogen van de kwaliteit van transferia en busstations</p>
Doel	Politiek / Bestuurlijk
<p>Aanleggen en verbeteren van de kwaliteit van de busstations en de transferia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> □ Project maakt deel uit van het Convenant Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn. □ Project is opgenomen in het Meerjaren-investeringsprogramma van de Regio Groningen-Assen <p>Voorjaar 2011 wordt gestart met de planuitwerkings - en realisatiefase.</p> <p>Volgens het collegeprogramma wordt een actualisatie van P+R plaatsen en transferia uitgevoerd.</p>
	Beschrijving oplossing
<p>Het gaat naast de aanleg en verbetering van bestaande transferia en busstations om bijvoorbeeld het maken van wachtruimtes, het plaatsen van verlichting, bevordering van de sociale veiligheid, aanbieden van dynamische reisinformatie en het aanbrengen van overige voorzieningen.</p> <p>In overleg met Regio Groningen-Assen wordt bepaald waar in het netwerk de aanleg of verbetering van transferia en bushaltes gewenst is.</p>	<p>2009-2010: verkenning 2011-2018: planuitwerking 2011-2020: realisatie</p> <p>Omdat hier sprake is van een programma waarin verschillende projecten in verschillende fasen zijn opgenomen, is voor het totale project het tijdspad verlengd.</p>
	<p>Voordracht over het principeakkoord zoals opgenomen in het Convenant van het Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn (nr. 12/2008).</p> <p>Brief 19 januari 2010, zaaknr. 229534 betreffende stand van zaken RSP ZZL.</p> <p>Brief 20 december 2010, zaaknr. 288637 betreffende stand van zaken RSP ZZL. Voordracht 8/2011</p>
Wijzigingen t.o.v. 2010	Planning en verwijzing

Rubriek A	Nr: 7
Project: Facelift noordelijke stations (RSP)	
Probleem	Fase: Planuitwerkingsfase, realisatiefase
In de huidige situatie zijn de treinstations aan de regionale spoorlijnen in Groningen van onvoldoende kwaliteit. Ook de herkenbaarheid met het oog op de regionale vervoerder en het Kolibri netwerk laat te wensen over.	Financiën
	In het Convenant Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn is binnen het budget Kolibri € 10 mln. (prijspeil 2007) gereserveerd voor de opwaardering van de stations.
Doel	Politiek / Bestuurlijk
Het upgraden van alle treinstations aan de regionale spoorlijnen zodat ze voldoen aan basiskwaliteitseisen van Kolibri.	<ul style="list-style-type: none"> <input type="checkbox"/> Project maakt deel uit van het Convenant Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn. <input type="checkbox"/> Project is opgenomen in het Meerjaren-investeringsprogramma van de Regio Groningen-Assen.
Beschrijving oplossing	Indicatie tijdschema / mijlpalen
De stations aan de regionale spoorlijnen dienen te voldoen aan de kwaliteitseisen die gesteld worden aan de stations vanuit het Kolibri OV-netwerk. Voor een deel worden nog aanpassingen aan de perronhoogte gerealiseerd en het voorzieningenniveau wordt verbeterd met vier deelprojecten: <ul style="list-style-type: none"> • dynamische/actuele reisinformatie aanbrenen; • fietsenstallingen uitbreiden; • P+R verbeteren en uitbreiden; • Verbeteren/uitbreiden wachtruimtes en gehele stationsoutillage deels uitgevoerd). 	2009-2010: verkenning 2010 - 2011: planuitwerking 2010-2013: realisatie
	Verwijzingen
	Voordracht over het principeakkoord zoals opgenomen in het Convenant van het Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn (nr. 12/2008). Brief 19 januari 2010, zaaknr. 229534 betreffende stand van zaken RSP ZZL. Brief 6 april 2010, zaaknr. 246123 betreffende stand van zaken RSP-project Facelift Noordelijke Stations. Voordracht 41/2010, 30 november 2010 betreffende het project Facelift Noordelijke Stations. Brief 20 december 2010, zaaknr. 288637 betreffende stand van zaken RSP ZZL.
Wijzigingen t.o.v. 2010	Diversen

Rubriek A	Nr: 8
Project: Bereikbaarheid Lauwersmeergebied (RSP)	
Probleem	Fase: Planuitwerkingsfase
<i>Een belangrijk verkeersknelpunt in Noordwest-Groningen is de gebiedsontsluitende weg N361. De kwaliteit van de hoofdontsluiting is onvoldoende. Knelpunten zijn vooral de verkeersveiligheid op de hele route en de verkeersleefbaarheid in de dorpen die door de N361 worden doorsneden.</i>	Financiën
	<i>In het RSP-ZZL is een bedrag gereserveerd groot € 51 mln. (prijspeil 2007). Een deel van deze middelen is in beeld om de uitvoering van de voorgenomen maatregelen te bekostigen.</i>
Doel	Politiek / Bestuurlijk
<i>In het collegeprogramma hebben wij aangegeven dat wij zorg dragen voor een goede bereikbaarheid, vlotte doorstroming en veiligheid.</i>	<ul style="list-style-type: none"> <input type="checkbox"/> <i>Er is een MER-tracestudie uitgevoerd waarbij maatregelen op het bestaande tracé en nieuwe trace's zijn beoordeeld.</i> <input type="checkbox"/> <i>Een van de projecten waarvoor in het kader van de BDU wordt gespaard is het uitvoeren van verbeteringsmaatregelen op de N361.</i> <input type="checkbox"/> <i>Project maakt deel uit van het Convenant Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn.</i>
Beschrijving oplossing	Indicatie tijdschema / mijlpalen
<i>Inmiddels is duidelijk geworden dat de aanleg van een nieuwe wegverbinding tussen Mensingeweer-Winsum-Groningen niet meer tot de mogelijkheden behoort. Er wordt nu gekoerst op het uitvoeren van een viertal maatregelen op de N361. Het gaat om:</i> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. De aanleg van een rondweg Mensingeweer;</i> <i>2. Het verbeteren van de verkeersleefbaarheid en de verkeersveiligheid op het bestaande tracé;</i> <i>3. Het realiseren van het fietspad Mensingeweer-Baflo;</i> <i>4. De aanleg van een Fietsroute plus tussen Groningen en Winsum.</i> 	<p>Najaar 2011: <i>Realisatiebesluit Mensingeweer - Ranum en fietspad Mensingeweer - Baflo.</i></p> <p>2011-2012: <i>Planuitwerking Fietsroute plus en verkeersveilig maken bestaand tracé.</i></p>
	Verwijzingen
	<i>Voordracht over het principeakkoord zoals opgenomen in het Convenant van het Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn (nr. 12/2008). Voordracht 56/2002 Voordracht 3/2005 Voordracht 43/2008 Brief 2008-14.168/11/A.13, VV. Brief 2009-53.303/38/A.11, VV Brief 2010-02143/3/A.15, VV Brief 2010-30745/22/A.13, W Brief 2011-03477/4/A.24, W Brief 20 december 2010, zaaknr. 288637 betreffende stand van zaken RSP ZZL.</i>
<i>Wijzigingen t.o.v. 2010</i>	Diversen

Rubriek A	Nr: 9
Project: Spoorwegveiligheid (RSP)	
Probleem	Fase: <i>Verkenningfase</i>
<i>Zoals gemeld in de voortgangsrapportage RSP van 20 december 2010 is dit project opgegaan in het project Knoop Groningen. Zie project nummer 19.</i>	Financiën
Doel	Politiek / Bestuurlijk
Beschrijving oplossing	
	Indicatie tijdschema / mijlpalen
Beschrijving oplossing	Verwijzingen
<i>Wijzigingen t.o.v. 2010</i>	Vervallen zie project 19

Rubriek A	Nr: 10
Project: Europapark (4e spoor) en 4-sporigheid HS (RSP)	
Probleem	Fase:
<p><i>Zoals gemeld in de voortgangsrapportage RSP van 20 december 2010 is dit project opgegaan in het project Knoop Groningen. Zie project nummer 19.</i></p>	Financiën
Doel	Politiek / Bestuurlijk
Beschrijving oplossing	
	Indicatie tijdschema / mijlpalen
	Verwijzingen
Wijzigingen t.o.v. 2010	Vervallen, zie project 19

Rubriek A	Nr: 11
Project: RegioRail - RegioTram	
Probleem	Fase: Planuitwerkingsfase
In de Netwerkanalyse Groningen - Assen 2030 wordt geconcludeerd dat de kerngebieden en de voorzieningen die voor het economisch functioneren van de regio van belang zijn, steeds slechter bereikbaar worden voor het autoverkeer. Knelpunten in de bereikbaarheid in de provincie Groningen doen zich vooral voor in de zone van de Zuidelijke Ringweg Groningen, op het Zernikecomplex, nabij het UMCG en in de binnenstad van Groningen. De Netwerkanalyse concludeert dat voor het verbeteren van de bereikbaarheid van de economische kerngebieden van de regio een breed maatregelenpakket voor de auto, het openbaar vervoer, de fiets en het goederenvervoer noodzakelijk is.	Financiën De RegioTram maakt onderdeel uit van het totale pakket aan maatregelen uit het Raamwerk RegioRail. De kosten voor het volledige pakket tot 2020 aan maatregelen zoals opgenomen in het Raamwerk RegioRail bedragen €702 miljoen. Een groot gedeelte van dit bedrag is echter gedekt binnen de budgetten die beschikbaar zijn voor de afzonderlijke projecten, zoals ook opgenomen in dit MIT. Onder andere het RSP/ZZL-budget t.b.v. de RegioTram (€ 115 mln.). Het resterende tekort op het gehele programma bedraagt €144 miljoen. Rekening moet worden gehouden met een beslag van €75,8 miljoen op provinciale middelen, conform voordracht 26/2010.
Doel	Politiek / Bestuurlijk
Het verbeteren van de bereikbaarheid van de economische kerngebieden binnen de regio Groningen - Assen en belangrijkste eindbestemmingen in de stad Groningen voor reizigers uit de regio door middel van het verbeteren van het openbaar vervoer.	<input type="checkbox"/> Het project is deels onderdeel van het Convenant Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn.
Beschrijving oplossing	Tijdschema / mijlpalen
Het vergroten van de bereikbaarheid van de regio Groningen - Assen en de belangrijkste eindbestemmingen in de stad Groningen voor reizigers vanuit de regio door het aanleggen van hoogwaardig openbaar vervoer in de vorm van RegioTramlijnen en in een volgende fase het integreren van de modaliteiten trein en tram als onderdeel van een breed maatregelenpakket voor het verbeteren van het openbaar vervoer in de hele regio genaamd het Raamwerk RegioRail.	verkenning: 2009 planuitwerking: 2010 - 2012 realisatie: 2013 - 2015
Hierbij is het realiseren van twee RegioTramlijnen in de stad Groningen een belangrijke stap in de fase tot 2020 van het Raamwerk RegioRail. Dit zijn de lijnen HS Groningen - UMCG - Zernike en HS Groningen - Grote Markt - Kardingje. In de volgende fase (2020-2040) kan vervolgens de integratie van de modaliteiten trein en tram gerealiseerd worden door het doorrijden met de RegioTrams de regio in.	Verwijzingen Voordracht over het principeakkoord zoals opgenomen in het Convenant van het Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn (nr. 12/2008). Brief 2008-26.722, VV en bijbehorend schetsboek Regiotram. Brief 2009-09263, VV en bijbehorende notities Raamwerk RegioRail, Sporen naar de Toekomst en Tracékeuze lijn 1 HS - Zernike. Brief 19 januari 2010, zaaknr. 229534 betreffende stand van zaken RSP ZZL. Voordracht 26/2010, 7 september 2010 betreffende het project RegioTram. Brief 20 december 2010, zaaknr. 288637 betreffende voortgangsrapportage RSP ZZL. Brief van 12 mei 2011 betreffende 'Plan van Aanpak Tweede fase RegioTram' (briefnummer 2011-22217/19/A.13, VV)
Wijzigingen t.o.v. 2010	Diversen

Rubriek A	Nr: 12
Project: Eindbeeld N366	
Probleem	Fase: Verkenningfase / planuitwerkingsfase / realisatiefase.
De N366 vervult een belangrijke rol in de ontsluiting van de regio Zuid-Oost. Op het terrein van de verkeersafwikkeling en de verkeersveiligheid doen zich problemen voor die een bedreiging vormen voor de verdere ontwikkeling van het gebied.	Financiën
	Het project wordt gefaseerd uitgevoerd. De regio draagt bij aan de deelprojecten. De uitvoeringskosten zijn deels bekend (bandbreedte van € 32,6 - 40,6 mln.). Op basis van een uitgevoerde studie in het kader van de Agenda voor de Veenkoloniën moet rekening worden gehouden met een beslag op provinciale middelen van € 15 mln. (mediaan) .
Doel	Politiek / Bestuurlijk
De realisatie van een hoogwaardige verbinding, die bijdraagt aan de regionale ontwikkeling. De verbinding sluit goed aan op het omliggende hoofdwegennet. De weg stroomt vlot en veilig door en is landschappelijk evenwichtig ingepast.	<ul style="list-style-type: none"> □ Ombouw van de N366 is een van de topprioriteiten uit de agenda voor de Veenkoloniën. Met de in dit kader uitgevoerde studie is de verkenningfase grotendeels afgerond. □ Aanpak maakt deel uit van de spaarafspraken in het kader van de BDU. □ In de periode 2005-2007 zijn de eerste twee kruisingen (Alteveer en Stadskanaal) ongelijkvloers gemaakt. Voor 2009 staat de start van de uitvoering van de kruisingen van Boekerenweg en Onstwedderweg gepland. □ In 2009 is in het kader van de versnel- lingsagenda gestart met de wegverbreding van 7,50 naar 8,60 meter voor het weggedeelte Stadskanaal - Ter Apel. □ In 2011 staat de start van de uitvoering van de kruisingen Exloërweg en Kruisstraat gepland. □ De planuitwerking van de kruisingen Avebe en Nulweg is gestart.
Beschrijving oplossing	Indicatie tijdschema / mijlpalen
Door de ombouw van de N366 tot een hoogwaardige stroomweg wordt zowel de doorstroming als de verkeersveiligheid sterk verbeterd. Het gaat vooral om het ongelijkvloersmaken van de aansluitingen met het onderliggende wegennet en het verdubbelen van het weggedeelte Veendam-Pekela. De uitvoering vindt gefaseerd plaats.	verkenning: afgerond in 2004 planuitwerking: 2009-2013 realisatie: 2009-2015
	Verwijzingen
	<ul style="list-style-type: none"> □ Rapport "Eindbeeld N366, N391 en rondweg Emmen". □ Voordracht 6/2006 □ Brief aan PS over de voortgang verbetering N366, nr. 2008-09475/10/A.21, VV □ Voordracht 1/2009 □ Voordracht 6/2009 □ Voordracht 6/2010
Wijzigingen t.o.v. 2010	Diversen

Rubriek A	Nr: 13
Project: Rondweg Zuidhorn (N355)	
Probleem	Fase: Planuitwerkingsfase
<p>In verband met de voorgenomen vaarwegverruiming van de vaarweg Lemmer-Delfzijl door de provincie Fryslân en Groningen moet de bestaande brug over het Van Starckenborghkanaal worden vernieuwd. De brug in de Rijksstraatweg (N355) voldoet niet aan de vereiste uitgangspunten voor doorvaarthoogte en -breedte. Daarnaast is ten oosten van de kern Zuidhorn gestart met de planontwikkeling voor de nieuwe woonwijk De Oostrand. Door deze twee ontwikkelingen bestaat de wens om de barrièrewerking van de Rijksstraatweg (N355) tussen Noordhorn en Zuidhorn en tussen de nieuwe woonwijk en de kom van Zuidhorn te voorkomen.</p>	Financiën
	<p>De kosten van alternatief 4A-III zijn geraamd op € 28,9 mln. Hiervan is € 24,4 mln. gedekt. Voor de overige middelen (€ 4,5 mln.) zal een beroep gedaan worden op ESFI-gelden.</p>
Doel	Politiek / Bestuurlijk
<p>Het optimaliseren van het functioneren van de regionale verbinding Groningen- Leeuwarden in en om Zuidhorn waarbij getracht wordt om de barrière tussen enerzijds Noordhorn en de kom van Zuidhorn en anderzijds tussen de nieuwe locatie van de woonwijk De Oostrand en de dorpskom van Zuidhorn als gevolg van de N355 en de aanwezigheid van het Van Starckenborghkanaal te minimaliseren.</p>	<ul style="list-style-type: none"> □ In het Collegeprogramma 2007-2011 staat het project op de A-lijst Infrastructuur. □ Op 23 maart 2010 hebben GS het overleg gestart t.a.v. het voorontwerp Provinciaal Inpassings-Plan (PIP). E.e.a. moet eind 2010 of begin 2011 resulteren in een vastgesteld PIP. □ Op 3 maart 2011 hebben Provinciale Staten de voordrachten t.a.v. het Inpassingsplan en de onteigening vastgesteld.
<p>Provinciale Staten hebben op 23 april 2008 gekozen voor het tracé van alternatief 4A-III. Dit alternatief voorziet in een omlegging van de N355 ten oosten van de woonwijk Oostergast, kruist met een vaste hoge brug het Van Starckenborghkanaal, buigt vervolgens af naar het westen en sluit ten zuiden van Noordhorn aan op de bestaande infrastructuur. De bestaande beweegbare brug wordt vervangen door een nieuwe beweegbare brug op de huidige locatie.</p>	Indicatie tijdschema / mijlpalen
	<p>verkenning: afgerond in 2008 planuitwerking: 2009 realisatie: 2011 - 2014</p>
<p>Wijzigingen t.o.v. 2010</p>	Verwijzingen
	<ul style="list-style-type: none"> □ Voordracht 09/2008 (vaststelling tracé door Provinciale Staten) □ Brief 2010-18.495/12/A.9, BW, t.a.v. PIP □ Voordracht 3/2011 (besluit t.a.v. Inpassingsplan door Provinciale Staten) □ Voordracht 2/2011 (besluit t.a.v. start onteigeningsprocedure door Provinciale Staten)
Politiek/bestuurlijk en Verwijzingen	

Rubriek A	Nr: 14
Project: Vervanging bruggen Aduard en Dorkwerd c.a.	
Probleem	Fase: Planuitwerkingsfase
<p>De bruggen in Aduard en Dorkwerd dienen vervangen te worden in het kader van de opwaardering van het Van Starckenborghkanaal als onderdeel van de vaarweg Lemmer-Delfzijl, naar klasse Va. De bruggen zijn bovendien aan het einde van hun levensduur.</p>	Financiën
	<p>Aangehouden wordt een investeringsbedrag van tussen de € 31 en € 32 mln. Uitgegaan wordt van een vergoeding door Rijkswaterstaat voor strikt het vervangen van de beide bruggen, geraamd op € 17,2 miljoen. Voor het provinciale aandeel in de projectkosten moet rekening worden gehouden met een beslag op provinciale middelen € 11 mln.</p>
Doel	Politiek / Bestuurlijk
<ul style="list-style-type: none"> <input type="checkbox"/> opwaardering Van Starckenborghkanaal; <input type="checkbox"/> goede ontsluiting van het betreffende achterland; <input type="checkbox"/> verbeteren leefbaarheid/veiligheid in het studiegebied waar dat problematisch is. 	<p>1 juli 2009 hebben Provinciale Staten het besluit genomen het bestuurlijk voorkeursalternatief te laten uitwerken.</p>
Beschrijving oplossing	Indicatie tijdschema / mijlpalen
<ul style="list-style-type: none"> <input type="checkbox"/> vervangen beide bruggen voor alle verkeer; <input type="checkbox"/> een ontsluitingsroute N983 om Aduard en de Nijelandsterpolder heen; <input type="checkbox"/> ongelijkvloerse aansluiting op de N355 bij Nieuwklap. 	<p>afronding verkenning: medio 2009 planuitwerking: 2010 - 2011 realisatie: 2011 - 2014</p>
	Verwijzingen
	<p>Brief van 2 juli 2008, 2008-36.768, BW, betreffende het voorkeursalternatief voor de vervanging van de bruggen bij Aduard en Dorkwerd.</p> <p>PS-besluitenlijst nr. 60, Groningen 6 juli 2009</p>
Wijzigingen t.o.v. 2010	Tekst

Rubriek A	Nr: 15
Project: Oostelijke Ringweg Groningen	
Probleem	Fase: Project is opgedeeld in vier deelprojecten. Eerste deelproject is in uitvoering, Overige deelprojecten bevinden zich in de planuitwerkingfase
Op de Oostelijke Ringweg Groningen doen zich in toenemende mate capaciteitsproblemen voor. Bovendien voldoet de weg niet aan de inrichtingseisen van een stroomweg. Daardoor gebeuren er relatief veel ongevallen op de kruisingen (twee locaties komen voor in de top 10 van de black spots 2004-2006 Groningen).	Financiën
	Voor het ongelijkvloers maken van de Oostelijke Ringweg is een bedrag beschikbaar groot € 18 mln. Dit bedrag maakt deel uit van de afkoopsom die ontvangen is bij de overname van het beheer en onderhoud van de Oostelijke Ringweg en de Eemshavenweg van het rijk. Wij gaan op dit voor de uitvoering van dit project uit van kostenraming groot € 30 mln. Naast de genoemde € 18 mln. kan een beroep worden gedaan op het spaarbedrag voor de aanpak van de Ring Groningen. Er hoeft verder geen rekening te worden gehouden met een extra beslag op provinciale middelen.
Doel	Politiek / Bestuurlijk
Verbetering van de doorstroming en de verkeersveiligheid door een duurzame en ongelijkvloerse Oostelijke Ringweg. In het kader van de overdracht is met het rijk afgesproken dit voor 2020 te realiseren. Er wordt naar gestreefd dit in 2015 te hebben gerealiseerd.	<ul style="list-style-type: none"> □ Het eindbeeld is de gehele Ring Groningen op termijn ongelijkvloers te maken. □ Voor deze aanpak wordt sinds 2001 door provincie en gemeente Groningen jaarlijks een bedrag gespaard groot € 2,67 miljoen. De ene helft uit eigen middelen de andere uit de BDU. □ De eindbeeldstudie Oostelijke Ringweg is door de gemeenteraad Groningen en PS in 2009 vastgesteld. □ Het realisatiebesluit van het eerste deelproject Lewenborg is genomen in mei 2010.
Beschrijving oplossing	Indicatie tijdschema / mijlpalen
Ongelijkvloerse kruisingen en eventueel verminderen van het aantal kruisingen. De uiteindelijke oplossingsvoorstellen zullen worden ondergebracht in de studie Eindbeeld Oostelijke Ringweg die, na inspraak, in het voorjaar 2009 zal worden afgerond.	<p>verkenning: 2009 uitgevoerd planuitwerking: 2009 - 2011 realisatie: 2009 - 2015</p>
	Verwijzingen
	<ul style="list-style-type: none"> □ voordracht overdracht Oostelijke Ringweg en de Eemshavenweg (nr. 32/2006). □ brief aan PS kenmerk 2007-13.007/22/A.14. □ brief over principekeuze (2008-52.985/39/A.9, VV. □ voordracht studie eindbeeld Oostelijke Ringweg (nr. 7/2009). □ realisatiebesluit eerste deelproject Lewenborg (voordracht 15/2010).
Wijzigingen t.o.v. 2010	Politiek bestuurlijk en verwijzingen

Rubriek A	Nr: 16
Project: Fietsroute Plus Ten Boer - Groningen	
Probleem	Fase: Verkenningsfase
<p><i>De kwaliteit van de fietsverbinding tussen Groningen en Ten Boer laat te wensen over. Vooral de aspecten aantrekkelijkheid, comfort en veiligheid zijn een probleem.</i></p>	Financiën
	<p><i>De kosten van de uit te voeren verbeteringsmaatregelen zijn zeer afhankelijk van de maatregelen voor de wegverbinding Groningen - Delfzijl. De financiën zijn voor de totale aanpak zijn opgenomen bij het project B 6 Wegverbinding Groningen-Delfzijl (N360 - N46)</i></p>
Doel	Politiek / Bestuurlijk
<p><i>Het realiseren van een aantrekkelijke, comfortabele en veilige fietsroute tussen Ten Boer - Groningen, volgens de uitgangspunten van een Fietsroute Plus. Het neven doel van de studie is de verbetering van de verkeersveiligheid voor de fietsers.</i></p>	<p>□ <i>In het Collegeprogramma 2011-2015 is de Fietsroute Plus Groningen - Ten Boer op de A-lijst geplaatst.</i></p>
	Beschrijving oplossing
<p><i>De oplossing is nog niet bekend. In het kader van de planstudie Groningen - Delfzijl is een inventarisatie en analyse gedaan en zijn er globale alternatieven voor de fietsroute ontwikkeld. Deze alternatieven worden verder uitgewerkt. Daarbij wordt meegenomen in hoeverre er gevolgen zijn voor de toekomst van de autoroute van de N360.</i></p>	<p><i>verkenning: 2009-2012 planuitwerking: 2012-2013 realisatie: 2014</i></p>
	<p><i>Brief aan PS van 26 mei 2010, nr. 2010-30.638/21/A.7, VV</i></p>
Wijzigingen t.o.v. 2010	Diversen

Rubriek A	Nr: 17
Project: Dynamisch verkeersmanagement (DVM)	
Probleem	Fase: Verkenningfase
<p>Het zal zeker tot 2020 duren voordat alle voorgenomen maatregelen aan de Ringwegen Groningen voltooid zijn. Tot die tijd schiet de capaciteit van de Ringwegen tekort. Bij calamiteiten kunnen weggebruikers maar moeizaam geïnformeerd worden en zoeken mensen op goed geluk andere routes.</p> <p>In het bijzonder tijdens de ombouw van de zuidelijke ringweg tussen 2014 en 2020 is verkeersmanagement noodzakelijk als één van de maatregelen om Groningen bereikbaar te houden. Ook daarna blijven de ringwegen een kwetsbare schakel in de bereikbaarheid van stad en regio. Verkeersmanagement vergroot de robuustheid van de ringwegen.</p>	Financiën
	<p>De uitvoeringskosten zijn nog niet bekend. Voorlopig moet rekening worden gehouden met een beslag op provinciale middelen van € 11,5 mln. (mediaan). Rijk heeft bijdrage van € 2 mln. toegezegd uit de Mobiliteitsaanpak, actieprogramma wegen (pakket 13). Dit betreft 50% van de kosten. De andere 50% wordt opgebracht door provincie Groningen, gemeente Groningen, provincie Drenthe en het regiofonds Groningen-Assen. Bijdrage provincie Groningen hierin is maximaal €1 mln. (onder voorbehoud instemming PS).</p>
Doel	Politiek / Bestuurlijk
<p>Met dynamisch verkeersmanagement het verkeer volgen, informeren, geleiden of sturen. Dynamische informatie geven over de beschikbaarheid van openbaar vervoer bij de nieuwe transferia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> □ Dynamisch verkeersmanagement is onderdeel van de bereikbaarheidsstrategie uit de Netwerkanalyse Groningen-Assen, die op 10 juli 2006 is vastgesteld door de stuurgroep regio Groningen-Assen en vervolgens is aangeboden aan de minister van Verkeer en Waterstaat. □ Besluit Stuurgroep Zuidelijke Ringweg 2^e fase tot instellen Taskforce Bereikbaarheid Groningen (2 juli 2009)
Beschrijving oplossing	Tijdschema / mijlpalen
<p>Realisatie van een eerste pakket van maatregelen samen met Rijkswaterstaat en gemeente Groningen, met een rijksbijdrage uit de Mobiliteitsaanpak. Dit betreft BermDRIPS, Camera's voor incident management, Multimodale reisinformatie langs A7 en A28 bij transferia Hoogkerk en Haren en optimalisatie VRI-keten Europaplein-Julianaplein.</p> <p>Ambitie is om in 2013 (uiterlijk 2015) effectief verkeersmanagement te hebben op de ring Groningen en de daarop aansluitende hoofdwegen. In samenwerking met de collega wegbeheerders wordt daartoe in 2010 een netwerkvisie ontwikkeld die resulteert in een investeringsplan en een organisatievoorstel. Uitwerking verkeersmanagement gebeurt door de projectorganisatie Zuidelijke ringweg Groningen fase 2, team bereikbaarheidsplan.</p>	<p>verkenning: 2009-2010 planuitwerking: 2011-2012 realisatie: 2012-2015</p>
	Verwijzingen
	<p>Op initiatief van de provincie Groningen is op 6 december 2007 een regionale afstemmingsgroep DVM van start gegaan, die ressorteert onder het BOVV en POVV regio Groningen-Assen.</p>
Wijzigingen t.o.v. 2010	Beschrijving

Rubriek A	Nr: 18a	Instandhoudingsknelpunten
Project: Hoogovenslakken Marneweg (N361)		
Probleem	Fase: Verkenningfase (bij positief opnamebesluit)	
<p>De Marneweg is een van de laatste provinciale wegen met de problematiek van een fundering van hoogovenslakken.</p> <p>Door deze fundering ontstaan scheuren en "bloemkolen" in de asfaltverharding met als gevolg dat de asfaltconstructie deformeert en er gevaarlijke situaties kunnen ontstaan.</p>	Financiën	
	<p>Rekening moet worden gehouden met een beslag op provinciale middelen groot € 3 mln.</p>	
Doel	Politiek / Bestuurlijk	
<p>Opheffen van (terugkerende) gevaarlijke situaties en verbeteren van het rijcomfort.</p>	<p>De onderhavige problematiek is ondergebracht in de risicoparagraaf van de Programmabegroting. Problematiek is ook genoemd in H2i2.</p>	
Beschrijving oplossing	Indicatie jaar van uitvoering	
<p>Hoogovenslakken constructie modificeren of indien noodzakelijk verwijderen.</p>	<p>Uitvoering in 2012.</p>	
Geen wijzigingen t.o.v. 2010		

Rubriek A	Nr: 18b	Instandhoudingsknelpunten
Project: Reconstructie Aduard - Wehe Den Hoorn (N983)		
Probleem	Fase: Realisatiefase	
<p>De route Aduard - Wehe Den Hoorn is een wegbouwkundig knelpunt. Het betreft een zeer oude asfaltweg zonder zandbed en fundering. Door het ontbreken van bermen is er op veel plaatsen geen zijdelingse steun. Het kost steeds meer moeite om de weg met klein onderhoud in acceptabele staat te houden. Burgers en bedrijven klagen steeds vaker over gevaarlijke situaties als gevolg van de slechte kwaliteit van de weg. In 2008 waren er diverse schades aan velgen van auto's door afgebrokkelde kanten.</p>	Financiën	
	<p>Rekening moet worden gehouden met een beslag op provinciale middelen groot € 3 mln.</p>	
Doel	Politiek / Bestuurlijk	
<p>Opheffen van gevaarlijke situaties en verbeteren van de verbinding.</p>	<p>De onderhavige problematiek is opgenomen in het overzicht wegbouwkundige knelpunten van H2i2. Er is aangegeven dat de weg tot 2010 met klein onderhoud in de redelijke staat is te houden.</p>	
	Beschrijving oplossing	Indicatie jaar van uitvoering
<p>Reconstructie wegvak en verbeteren verhardingsconstructie.</p>	<p>Uitvoering in 2011-2012.</p>	
	Wijzigingen t.o.v. 2010	Uitvoering

Rubriek A	Nr: 18c	Instandhoudingsknelpunten
Project: Reconstructie Bedum-Onderdendam (N995)		
Probleem	Fase: <i>Verkenningfase (bij positief opnamebesluit)</i>	
<p><i>De route Bedum - Onderdendam is een wegbouwkundig knelpunt. Het betreft een oude asfaltweg zonder zandbed en fundering met smalle bermen langs het Boterdiep. Met klein onderhoud wordt de weg in acceptabele staat gehouden. Binnen afzienbare tijd moet de weg worden gereconstrueerd.</i></p>	Financiën	
	<p><i>Rekening moet worden gehouden met een beslag op provinciale middelen groot € 1 mln.</i></p>	
Doel	Politiek / Bestuurlijk	
<p><i>Verbeteren van de verhardingsconstructie.</i></p>	<p><i>De onderhavige problematiek is opgenomen in het overzicht wegbouwkundige knelpunten van H2i2.</i></p>	
Beschrijving oplossing	Indicatie jaar van uitvoering	
<p><i>Reconstructie wegvak en verbeteren verhardingsconstructie.</i></p>	<p><i>Uitvoering in 2013.</i></p>	
<i>Geen wijzigingen t.o.v. 2010</i>		

Rubriek A	Nr: 18d	Instandhoudingsknelpunten
Project: Reconstructie Haren - Paterswolde (N861)		
Probleem	Fase: Overgedragen	
<p>De route Haren - Paterswolde is een wegbouwkundig knelpunt. Het betreft een zeer oude asfaltweg. De weg ligt op een ondergrond van veen, de fundering is onvoldoende en een zandbed ontbreekt volledig.</p> <p>De weg verkeert in een slechte toestand en vraagt regelmatig om onderhoud. Met klein onderhoud wordt de weg (met moeite) in acceptabele staat gehouden.</p>	Financiën	
	<p>Rekening moet worden gehouden met een beslag op provinciale middelen groot € 1 mln.</p>	
Doel	Politiek / Bestuurlijk	
<p>De verhardingsconstructie reconstrueren.</p>	<p>Dit wegvak is opgenomen in het overzicht wegbouwkundige knelpunten van H2i2. Gemeente Haren is bezig met ontwikkeling van het gebied rond deze weg. Het karakter van de weg verandert van een provinciale verbindingsweg in gemeentelijke weg met een sterker accent op de recreatieve functies langs de weg.</p> <p>Overdracht van dit wegvak ligt daarom voor de hand.</p> <p>De weg is inmiddels overgedragen aan de gemeente Haren en kan volgend jaar van de MIT-lijst verdwijnen.</p>	
	Beschrijving oplossing	Indicatie jaar van uitvoering
<p>Momenteel zijn gespreken gaande met de gemeente Haren over de overdracht van dit wegvak. Dit kan gevolgen hebben voor de uit te voeren werkzaamheden. Indien deze gespreken op niets uitlopen dient het wegvak te worden gereconstrueerd en te worden voorzien van een nieuwe verhardingsconstructie en fundering. I.v.m. het aanwezige veenpakket zal er een speciale constructie (weinig gewicht) voor de fundering moeten komen.</p>	<p>Start uitvoering in 2010.</p>	
	Wijziging t.o.v. 2010	Politiek bestuurlijk

Rubriek A	Nr: 18e	Instandhoudingsknelpunten
Project: Reconstructie Onstwedde - Musselkanaal (N975)		
Probleem	Fase: Verkenningsfase (bij positief opnamebesluit)	
<p>Langs de weg Onstwedde - Musselkanaal staan ca. 2000 Lindebomen van (zeer) slechte kwaliteit.</p> <p>De bomen staan in een smalle berm tussen de rijbaan en het fietspad. Door deze inklemming zijn de groeimogelijkheden voor een groot aantal bomen dermate slecht dat ze sterven.</p> <p>Om gevaarlijke situaties te voorkomen zijn in de afgelopen periode al een aanzienlijk aantal bomen middels (nood)kap verwijderd.</p> <p>Voor nog ca. 400 bomen is een kapvergunning aangevraagd. Op termijn is te voorzien dat (bijna) alle bomen gerooid dienen te worden. De bomen zijn gekapt in 2010.</p> <p>Bijkomend probleem is dat door de ontstane wortelgroei de verhardingconstructie deformeert. Hierdoor ontstaan scheuren en onvlakheden in de rijbaan en het fietspad, met alle gevolgen van dien.</p> <p>Herplant is verplicht maar niet mogelijk zonder aanzienlijke aanpassingen.</p>	Financiën	
	<p>Voor het vervangen van de bomen en het aanpassen van de groeiplaatsen moet rekening worden gehouden met een beslag op provinciale middelen groot € 1,2 mln.</p> <p>Het groot onderhoud aan rijbaan en fietspad komt ten laste van het Management contract Wegen en Kanalen.</p>	
Doel	Politiek / Bestuurlijk	
<p>Gevaarlijke situaties (dode bomen, afvallende taken, etc.) opheffen. Na herplant bomen groeimogelijkheden geven en het herstellen van de verhardingsconstructies.</p>	<p>Project is niet genoemd in H2i2.</p>	
Beschrijving oplossing	Indicatie jaar van uitvoering	
<p>De bomen herplanten en groeimogelijkheden geven door het aanpassen (vergroten) van de groeiplaatsen. Het fietspad herstellen. Hiervoor dient over grote gedeelten de verharding volledig te worden vernieuwd.</p> <p>De weg dient op de plaatsen van de deformatie te worden hersteld waarna groot onderhoud kan plaats vinden.</p>	<p>Uitvoering in 2010 - 2011.</p>	
Wijziging t.o.v. 2010	Probleem en uitvoering.	

Rubriek A	Nr: 18f	Instandhoudingsknelpunten
Project: Reconstructie Ronde Zwijnshok - Oldenhove (N982)		
Probleem	Fase: Verkenningsfase (bij positief opnamebesluit)	
<p>De route Ronde Zwijnshok - Oldenhove is een wegbouwkundig knelpunt. Het betreft een oude asfaltweg zonder zandbed en fundering. Met klein onderhoud wordt de weg in acceptabele staat gehouden. Reconstructie is op termijn noodzakelijk.</p>	Financiën	
	<p>Rekening moet worden gehouden met een beslag op provinciale middelen groot € 0,3 mln.</p>	
Doel	Politiek / Bestuurlijk	
<p>Verbeteren van de verhardingsconstructie.</p>	<p>De onderhavige problematiek is opgenomen in het overzicht wegbouwkundige knelpunten van H2i2.</p>	
Beschrijving oplossing	Indicatie jaar van uitvoering	
<p>Reconstructie wegvak en verbeteren verhardingsconstructie.</p>	<p>Uitvoering in 2017.</p>	
Geen wijzigingen t.o.v. 2010		

Rubriek A	Nr: 18g	Instandhoudingsknelpunten
Project: Vervangen Brug Balktil (incl. naastgelegen fietsbrug)		
Probleem	Fase: Verkenningsfase (bij positief opnamebesluit)	
<p>Brug Balktil is een vaste brug in de N980 over het Oude diep. Het betreft een relatief jonge brug uit 1961 waarvan de fundering (palen) verzakt. Er is schade aan het gewapend beton waardoor het risico op calamiteiten is vergroot.</p> <p>De naastgelegen fietsbrug is dusdanig verzwakt dat vervanging op korte termijn noodzakelijk is. Er zijn beperkende maatregelen getroffen om oneigenlijk gebruik door autoverkeer te voorkomen.</p>	Financiën	
	<p>Voor de vervanging van beide bruggen moet rekening worden gehouden met een beslag op provinciale middelen groot € 1,3 mln.</p>	
Doel	Politiek / Bestuurlijk	
<p>Voorkomen gevaarlijke situaties en vervangen van de brug</p>	<p>In H212 is opgenomen dat vervanging spoedig dient plaats te vinden.</p>	
Beschrijving oplossing	Indicatie jaar van uitvoering	
<p>De verkeersbrug zal worden gerepareerd (betononderhoud) en de fietsbrug zal nader geïnspecteerd worden. Deze inspectie zal waarschijnlijk uitwijzen dat vervanging noodzakelijk is.</p> <p>Monitoren heeft uitgewezen dat de verkeersbrug stabiel is en niet verder zakt. De verzakking van de fundering van de wegbrug blijkt stil te staan (gemonitord), het is verantwoord om deze brug nog een aantal jaren in stand te houden, wel zal er betononderhoud moeten worden uitgevoerd. Tevens wordt er op dit moment onderzocht of de kosten van betonreparatie van de fietsbrug opwegen tegen de aanschaf van een nieuwe kunststof brug (± € 100.000,--)</p>	<p>Uitvoering in 2011 of nader te bepalen.</p>	
Wijziging t.o.v. 2010	Beschrijving en uitvoering.	

Rubriek A	Nr: 18h	Instandhoudingsknelpunten
Project: Vervangen brug Mensingeweer		
Probleem	Fase: <i>Verkenningfase (bij positief opnamebesluit)</i>	
<p><i>Brug Mensingeweer is een oude brug uit 1860 brug in de N984 over het Mensingerweester Loopdiepje, waarvan de fundering verzakt. Om vervanging uit te stellen en calamiteiten te voorkomen is in 2005 ter versteviging een tijdelijke stalen hulpconstructie onder de brug aangebracht.</i></p>	Financiën	
	<p><i>Rekening moet worden gehouden met een beslag op provinciale middelen groot € 0,5 mln.</i></p>	
Doel	Politiek / Bestuurlijk	
<p><i>Gezien de slechte kwaliteit en de leeftijd dient de brug binnen afzienbare tijd te worden vervangen.</i></p>	<p><i>In H2I2 is op genomen dat de brug op korte termijn vervangen moet worden. Er zijn inmiddels tijdelijke ondersteuningsmaatregelen getroffen.</i></p>	
	Indicatie jaar van uitvoering	
Beschrijving oplossing	<p><i>Project is uitgesteld tot besluitvorming rondweg Mensingeweer (N361) afgerond is. Dit in verband met eventuele herindeling van het kunstwerk.</i></p> <p><i>Uitvoering in 2011.</i></p>	
<i>Wijziging t.o.v. 2010</i>	Uitvoering	

Rubriek A	Nr: 18i	Instandhoudingsknelpunten
Project: Vervangen geluidschermen Noordelijke ringweg Groningen (N370)		
Probleem	Fase: Verkenningsfase (bij positief opnamebesluit)	
<p>De geluidschermen langs de Noordelijke Ringweg zijn opgebouwd uit panelen. Deze hardhouten panelen zijn aan de onderzijde op veel plaatsen doorgerot en bijna aan het eind van de technische levensduur.</p> <p>De noodzakelijke vervanging wordt uitgesteld door het aanbrengen van tijdelijke verstevigingsconstructies. Binnen afzienbare tijd heeft repareren echter geen zin meer en dient ingezet te worden op vervanging van de panelen.</p>	Financiën	
	Rekening moet worden gehouden met een beslag op provinciale middelen groot € 2 mln.	
Doel	Politiek / Bestuurlijk	
Vervangen van de geluidschermen.	<p>Vervanging c.q. nieuwbouw van de geluidschermen is geen onderdeel van het managementcontract Wegen en Kanalen. In H2i2 is de problematiek niet genoemd.</p> <p>Project wordt naar voren gehaald i.v.m. de aanpak van de ZRG die start in 2015 en de provinciale ringwegen worden als omleidingroute gebruikt.</p>	
Beschrijving oplossing	Indicatie jaar van uitvoering	
De houten delen in het geluidscherm vervangen door nieuwe. Eventueel kan er voor gekozen worden stalen sandwich panelen toe te passen.	Uitvoering gefaseerd in de periode 2012 tot 2014.	
Wijziging t.o.v. 2010	Politiek/bestuurlijk en uitvoering	

Rubriek A	Nr: 19	Vervangt de projecten 4, 9 en 10
Project: Knoop Groningen		
Probleem	Fase: Verkenningsfase	
<p>Op het hoofdstation Groningen komen diverse RSP-projecten samen. Ten eerste spelen er een aantal projecten op het hoofdstation zoals het project Stationsgebied Groningen van de gemeente Groningen, aanlanding van de RegioTram, de doorkoppeling van de regionale treindiensten, de upgrade van het hoofdstation, en de aanleg van een traverse.</p> <p>Daarnaast zijn er een aantal ander RSP-projecten die direct van invloed zijn op het stationsgebied Groningen en die daardoor een deel van de kosten veroorzaken van de noodzakelijke aanpassingen. Dit zijn de projecten Groningen- Leeuwarden, Groningen- Heerenveen, Groningen- Veendam, Viersporigheid Europapark, overwegveiligheid en recent Doorrijden de regio in.</p>	Financiën	
	<p>Indicatief € 149 miljoen beschikbaar, waarvan € 54 miljoen RSP (prijspeil 2007), opgebouwd uit de volgende onderdelen</p> <p>€ 18 miljoen RSP doorkoppeling en upgrade HS</p> <p>€ 20 miljoen RSP motie Koopmans overwegveiligheid</p> <p>€ 16 miljoen motie Koopmans viersporigheid Europapark.</p> <p>€ 2 miljoen restant motie Koopmans</p> <p>€ 62 miljoen Raamwerk RegioRail HS</p> <p>€ 20 miljoen afspraken RegioTram stationsgebied Groningen</p> <p>€ 11 miljoen restant Veendam voor viersporigheid Europapark</p>	
Doel	Politiek / Bestuurlijk	
<p>Het realiseren van een kwalitatief hoogwaardig station Groningen. Onder ander door het aantal overstappen zoveel mogelijk te beperken, om zodoende een kwalitatief zo hoogwaardig mogelijk openbaar vervoer te realiseren. Door de upgrade van het hoofdstation zullen meer reizigers gebruik gaan maken van de trein, wat de bereikbaarheid van de regio ten goede komt.</p>	<p>□ Project maakt deel uit van het Convenant Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn.</p>	
Beschrijving oplossing	Indicatie tijdschema / mijlpalen	
<p>In opdracht van de gemeente Groningen en in nauwe samenwerking met de overige betrokken partijen, wordt een ontwikkelingsvisie uitgewerkt voor het stationsgebied Groningen. Deze visie levert input voor de spoorse maatregelen, zoals bijvoorbeeld de locatie van de passage.</p> <p>Binnen het project Knoop Groningen zullen integraal de effecten meegenomen worden die de volgende projecten op het Hoofdstation hebben ten aanzien van transfer en spoor- en perrongebruik: Groningen- Leeuwarden, Groningen HS - Europapark (4 sporigheid en uitbreiden station Europapark met perron), de doorkoppeling, de spoorverbinding Groningen-Heerenveen, de aanlanding van de RegioTram en de upgrade van het Hoofdstation.</p>	<p>2009-2010: verkenning</p> <p>2011-2012: planuitwerking</p> <p>2013-2018: realisatie</p>	
	Verwijzingen	
	<p>Voordracht over het principeakkoord zoals opgenomen in het Convenant van het Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn (nr. 12/2008).</p> <p>Brief 19 januari 2010, zaaknr. 229534 betreffende stand van zaken RSP ZZL.</p> <p>Brief 20 december 2010, zaaknr 288637, betreffende Voortgangsrapportage Regio Specifiek Pakket ZZL (RSP)</p>	
Wijzigingen t.o.v. 2010	Nieuw project, vervangt project 4, 9 en 10	

Rubriek B	Nr: 1
Project: Westelijke Ringweg Groningen	
Probleem	Fase: Verkenningsfase
<p>De Ringweg Groningen kent in toenemende mate verkeersafwikkelingsproblemen. De Ringweg heeft een belangrijke functie voor het doorgaande, regionale en stedelijke verkeer. Het rijk, de provincie en de gemeente Groningen hebben de ambitie de Ringweg, als belangrijke drager van het verkeerssysteem van de stad, op orde te houden en te brengen met als motto "de ring moet stromen".</p> <p>In dat verband wordt de komende jaren gewerkt aan de aanpak van de Zuidelijke en Oostelijk Ringweg. Voor de provincie en de gemeente ligt er de opgave om de Westelijke Ringweg geheel ongelijkvloers te maken.</p>	<p>Financiën</p> <p>Voor de verdere aanpak van de Westelijke Ringweg moet rekening worden gehouden met een totale investering van tussen de € 60 - € 80 mln. Het spaarbedrag voor de aanpak van de Ring Groningen in beeld als dekkingsbron maar is voor de periode tot 2020 volstrekt onvoldoende om die investeringskosten te dekken. Vandaar dat in het MIT rekening moet worden gehouden met een beslag op provinciale middelen van € 35 mln. (mediaan).</p>
Doel	Politiek / Bestuurlijk
<p>Verbetering van de doorstroming en de verkeersveiligheid door een duurzame en ongelijkvloerse Westelijke Ringweg.</p>	<ul style="list-style-type: none"> □ Het eindbeeld is de gehele Ring Groningen op termijn ongelijkvloers te maken. □ Voor deze aanpak wordt sinds 2001 door provincie en gemeente Groningen jaarlijks een bedrag gespaard groot € 2,67 miljoen. De ene helft uit eigen middelen de andere uit de BDU. □ In de Commissievergadering van 17 februari 2010 is aangegeven dat het project wordt getemporeerd tot na de uitvoering van de Zuidelijke Ringweg
Beschrijving oplossing	Indicatie tijdschema / mijlpalen
<p>Het ongelijkvloers maken van alle gelijkvloerse kruisingen van de Westelijke Ringweg. Het betreft de volgende grote projecten: De kruising Hoendiep. (reeds uitgevoerd) De kruising Friesestaatweg. De kruising Pleiadenlaan.</p> <p>Verder het opheffen en/of combineren van de overige minder zwaar belaste kruisingen, en capaciteitsuitbreiding bij de kruising Westelijke Noordelijke Ringweg.</p> <p>Uit de hinderscan voor het project Zuidelijke Ringweg fase 2 kan blijken dat ten behoeve van de benodigde omleidingsroutes, capaciteitsuitbreiding noodzakelijk is op de Westelijke Ringweg. In dat geval zal een voorstel gedaan worden om voor 2015 maatregelen te treffen.</p>	<p>verkenning: 2011 - 2012 planuitwerking: 2012 - 2018 realisatie: 2020 - 2025</p>
	Verwijzingen
	<p>Cie. Economie & Mobiliteit d.d. 17 februari 2010 (temporiseren)</p>
Wijzigingen t.o.v. 2010	Beschrijving en planning

Rubriek B	Nr: 2
Project: Hoofdontsluiting Leek - Roden	
Probleem	Fase: Verkenningsfase
Op de bestaande hoofdwegen in/rond Leek en Roden verergeren bestaande problemen en ontstaan nieuwe problemen als er, conform de opgave van de Intergemeentelijke Structuurvisie (IGS) Leek-Roden, tot 2030 5.800 nieuwe woningen worden gebouwd.	Financiën
	Realisatie 1 ^e fase kost circa € 33 mln. Rekening moet worden gehouden met een beslag op provinciale middelen van €11 mln. Provincie Drenthe heeft ook een bijdrage van €11 mln toegezegd. De resterende € 11 mln. zal moeten worden opgebracht door de betrokken gemeenten.
Doel	Politiek / Bestuurlijk
Het ontwikkelen van een voorstel voor een adequate hoofdontsluiting voor Leek-Roden voor de situatie met 5.800 nieuwe woningen, als onderdeel van de Intergemeentelijke Structuurvisie Leek-Roden (IGS).	<ul style="list-style-type: none"> □ De gemeenteraad van Leek heeft zich 31 maart 2008 uitgesproken voor een westelijke ontsluitingsweg langs Leek/Tolbert. De gemeenteraad van Noordenveld heeft zich op 27 maart 2008 en 21 oktober 2009 unaniem uitgesproken tegen een weg door de Maatlanden. □ De IGS Leek-Roden is op 21 oktober 2009 vastgesteld door de gemeenteraden van Leek en Noordenveld. □ PS hebben voordracht planstudiebesluit op 13 oktober 2010 vastgesteld
Beschrijving oplossing	Indicatie tijdschema / mijlpalen
In de IGS Leek-Roden is de volgende oplossing opgenomen: Aanleg van een Westtangent langs Leek met aansluitend een oost-westverbinding tot aan de geplande nieuwbouw bij Nieuw-Roden. Ter zijner tijd besluitvorming over het resterende deel van de oost-westverbinding tot aan de bestaande hoofdontsluiting in Roden, afhankelijk van fasering woningbouwopgave en de autonome ontwikkeling van het verkeer.	verkenning: 2009 planuitwerking: 2010 - 2012 realisatie: PM (Gelet op situatie woningmarkt, werkgelegenheid en financiën is dat realisatie mogelijk pas na 2015 of nog later aan de orde)
	Nb. De aanleg van het resterende deel van de oost-westverbinding vindt gedurende de planperiode (tot 2030) plaats.
	Verwijzingen
	Collegeprogramma provincie Groningen 2007-2011, A-lijst
	MIP 2010-2020 regio Groningen-Assen
	Brief GS aan PS dd 31 maart 2009 (nr. 2009-17.741/14/A.12; idem brief dd 21 april 2009 (nr. 2009-24.495/17/A.13 (incl. rapport studie hoofdontsluiting) Voordracht 9/2010 dd 30 maart 2010 en 9a/2010 dd 8 juni 2010.
Wijzigingen t.o.v. 2010	Bestuurlijk en financiën

Rubriek B	Nr: 3
Project: Verdubbeling noordelijk deel N33	
Probleem	Fase: Verkenningfase (bij positief opnamebesluit)
De huidige sterke economische ontwikkelingen in de Eemsdelta zorgen voor veel extra verkeersbewegingen. De huidige route heeft niet dezelfde hoogwaardige kwaliteit als het zuidelijk deel (Assen-Zuidbroek) over enkele jaren zal kennen. Dat gedeelte wordt de komende jaren verdubbeld.	Financiën De kosten worden geraamd op tussen de € 60 en € 70 mln. Hiervoor is nog geen dekking aanwezig. Rekening moet worden gehouden met een beslag op provinciale middelen van € 10 mln. (mediaan).
Doel	Politiek / Bestuurlijk
Het verbeteren van de bereikbaarheid van de Eemsdelta en het verbeteren van de verkeersveiligheid door verdubbeling van het weggedeelte Zuidbroek - Appingedam.	Aangenomen motie van 23 april 2008 met verzoek verkenning te starten. Aangenomen motie van 10 december 2008 met verzoek om afspraken te maken met de Minister voor gefaseerde verdubbeling van de N33 ingeval er bespaard kan worden op de Rijksgelden voor de verdubbeling van het zuidelijke deel van de N33. Tijdens de behandeling van het MIRT in de Tweede Kamer (december 2008) heeft de minister uitgesproken samen met de regio een verkenning te starten.
Beschrijving oplossing	De minister van V&W heeft per brief in 2009 de tweede kamer het volgende laten weten: Er zijn op dit moment geen aanvullende maatregelen nodig, gelet op het feit dat er op dit traject al veel maatregelen zijn genomen, de verkeersveiligheid niet in het geding is en de verkeersintensiteit nu laag is. Er is daarom volgens de minister op dit moment geen directe reden om voor het traject tot Eemshaven een verkenning te starten. De ontwikkelingen worden in de gaten gehouden voor het geval de situatie in de toekomst verandert. Deze motie is daarmee uitgevoerd.
Het verdubbelen van de N33 tot autoweg 2x2 (100 km per uur) ongelijkvloers van Zuidbroek tot het Eemskanaal.	Indicatie tijdschema / mijlpalen verkenning: 2015 - 2016 planuitwerking: 2016- 2017 realisatie: 2018 - 2020 Aangezien het een rijksweg betreft, is opname in het MIRT noodzakelijk om een gezamenlijke verkenning uit te voeren. De verkenning zal gelet op de huidige situatie, later worden uitgevoerd.
	Verwijzingen Statenvergadering 23 april 2008 motie nr. 1 Statenvergadering 10 december 2008 motie nr. 2
Wijzigingen t.o.v. 2010	Financiering en planning

Rubriek B	Nr: 4
Project: Maatregelen reistijdverkorting spoor Groningen - Bremen	
Probleem	Fase: Verkenningsfase
<p>In de spoorverbinding Amsterdam - Bremen vormt het traject Groningen - Bremen een zwakke schakel waardoor de dienstverlening zeer beperkt is. Gevolg is dat het regionaal (grensoverschrijdend) spoorverkeer niet mee kan in de concurrentie op de weg.</p>	Financiën
	<p>Er zijn nog geen middelen gereserveerd. Eerst na de uit te voeren verkenning zijn indicaties te geven van investeringskosten.</p>
Doel	Politiek / Bestuurlijk
<p>Een volwaardige internationale snelle spoorverbinding Amsterdam - Bremen - Hamburg. Dit zou mogelijk moeten zijn door het realiseren van het verhogen van de kwaliteit van het traject Groningen - Oldenburg - Bremen door b.v.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - verkorten reistijd; en/of - verhogen frequentie; en/of - verminderen aantal overstappen (v.a. Amsterdam) 	<p>De minister van Verkeer en Waterstaat ondersteunt dit initiatief en heeft toegezegd dat er ondersteuning zal worden verleend door bijvoorbeeld overleg met Duitse collega's, ProRail en/of vervoerders.</p> <p>In het collegeprogramma 2011 - 2015 is de ambitie opgenomen het project in het MIRT te krijgen.</p>
	Beschrijving oplossing
<p>De verkenning moet uitwijzen welke mogelijkheden er zijn op korte en lange termijn om de kwaliteit van de spoorlijn te verbeteren. De vraag welke oplossingen hiervoor mogelijk en haalbaar zijn, zal onderdeel zijn van de studie. Het eindresultaat dient zicht te geven in de quick wins t/m grote investeringen in de infra. De oplossingen en vervolgstappen zullen in het overleg van de Neue Hanze Interregio worden besproken.</p>	<p>Voorjaar 2009 : verkenning Voorjaar 2011 : besluitvorming vervolgstappen</p>
	<p>Brief met kenmerk 2008-51.852/38, VV Brief met kenmerk 2008-62.120/46/A.7, VV Brief van 23 juni 2009 zaaknummer 187521 betreffende verkenningsstudie. Brief van 12 maart 2010 zaaknummer 240746 betreffende Business case. Brief april 2011 zaaknummer 308036 betreffende vervolgstappen.</p>
Wijzigingen t.o.v. 2010	Planning en verwijzingen

Rubriek B	Nr: 5
Project: Wegverbinding Groningen - Zuidhorn (N355)	
Probleem	Fase: Realisatiefase/verkenningfase
<p>Op deze gebiedsontsluitingsweg A is met name in de ochtend- en avondspits in toenemende mate sprake van verkeersafwikkelingsproblemen (auto en OV). Het weggedeelte tussen Aduard en aantakking aansluiting Ringweg Groningen springt er hier in negatieve zin uit. Daarnaast kent de weg op slechts enkele plekken een parallelstructuur, waardoor conflicten optreden met het aanwezige landbouwverkeer. Ten aanzien van het fietsverkeer voldoet de huidige voorziening niet aan de eisen qua breedte, comfort en scoort deze slecht op verkeersveiligheid. Daarnaast zijn er veel onveilige fietsoversteken over de drukke N355. Het openbaar vervoer fungeert in de huidige vorm nog niet als een goed alternatief voor de auto.</p> <p>De aanpak van de wegverbinding Groningen - Zuidhorn is onderwerp geweest van studie.</p>	Financiën
	<p>Voor de uitvoering van de Fietsroute Plus Groningen-Zuidhorn hebben PS via voordracht nr. 16/2006 een krediet beschikbaar gesteld. De overige verbeteringsmaatregelen zijn in 2006 begroot op € 11,5 mln. Rekening moet worden gehouden met een beslag op provinciale middelen van € 4,5 mln. (mediaan).</p>
Doel	Politiek / Bestuurlijk
<p>Verbetering van de verkeersafwikkeling (ook voor het OV) op de N355 en een verbetering van de fietsverbinding tussen Groningen en Zuidhorn. Het nevendoeel is de verbetering van de verkeersveiligheid op dit weggedeelte.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <input type="checkbox"/> Aanpak maakt deel uit van de spaarafspraken in het kader van de BDU. <input type="checkbox"/> Er bestaat een relatie met het project vervanging bruggen Aduard / Dorkwerd c.a.
Beschrijving oplossing	Indicatie tijdschema / mijlpalen
<ul style="list-style-type: none"> <input type="checkbox"/> Aanleg Fietsroute Plus <input type="checkbox"/> Aanpak aansluiting N355/Aduard <input type="checkbox"/> Opheffen van de aansluiting Zijlvestersweg (aansluiting Hoogkerk) na realisatie van de noord-zuidroute <input type="checkbox"/> Opvangparallelwegen zuidzijde <input type="checkbox"/> Aanleg van een parallelweg aan de noordzijde. Opheffen van wegaansluitingen <input type="checkbox"/> Aanpassen brug Aduarderdiep. <p>Voor wat de aanpak van de aansluiting Aduard (VRI) geldt dat het realisatiebesluit voor het project vervanging van de bruggen Aduard en Dorkwerd c.a. afgewacht wordt.</p>	<p>verkenning: afgerond in 2006 planuitwerking: 2011 - 2013 realisatie: 2014 - 2018 realisatie Fietsroute Plus: 2010 = 2012</p> <p>De aanleg van de Fietsroute Plus is inmiddels gestart en gedeeltelijk uitgevoerd.</p>
	Verwijzingen
	<ul style="list-style-type: none"> <input type="checkbox"/> Hoofdrapport is vastgesteld door Provinciale Staten in de vergadering van 29 maart 2006 (zie brief van 30 januari 2006 nr. 2005-24160a). <input type="checkbox"/> De voordracht Fietsroute Plus is vastgesteld in op 13 juni 2006 (voordracht 16/2006).
Wijzigingen t.o.v. 2010	Planning

Rubriek B	Nr: 6
Project: Wegverbinding Groningen-Delfzijl (N360 - N46)	
Probleem	Fase: Verkenningsfase
<p>Momenteel is een studie gaande naar deze wegverbinding. Aanleiding voor deze studie is de toenemende doorstromingsproblemen op het traject Ten Boer-Groningen, alsook de behoefte aan een actuele visie op functie en bijpassende vormgeving op de gehele route.</p> <p>Tevens wordt gestudeerd op de mogelijkheden en effecten van een eventuele kortsluiting tussen de N360 en de Eemshavenweg (N46) al dan niet in combinatie met capaciteitsverruiming van de Eemshavenweg tussen Bedum en Groningen.</p>	Financiën
	<p>De kosten van de uit te voeren verbeteringsmaatregelen worden voorlopig ingeschat op een bedrag van tussen de € 50 en € 70 mln. Rekening moet worden gehouden met een beslag op provinciale middelen van € 26,5 mln. (mediaan).</p>
Doel	Politiek / Bestuurlijk
<p>Het verbeteren van de verkeersafwikkeling op het huidige tracé en het onderzoeken van de mogelijkheden die een kortsluiting met de provinciale Eemshavenweg (N46) biedt voor het afvangen van verkeersstromen. Het neven doel van de studie is de verbetering van de verkeersveiligheid voor de gehele route.</p>	<ul style="list-style-type: none"> □ Overeenkomstig het investeringsprogramma 2005-2009 Regio Groningen-Assen is in 2007 gestart met de planstudie Groningen-Delfzijl N360-(N46). □ Aanpak maakt deel uit van de spaarafspraken in het kader van de BDU.
Beschrijving oplossing	Indicatie tijdschema / mijlpalen
<p>De oplossing is nog niet bekend. De eerste fase van de planstudie is afgerond met een verkeerskundig vooronderzoek. Inmiddels loopt de volgende fase van de inventarisatie en analyse en het ontwikkelen van alternatieven. In het voorjaar van 2009 heeft de stuurgroep voor de Planstudie besloten het zoekgebied uit te breiden naar het zuiden van het Eemskanaal. Dat heeft tot geleid tot een gedeeltelijke herstart. In mei 2010 zijn de reële alternatieven bekend gemaakt. In juli 2010 hebben PS een motie aangenomen om een extra alternatief te onderzoeken. Dit alternatief wordt uitgewerkt en gepresenteerd. Voorgesteld zal worden het voorkeursalternatief met behulp van een MER te bepalen. In de eerste helft van 2014 is de procedure naar verwachting afgerond.</p>	<p>verkenning: 2009-2012 planuitwerking: 2014-2015 realisatie: 2016-2019</p>
	Verwijzingen
	<p>Brief aan PS van 26 mei 2010, nr. 2010-30.638/21/A.7,VV</p>
<p>Wijzigingen t.o.v. 2010 Het nieuwe collegeprogramma rekent de planstudie tot de B-projecten. Een scopewijziging van de studie behoort nu tot de mogelijkheden. En ook de voorziene MER-tracéstudie is niet meer vanzelfsprekend.</p>	Diversen

Rubriek B	Nr: 7
Project: Bereikbaarheid Veenkoloniën (RSP)	
Probleem	Fase: Verkenningsfase
<i>In de Veenkoloniën is behoefte aan structuurversterking om de vitaliteit van dit gebied te behouden en te versterken. Om te voorzien in deze structuurversterking van de Veenkoloniën is in het Convenant Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn ook een bedrag voor de Veenkoloniën opgenomen. In het gebied ontbreekt het nu aan een hoogwaardige OV-voorziening.</i>	Financiën <i>Een eerste raming van de aanlegkosten en exploitatiekosten moet blijken uit de verkenning.</i> <i>In het RSP-ZZL is een bedrag gereserveerd groot € 46 mln. (prijspeil 2007).</i>
Doel	Politiek / Bestuurlijk
<i>Bieden van een goede ontsluiting waarbij in eerste instantie hoogwaardige OV-verbinding tussen Stadskanaal en Groningen in beeld is die bijdraagt aan de regionale ontwikkeling en ontsluiting van Oost-Groningen.</i>	<input type="checkbox"/> <i>Project maakt deel uit van het Convenant Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn.</i> <i>In december 2008 is opdracht verleend aan het consortium Arriva, ProRail en Ballast Nedam voor het uitvoeren van een verkenning naar de mogelijkheden voor personenvervoer op de spoorlijn Veendam - Stadskanaal. Het resultaat van deze verkenning wordt in het tweede kwartaal van 2010 verwacht.</i>
Beschrijving oplossing	<i>De uitkomst is, dat met de voor dit onderzoek vastgestelde uitgangspunten, realisatie binnen het beschikbare budget niet haalbaar is. Bestuurlijk is afgesproken nog een aanvullende studie te doen. Hierbij is het uitgangspunt dat de spoorlijn, nu in bezit van de STAR, weer onderdeel wordt van de hoofdnet. Daarnaast wordt op initiatief van Arriva gekeken naar mogelijkheden voor gebiedsontwikkeling om op die manier een deel van de exploitatiekosten te kunnen genereren. Resultaat van deze aanvullende planstudie moet najaar 2011 gereed zijn.</i>
<i>Het bedrag in het Convenant Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn is gereserveerd voor het realiseren van een goede ontsluiting van de Veenkoloniën. Inzet is de realisering van een spoorlijn tussen Veendam-Stadskanaal. Deze aanleg ligt in het verlengde van de reactivering van de spoorlijn Groningen-Veendam. In de verkenning wordt gekeken naar de meest geschikte tracés en wordt ook nagaan of en op welke wijze de lijn verantwoord te exploiteren zal zijn. Mocht dit niet tot de mogelijkheden behoren komen andere maatregelen ter verbetering van de bereikbaarheid van het gebied in beeld.</i>	Indicatie tijdschema / mijlpalen 2009-2011: verkenning 2012-2013: planuitwerking 2013-2015: realisatie
	Verwijzingen <i>Voordracht over het principeakkoord zoals opgenomen in het Convenant van het Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn (nr. 12/2008). Brief 19 januari 2010, zaaknr. 229534 betreffende stand van zaken RSP ZZL.</i> Brief 20 december 2010, zaaknr. 288637 betreffende stand van zaken RSP ZZL. Brief 26 oktober 2010, zaaknr. 283422, betreffende aanbidding en vervolg planstudie Veendam-Stadskanaal.
Wijzigingen t.o.v. 2010	Diversen

Rubriek B	Nr: 8
Project: Spoorverbinding Heerenveen - Groningen (RSP)	
Probleem	Fase: Verkenningsfase
De congestie aan de westkant van Groningen neemt toe. Om de bereikbaarheid van de regio Groningen - Assen in de toekomst te kunnen waarborgen dient ingezet te worden op een hoogwaardige openbaar vervoerverbinding. Op dit moment is er geen spoorlijn tussen Heerenveen en Groningen en wordt Drachten niet door het spoor ontsloten. Drachten is op dit moment de grootste plaats van Nederland die niet door het spoor ontsloten wordt.	Financiën
	In het Convenant Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn is € 577 mln. (prijspeil 2007) opgenomen voor de spoorlijn Groningen - Heerenveen.
Doel	Politiek / Bestuurlijk
Het verbeteren van de bereikbaarheid op het traject Groningen - Heerenveen met hoogwaardig openbaar vervoer, als 1^e deel van de Zuiderzeelijn.	<ul style="list-style-type: none"> <input type="checkbox"/> Project maakt deel uit van het Convenant Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn. <input type="checkbox"/> Samenwerking met de provincie Fryslân is aan de orde <input type="checkbox"/> Samenwerking met doorkruisende gemeenten.
Beschrijving oplossing	Indicatie tijdschema / mijlpalen
Een oplossing is de aanleg van een spoorlijn tussen Heerenveen en Groningen. Daarnaast wordt ook Drachten met deze spoorlijn aangesloten op het landelijke spoorwagennet. Deze spoorlijn kan tevens de A7 op het traject Heerenveen-Groningen ontlasten. Bij de nadere uitwerking zal tevens worden gekeken naar de mogelijkheden om Leek/Roden te ontsluiten per spoor via deze lijn. Verder wordt onderzocht of deze lijn technisch zo kan worden vormgegeven, dat zij naast een eventuele toekomstige hogesnelheidslijn ook een tramverbinding zou kunnen faciliteren.	2009-2011: verkenning 2012-2015: planuitwerking 2016-2020: realisatie
	Verwijzingen
	<p>Voordracht over het principeakkoord zoals opgenomen in het Convenant van het Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn (nr. 12/2008). Brief van 14 april 2009 zaaknummer 172818, betreffende stand van zaken.</p> <p>Brief 19 januari 2010, zaaknr. 229534 betreffende stand van zaken RSP ZZL.</p> <p>Voordracht 15 juni 2010, zaaknr. 226722, betreffende voorstel vervolg verkenningfase en start eerste fase aanbestedingsprocedure.</p> <p>Brief 9 februari 2011, zaaknr. 305107, betreffende stand van zaken spoorlijn.</p> <p>Brief 20 december 2010, zaaknr. 288637 betreffende stand van zaken RSP ZZL.</p>
Wijziging t.o.v. 2010	Financiën, planning en verwijzingen

Rubriek C	Nr. 1
Project: Ringweg Bedum	
Probleem	Fase: Voorbereiding opnamebesluit
<p><i>Het centrum van Bedum wordt in toenemende mate belast door vrachtverkeer van en naar de zuivelfabriek. Dit beïnvloedt de verkeersleefbaarheid in Bedum.</i></p>	Financiën
	<p><i>Het bij het opnamebesluit in financiële zin behorende acceptatiebesluit moet nog worden genomen.</i></p>
Doel	Politiek / Bestuurlijk
<i>n.n.b.</i>	<input type="checkbox"/> <i>Met de gemeente Bedum is afgesproken de problematiek gezamenlijk te onderzoeken.</i>
Beschrijving oplossing	Indicatie tijdschema / mijlpalen
<p><i>Middels onderzoek wordt de problematiek in kaart gebracht en voorstellen gedaan voor het vervolg. Afhankelijk van de uitkomst van het onderzoek wordt nagegaan hoe en of de problematiek door infrastructurele maatregelen kan worden opgelost.</i></p>	2011: opnamebesluit
	Verwijzingen
	Nieuw project

Rubriek C	Nr. 2
Project: Doortrekken spoorlijn Roodeschool naar de Eemshaven	
Probleem	Fase: Voorbereiding opnamebesluit
<p>Op de bootverbinding van de Eemshaven (terminal AG Ems) naar Borkum is momenteel geen regulier openbaar vervoer aangesloten. In het projectenboek MIRT van het rijk is de doortrekking van de spoorlijn Roodeschool - Eemshaven opgenomen als quickwinmaatregel. Door het doortrekken van de spoorlijn naar de bootterminal in de Eemshaven kan een verdere groei op het spoor worden bereikt door een verbetering van het regionaal openbaar vervoer. Op die manier wordt ook het toerisme tussen Groningen en Borkum verder bevorderd.</p>	<p>Financiën</p> <p>Oorspronkelijk budget geraamd op € 9,6 miljoen, gebaseerd op quickscan van ProRail.</p> <p>Huidige financiële dekking gebaseerd op bijdragen van het Rijk (MIRT), Groningen Seaports, gemeente Eemsmond, AG Ems en naar verwachting Interreg IV/EDR.</p> <p>Op 6 juni 2011 worden concrete optimalisatie-/versoberingsopties in een bestuurlijk overleg besproken, passend binnen het bestuurlijk voorkeustracé. Mede afhankelijk van het minimaal benodigde budget zal een keuze over het vervolgtraject gemaakt worden.</p>
	Doel
<ul style="list-style-type: none"> □ verbetering van het regionaal openbaar vervoer □ ontsluiting Eemshaven/bootterminal AG Ems per spoor □ bevordering van het toerisme van en naar Borkum en Groningen 	<ul style="list-style-type: none"> □ Een bedrag van € 4,6 miljoen komt beschikbaar via het MIRT (vastgelegd in het BO MIRT voorjaar 2009) □ Overige dekking van Groningen Seaports (€ 2,13 miljoen in natura), gemeente Eemsmond (€ 1,6 miljoen), AG Ems € 0,25 miljoen en dekking tekorten exploitatie tot en met 2020 en een verwachte bijdrage van € 1 miljoen vanuit het Interreg IV-programma.
Beschrijving oplossing	Indicatie tijdschema / mijlpalen
<p>De uitwerking van de spoorlijn dient op een sobere en doelmatige wijze plaats te vinden. ProRail werkt momenteel aan een planstudie om een aantal varianten in kaart te brengen die financieel haalbaar zijn. Indien bestuurders voldoende vertrouwen hebben in de verdere uitwerking, kan een planuitwerking en aanbesteding gestart worden.</p>	<p>2010: verkenning gestart 2011: opnamebesluit 2011-2012: planuitwerking en aanbesteding 2013: realisatie</p>
	Verwijzingen
	Afspraken BO MIRT voorjaar 2009
	Nieuw project

Rubriek D	Nr: 1
Project: Netwerkanalyse vaarwegen / opwaardering Aduarderdiep	
Probleem	Fase:
<i>Zoals gemeld in het MIT 2010 zal het project niet meer onderdeel uitmaken van het MIT 2011.</i>	Financiën
Doel	Politiek / Bestuurlijk
Beschrijving oplossing	
	Indicatie tijdschema / mijlpalen
	Verwijzingen
<i>Wijzigingen t.o.v. 2010</i>	Project is vervallen

Bijlage 3.2. Bestedingen 2011 Cofinanciering Kompas

Financier	Elem. 1	Elem. 3	Omschrijving	Raming VJN 2011
Kompas	633103	PS0202	Revitalisering Zuidlaardermeer	11.050
Kompas	661105	PS0079	STAR	87.746
Kompas	661105	PS0179	Ring Blauwestad Infrastructuur	139.174
SGB	662504	PS0081	SGB2004-ZWK Verveningroute fase 1	-8.353
ICES	662508	PS0124	Herstel wierde Wierum	32.033
LLA	671204	PS0172	Molen Mensingeweer	9.000
Kompas	671208	PS0134	Staalproces Noordelijke Scheepsbouw	9.019
Kompas	671402	PS0139	Bedrijventerrein De Rensel Hoogbrug (Winschoten)	353.398
Kompas	671507	PS0184	Carbohydraat Competence Center CCC	100.000
Kompas	671507	PS0206	Meerjarenplan St. Business Generator Groningen (SBCG)	40.000
Kompas	683234	PS0181	Fonds Kunst en Economie II	20.000
Kompas	P00024		Glastuinbouw Eemmond	40.000
Algemeen totaal				833.067

Betekenis gebruikte afkortingen

ICES	Interdepartementale Commissie Economische Structuurversterking
LLA	LEADER Lauwersland
SGB	Subsidieregeling Gebiedsgericht Beleid

Samenvatting:

Cofinanciering Kompas	Raming VJN 2011
Productgroep 3301	11.050
Productgroep 6101	226.920
Productgroep 6205	23.680
Productgroep 7106	18.019
Productgroep 7108	353.398
Productgroep 7109	140.000
Productgroep 7302	40.000
Productgroep 8311	20.000
Algemeen totaal (ten laste van productgroep 0800)	833.067

Bijlage 3.3.1. Bestedingen 2011 Provinciale Meefinanciering

Elem. 1	Elem. 3	Omschrijving	Raming VJN 2011
		Compartiment A - Majeure projecten structuurversterking	
650425	PS0227	Flexines	75.000
650425	PS0231	Energy Valley III	179.920
650425	PS0233	Bio Energie Noord II	11.506
650425	PS0250	Crystal Q	30.000
650425	PS0282	Voorbereiding buisleidingstraat Eemsdelta	408.000
650425	PS0292	EDGaR (Grasp)	1.000.000
650425	PS0294	Voorbereiding CCS	120.000
650425	PS0304	100.000 Woningenplan	850.000
650425	PS0326	Flexigas	152.014
650425	PS0327	EDIAAL	175.000
650425	PS0343	Ontwikkeling Groen Gas Hubs	48.469
650425	PS0344	BioBrug	85.000
650425	PS0345	FlexTT	174.171
650425	PS0346	SepCO	127.579
650425	PS0347	Biogascentrum Noord Groningen (vh.Biovec)	68.611
650425	PS0348	BioCab	152.855
650426	PS0351	Gezonde Kas	24.197
661110	PS0255	STINAG	800.000
661110	PS0271	TRI Blauwestad	181.500
661110	PS0275	Meerweg ontwikkelt Meer	330.000
661110	PS0299	1e fase TRIP Paterswoldse meer	110.200
661110	PS0318	IGS Leek-Roden, deelproject Nienoord	122.935
661220	PS0273	Versnelling Noordelijke Vaarverbinding Blauwestad	675.000
670204	PS0306	Acquisitie Ondersteunend Programma	125.000
671111	PS0264	Opleidingsbedrijf Metaal Plus (OBM)	10.950
671111	PS0293	SXC Seaport Experience Centre	200.000
671405	PS0291	Revitalisering Winschoterdiep	480.000
671511	PS0252	Drug delivery	20.000
671511	PS0284	Target	150.000
671511	PS0285	Healthy Ageing (HANNN)	85.000
671511	PS0289	Consortium Drug Discovery and Development CDDD	75.000
671511	PS0295	Life Lines	1.000.000
671511	PS0296	ERIBA	1.000.000
671511	PS0308	Sensor Universe	68.000
671511	PS0314	Sensor and Waters SAWA	121.137
671511	PS0321	IAG-3	500.000
671511	PS0324	Redox Breath Analyzer (RBA)	56.669
671511	PS0325	Wateralliantie	99.000
671511	PS0328	Wenckebach II	77.692
671511	PS0329	SKA Noord-Nederland (Cofin. aan Drenthe)	50.000
671511	PS0335	Valorisatieprogr. CVO	300.000
671511	PS0336	CCC2	50.000
671511	PS0341	InForCare	72.400
671511	PS0342	Spiervermoeidheid (Inbiolab BV)	15.540
671511	PS0350	Bioactieve grenslaag voor medische implantaten	50.000
671512	PS0338	Geonema (vh GEOWEB)	22.000
671524	PS0339	A01 Boezemfibrilleren	30.000
673026	PS0332	Aardappelraspproject	25.000
683354	PS0311	EBBA awards	40.000
683355	PS0340	Land der Ontdekkingen	34.177
		Subtotaal	10.659.521

Elem. 1	Elem. 3	Omschrijving	Raming VJN 2011
		Compartiment B - Overige projecten met externe financiers	
661111	PS0278	Net(z)werk TOEKOMST incl. deelproject fietsknooppunten Groningen	300.000
661220	PS0322	Kiek over Diek	400.000
661221	PS0229	Waddenwandelpaden	17.800
662513	PS0228	Landmerken	23.000
662513	PS0230	Kwelderherstel	10.000
662513	PS0333	Kwelderherstel 2e fase	200.000
671512	PS0223	Innovatie Foresight Planning	16.437
671512	PS0256	NV NOM - European Regions for Innovative Productions	11.000
671512	PS0262	Interregional Supply Clusters along the North East Corridor	43.000
671512	PS0297	Europees Visserijfonds	450.000
671512	PS0337	Telemedicine en Personalized Care	88.138
691123	PS0198	Demographic Change NOISE	48.000
		Subtotaal	1.607.375
		Compartiment C - Projecten zonder financiers als bij A en B	
661222	PS0298	Boerenlandpaden	10.000
671513	PS0272	Projectplan Op de Wierde Leens	500.000
671513	PS0331	Winkelcentrum Leens	60.000
681206	PS0261	Duurzaam leren in de Veenkoloniën	103.872
683254	PS0263	Strokkartonfabriek De Toekomst	40.000
		Subtotaal	713.872
		Compartiment D - Procesgelden	
671213	PS0234	Invent. instrument. stimulering energiecluster	5.343
671213	PS0257	Offerte ERAC aanvraag Seaports Experience Center	6.490
		Subtotaal	11.833
		Algemeen totaal	12.992.601

Samenvatting:

Provinciale Meefinanciering (excl. IAG-2)	Raming VJN 2011
Productgroep 5004	3.682.322
Productgroep 6101	1.844.635
Productgroep 6102	1.102.800
Productgroep 6205	233.000
Productgroep 7002	125.000
Productgroep 7103	210.950
Productgroep 7106	11.833
Productgroep 7108	480.000
Productgroep 7109	5.011.012
Productgroep 7302	25.000
Productgroep 8102	103.872
Productgroep 8311	40.000
Productgroep 8312	74.177
Productgroep 9101	48.000
Algemeen totaal (ten laste van productgroep 0800)	12.992.601

Bijlage 3.3.2. Bestedingen 2011 Innovatief Actieprogramma Groningen-2

Deze bestedingen worden eveneens gedekt uit de Reserve Provinciale Meefinanciering.

Elem. 1	Elem. 3	Omschrijving	Raming VJN 2011
		IAG-2 - Life Sciences	
671514	PS0235	A01 ELISA	36.600
671514	PS0236	A03 Ontw. nieuwe eiwitten voor diagnose fibrose in lever en tumoren	42.800
671514	PS0240	A06 Ontwikkeling van Terpenen	12.000
671514	PS0243	A10 Ontwikkeling van Farmaco-MRI	36.698
671514	PS0267	A11 CollagenCare	12.155
		Subtotaal	140.253
		IAG-2 - Innovatie in de zorg	
671515	PS0238	B01 DRIFT	25.300
671515	PS0266	B04 Ontwikkeling handheld AGE Reader	48.348
671515	PS0287	B06 Intelligente cliënt monitoring LVG+ers	29.949
671515	PS0302	B08 Dementie in digitale tijdperk	21.332
671515	PS0315	B10 Sweetmotion	6.081
671515	PS0316	B11 Procesidentificatie vitaal bedreigde patiënt	30.000
		Subtotaal	161.010
		IAG-2 - Creatieve industrie	
671516	PS0258	C01 Voucherproject Puddingfabriek	59.836
671516	PS0268	C05 (Drie keer) Vier keer vier	16.469
671516	PS0269	C03 PUB: Innovatiebureau jong ondernemend en creatief talent	13.708
671516	PS0301	C06 Serious Gaming	23.603
671516	PS0303	C04 FABLAB	13.205
		Subtotaal	126.821
		IAG-2 - Generieke innovatie stimulering	
671517	PS0260	D03 Ontwikkeling innovatieve fosfaatbronnen	23.130
671517	PS0270	D04 Biogas uit Groningen Algenresidu	29.819
671517	PS0300	D06 Antifouling-systeem professionele scheepvaart	30.000
		Subtotaal	82.949
		Algemeen totaal	511.033

Samenvatting:

IAG-2 (Innovatief actieprogramma Groningen-2)	Raming VJN 2011
Productgroep 7109	511.033
Algemeen totaal (ten laste van productgroep 0800)	511.033

Bijlage 3.4. Bestedingen 2011 RSP-ZZL

Besturing	Elem. 1	Omschrijving	Raming VJN 2011	Rijksbijdrage	Provinciefonds	Reserve RSP
Overige	630144	Programmakosten RSP *)	235.000			235.000
Concrete projecten	634229	Facelift stations	700.000		408.333	291.667
	634235	Onderzoekskosten doorkoppeling en upgrade HS Groningen	150.000		87.500	62.500
RMF	634232	Spoorverbinding Groningen - Heerenveen **)	912.847	382.173		530.674
	634233	Bereikbaarheid Veenkoloniën	165.700	69.372		96.328
REP	671110	Versnellingsagenda arbeid en scholing	600.000		345.652	254.348
	671226	ERIBA	969.000		558.228	410.772
	671227	LifeLines	2.597.000		1.496.098	1.100.902
		Algemeen totaal	6.329.547	451.545	2.895.811	2.982.191

Dekking "overige projecten" ten laste van reserve RSP.

Bij "concrete projecten" en "REP-projecten" wordt de rijksbijdrage gehaald uit het Provinciefonds (feitelijk zou het af moeten van de vooruitontvangen rijksmiddelen I en M, die op de balans staan.

Bij "RMF-projecten" wordt de rijksbijdrage als bijdrage direct tegenover de kosten gesteld.

*) Verwerkt in de 5e begrotingswijziging 2011.

**) Reeds opgenomen in de primitieve begroting 2011 € 900.000 lasten en € 376.794 baten.

Samenvatting:

Regio Specifieke Projecten	Raming VJN 2011
Productgroep 3001	235.000
Productgroep 3402	981.169
Productgroep 7103	254.348
Productgroep 7106	1.511.674
Algemeen totaal (ten laste van productgroep 0800)	2.982.192

Bijlage 4. POP-Uitvoeringsprogramma (PUP) 2011

Vastgesteld door GS op 23 mei 2011

INHOUD

1. Inleiding

2. Doorkijk 2015

3. Financiën

4. Uitvoeringsprogramma 2011

1. Inleiding

Met het voorliggende POP-Uitvoeringsprogramma (PUP) 2011 wordt tegemoet gekomen aan de afspraak zoals die is opgenomen in onze brief aan de staten van 23 oktober 2009, waarin we stellen: "Afgesproken is dat jaarlijks een Uitvoeringsprogramma POP wordt opgesteld".

Voor de opzet en presentatie van het PUP moet het jaar 2011 als een overgangsjaar worden gezien. Dit betekent voor 2011 dat het PUP net als in het jaar 2010 als bijlage wordt gevoegd bij de Voorjaarsnota 2011. Vanaf 2012 willen wij streven naar een Planning & Control cyclus, waarin dit PUP is geïntegreerd. Wij zijn van mening dat het PUP in de Programma- en Productenbegroting moet worden opgenomen en dat vervolgens over de voortgang gerapporteerd moet worden in de reguliere Planning & Control documenten (Voorjaarsnota, Integrale Bijstelling, Concernrapportage).

PUP 2011 is een actualisering van het PUP 2010. Het PUP omvat de onderstaande Thema's en Gebieden. Bij de voorbereiding van dit uitvoeringsprogramma is gebleken dat de hieronder genoemde thematische en gebiedsprogramma's binnen de bestaande budgetten voor 2011 kunnen worden uitgevoerd.

Thema's

1. Programma Bevolkingsdaling
2. RSP/MIT
3. Programma Energie
4. Programma Klimaat
5. Regionale Uitvoeringsdienst
6. Ruimtelijke kwaliteit en landschap

Gebieden

7. Regio Groningen-Assen
8. Programma Eemsdelta
9. Lauwersmeer
10. Blauwestad
11. Meerstad
12. Veenkoloniën
13. Waddengebied: Kiek over Diek
14. Cofinanciering Investerings Gebiedsopgaven

Leeswijzer PUP

In paragraaf 2 (Doorkijk 2015) wordt de essentie van de diverse opgaven aangeduid.

In het uitvoeringsprogramma (paragraaf 4) hebben wij per opgave de relevantie, de uit te voeren projecten, de daarvoor benodigde middelen en het financiële meerjaren perspectief weergegeven.

In paragraaf 3 zijn op hoofdlijnen de financiële aspecten van dit PUP belicht.

2. Doorkijk 2015

In deze paragraaf hebben wij een aantal richtinggevendende uitspraken over de POP thema's en gebiedsopgaven opgenomen, waarmee wij, bij wijze van eerste stap en anticiperend op de komende periode van 'meer met minder', richting en sturing willen geven aan de verdere uitvoering van het provinciale beleid.

2.1. Algemeen

- We blijven een gebiedsgerichte benadering van belang vinden. De invulling is aangepast. We hebben de regioprogramma's vervroegd beëindigd en richten ons specifiek op de POP-gebiedsopgaven: Groningen-Assen, Eemsdelta, Lauwersmeer, Veenkoloniën en Blauwe Stad. Het verdient ons inziens - gelet op de actuele maatschappelijke ontwikkelingen - aanbeveling in 2011 via een snelle check-up te anticiperen op de POP herziening in 2013, met als basis vraag: zijn we in de gebieden nog met de goede dingen bezig ?
- De middelen die wij vrijspelen bij het vervroegd afbouwen van de regioprogramma's willen wij deels inzetten voor cofinanciering van investeringen in deze gebiedsopgaven in 2011 en 2012
- Niet alle onderwerpen vragen om dezelfde rol en betrokkenheid van de provincie. (bijvoorbeeld regierol, faciliterende rol). Dat vraagt om maatwerk, te bepalen per onderwerp of per fase.
- Grondbeleid: Als provincie willen we een strategischer invulling geven aan de uitvoering van ruimtelijke opgaven. Hierbij speelt grondbeleid een belangrijke rol. Door sneller en slagvaardiger te opereren op de grondmarkt kunnen we ruimtelijke opgaven sneller en doelmatiger realiseren. We zullen serieus kijken naar de mogelijkheden en een nota grondbeleid opstellen.

2.2.De thema's

RSP/MIT

Voor het versterken van de economie en de werkgelegenheid in onze provincie is een goede bereikbaarheid een basisvoorwaarde. Dat betekent dat we ook in tijden van forse financiële tegenwind door moeten gaan met het verbeteren van de infrastructuur en het openbaar vervoer. Naast onze eigen bezuinigingstaakstelling, komen er bezuinigingen vanuit het Rijk op ons af. Maar met de uitvoering van het alternatief pakket voor de Zuiderzeelijn (RSP) geven wij tevens aan dat wij flink blijven investeren in de toekomst.

Bevolkingsdaling

Bevolkingsdaling (krimp) vormt voor de provincie al enige tijd topprioriteit en vraagt van ons voorlopig een initiërende en regisserende rol. Nu is gebleken dat in Noord- en Oost-Groningen (gemeente De Marne, Eemsdelta en Oost-Groningen) de krimp relatief ernstige vormen zal aannemen, is het zaak de effecten van dit proces zoveel mogelijk samen met de gebiedspartners te onderkennen en daarmee de komende jaren bij beleid en uitvoering rekening te houden.

De provincie fungeert in dit proces tot dusver vooral als schakel tussen Rijk en gemeenten/andere maatschappelijke organisaties. Op 15 december 2010 hebben Provinciale Staten het provinciaal Actieplan Bevolkingsdaling, *kijk op krimp*, en de subsidieregeling Reserve Leefbaarheid Krimgebieden vastgesteld. In 2011 zullen onze inspanningen gericht zijn op het uitvoeren van de acties genoemd in het actieplan. Een belangrijke actie betreft het opstellen van Regionale woon- en leefbaarheidsplannen (gereed in de loop van 2011). Inzet is dat dit thema waar mogelijk (bijvoorbeeld Eemsdelta) wordt geïntegreerd in de gebiedsgerichte samenwerking. Om in te spelen op de krimpproblematiek in de regio Eemsdelta hebben het Rijk, de provincie en de gemeenten een Financieel Arrangement Eemsdelta ingesteld.

Energie

Energie vormt al enige jaren voor de provincie een thema van hoge prioriteit, waarvoor bij uitstek van de provincie(s) een initiërende en regisserende rol wordt gevraagd. Achtergrond hiervan zijn vooral de kansen die, vooral ook in Noordelijk verband, worden gezien om de provincie/het Noorden op de kaart te zetten en daarmee de positie te bevestigen van Noord-Nederland als Energy Valley: Topsector Energie en Energy Port. Wij richten ons op thema's waarop wij regionaal én (inter)nationaal onderscheidend zijn: Energy Academy, Groene Gas Ronde, Biobased Economy, CO2 afvang, opslag en hergebruik, Powerproduction and balancing en Smart Energy Systems.

Op internationale samenwerking wordt samen met Noordwest-Duitsland (Nieuwe Hanze Interregio, Hansa Energy Corridor) steeds meer samengewerkt. Dit moet in de toekomst verder uitgebouwd worden. Op deze manier willen we tevens beter gebruik maken van Europese subsidieprogramma's.

Klimaat

Het thema klimaat heeft zich de afgelopen tijd uitstekend geprofileerd richting Rijksagenda en bij de opzet van nadere verkenningen in deelgebieden als Eemsdelta en Veenkoloniën.

Nu is aan de orde de vertaling van de ontwikkelde ideeën naar plannen en uitvoeringsmaatregelen op regionale en lokale schaal. Daarbij geven we in 2011 prioriteit aan de gebieden Eemsdelta, Veenkoloniën, regio Groningen-Assen, Lauwersmeer en Waddenkust (in afstemming met het Deltaprogramma).

Ruimtelijke kwaliteit en Landschap

Ruimtelijke kwaliteit en landschap vormen een belangrijke rode draad in het POP. Als basis voor doorwerking in andere regionale en lokale plannen van gemeenten, waterschappen en andere organisaties is in het POP een visie opgenomen, waarbij per deelgebied de kernkarakteristieken in kaart zijn gebracht en nader omschreven. Wij beschouwen deze visie vooral ook als basis voor nadere planvorming bij majeure projecten en actuele thema's als energietransitie om de ruimtelijke kwaliteit daarvan te kunnen waarborgen, inclusief de mogelijkheden voor ontwikkeling, versterking en beheer van het landschap. De prioriteit van de inzet zal blijven liggen bij de in hoofdstuk 4 genoemde projecten en thema's. Daarnaast blijft het leveren van bijdragen aan andere provinciale plannen (met name infrastructuur, energie en krimp) en een beperkte advisering in het kader van gemeentelijke plannen noodzakelijk. Verder ondersteunen wij dat LIBAU in 2011 en 2012 om een Team Ruimtelijke Kwaliteit op te richten. Het team heeft tot doel om op gemeentelijk niveau in stedenbouwkundig- en landschappelijk opzicht, tot betere (bestemmings) plannen te komen.

Met het Rijk hebben we afspraken gemaakt over prestaties in het landelijk gebied tot 2013. Dit is opgenomen in het Programma Landelijk Gebied (ILG), met een totale omvang van € 240 miljoen. Met het aantreden van het nieuwe kabinet wordt het hele ILG gedecentraliseerd onder gelijktijdige bezuiniging.

RUD

In onze provincie komt één **regionale uitvoeringsdienst (RUD)**. Dit is het resultaat van een in juni 2009 gesloten package deal tussen Rijk, IPO, VNG en Unie van Waterschappen om de kwaliteit van vergunningverlening, toezicht en handhaving te verbeteren. Daarvoor is als belangrijk instrument gekozen voor de vorming van regionale uitvoeringsdiensten, die per 1-1-2013 operationeel moeten zijn. Er vindt nog onderzoek plaats naar de juridische vorm van de RUD.

2.3. Gebiedsopgaven

Regio Groningen-Assen

De Regio Groningen-Assen en Bereikbaarheid Stad zijn majeure regionale projecten van strategische betekenis, waarbij van de provincie de komende jaren, gelet ook op de gemaakte bestuurlijke afspraken, een actieve en (mede)regisserende rol wordt gevraagd. De opgave bereikbaarheid Stad loopt gedeeltelijk parallel met het RSP/MIT-programma. Voorgesteld wordt bij deze POP-gebiedsopgaven te blijven uitgaan van de 'volle ambitie'. Uit de in 2008-2009 uitgevoerde evaluatie van de Regiovisie bleek dat de visie uit 2004 maatschappelijk gezien nog voldoende actueel is, maar dat een aanvulling/aanscherping op sommige terreinen nodig is. De komende jaren zal de regionale samenwerking dan ook worden aangevuld met:

- een gezamenlijk economisch profiel;
- een extra impuls voor het landschap;
- het verbeteren van de regio op de uitvoering van de programma's;
- het verbeteren van de in- en externe communicatie en profilering van de regio.

Eemsdelta

De Eemsdelta is een regio van grote regionale betekenis (economische kernzone). De ruimtelijke en sociaal-economische ontwikkeling van dit gebied met veel aandacht voor thema's als krimp, economie en ecologie, energie en klimaat en de relatie met de natuurwaarden van het werelderfgoed van de Waddenzee en de Eems-Dollard is een majeure opgave, waarbij van de provincie een regisserende en integrerende rol wordt gevraagd. Gelet op de niet-geringe inspanningen die van gemeenten in dit gebied wordt gevraagd vanuit de intergemeentelijke samenwerking, is daarnaast een gerichte faciliterende rol van de provincie op zijn plaats. Voor versterking van de economie en de leefbaarheid is samenwerking en regie nodig op basis van een gezamenlijke agenda zoals opgenomen in het Bestuursakkoord Eemsdelta. Uitvoering daarvan is onverminderd van belang, waarbij de provincie haar rol steviger zal oppakken en waarbij we streven naar een efficiëntere aanpak en organisatiestructuur om de bestuurlijke drukte te verminderen, een geactualiseerde ontwikkelingsvisie met een stevig uitvoeringsprogramma en een methode om te komen tot financiële verevening.

Lauwersmeer

De POP-opgave voor het Lauwersmeer richt zich op zowel de toeristisch-recreatieve ontwikkeling van het gehele Lauwersmeergebied als de revitalisering van het havengebied rondom Lauwersoog. Het uitgangspunt van handelen bij toeristisch-recreatieve ontwikkelingen is dat er een balans dient te zijn tussen recreatie/toerisme en de natuur. Ook de visserijsector in Lauwersoog verdient versterking. Ontwikkeling van de mogelijkheden in dit gebied is belangrijk voor de economische structuur en de leefbaarheid van heel Noordwest Groningen en Noordoost Fryslân. We gaan investeren in de gebiedsontwikkeling Lauwersoog. Voor Lauwersoog e.o. kan de daadwerkelijke publieke investering in infrastructuur in combinatie met private investeringen voor de nodige gewenste dynamiek zorgen. We zullen zoveel als mogelijk is doelen en functies met elkaar combineren.

Veenkoloniën

Op initiatief van beide provincies heeft de Stuurgroep Agenda Veenkoloniën eind 2010 besloten vervroegd tot een herijking van het lopende Gebiedsprogramma 2008-2012 te komen. Daarbij zal de inhoudelijke focus voor de (nieuwe) Agenda worden gericht op het thema Landbouw&Agribusiness in samenhang met Klimaat/Energie/Water (Bio-based economy);

De ambitie van de Stuurgroep is om via de Agenda Veenkoloniën de komende jaren een zodanige aanjagende en verbindende rol te vervullen, dat met commitment van de sleutelorganisaties in het gebied (via het spoor van de Noordelijke ruimtelijk-economische visie) een plaats op de Economische Agenda van het Rijk kan worden verworven en daarmee met succes een beroep kan worden gedaan op Rijks- en Europese middelen.

Het is de bedoeling per 1 januari 2012 tot afronding van dit herijkingstraject te komen in de vorm van een nieuw Gebiedsprogramma met afspraken over werkwijze, financiering etc.

De huidige POP-gebiedsopgave (POP 2009) voor de Veenkoloniën richt zich met name op het gebied Veenkoloniën-Zuid (globaal het gebied Stadskanaal-Onstwedde-Ter Apel), waarbij provincie, gemeenten Stadskanaal en Vlagtwedde en waterschap Hunze en Aa's zich samen richten op de verdere ontwikkeling en uitvoering van:

1. Landschapsontwikkeling Pagediepdal
2. Kanaalzone (van Bareveld tot Munnikemoer)
3. Agribusiness (met focus op bedrijvenpark Zuid-Groningen)

Inzet van de provincie is om in het kader van de bovengeschetste herijkingsactie Agenda Veenkoloniën te bezien welke onderdelen van de POP-gebiedsopgave verder kunnen worden opgepakt onder de vlag van de nieuwe Agenda en daarmee kunnen profiteren van de nieuwe dynamiek in dat verband.

Blauwestad

Het project Blauwestad is een belangrijke ontwikkeling voor Oost-Groningen met als centrale doelstelling de sociaaleconomische vitalisering van het gebied. Provincie Groningen en gemeente Oldambt hebben in 2010 gezamenlijk de ontwikkelingsvisie "Blauwestad in het Oldambt" vastgesteld. In de visie is aangegeven hoe we in de komende jaren het gebied gaan ontwikkelen, en hoe we hierbij als overheden onderling en met organisaties, bewoners en ondernemers willen samenwerken. De bestuurlijke samenwerking is in 2011 vastgelegd in een bestuursovereenkomst. In de komende jaren ligt er vooral de opgave om uitvoering te geven aan deze ontwikkelingsvisie. De projecten van het programma Ring Blauwestad zijn geïntegreerd in het project Blauwestad.

Daarnaast hebben provincie en gemeente afgesproken om de ontwikkeling van overige gronden (restgronden) in en om Blauwestad gezamenlijk op te pakken. Met gemeente, waterschap en andere terreinbeherende organisaties worden afspraken voorbereid over beheer, eigendom, onderhoud en waterberging. Vanuit de provincie is een projectbureau actief in het projectgebied.

Gezien de ambities voor het vervolg, de grootschalige integrale aanpak van het project, de nauwe samenwerking tussen de overheden en de omvang van de investeringen wordt het project Blauwestad als een majeure gebiedsopgave voor de provincie gezien. Hoewel het project in het afgelopen jaar politiek en bestuurlijk gezien in rustiger vaarwater is gekomen, blijft het een aandachtss dossier voor zowel provincie als gemeente.

Meerstad

Bij het project Meerstad wordt gewerkt aan een herijking van het plan. Hierbij wordt voor het noordelijk plandeel een alternatieve bestemming gezocht en wordt voor het zuidelijk plandeel nagedacht over een meer gefaseerde uitvoering, inclusief aansluiting op de stad. Provinciale staten hebben in een motie aangedrongen op het uitvoeren van stresstesten op het onderdeel woningverkoop. De uitkomsten zullen door de publieke partijen nauwgezet worden bestudeerd. Voor de GREX 2011 dient er zicht te zijn op de uitkomst van de stresstesten én op garantstelling van alle partijen voor het noordelijk plandeel.

3. Financiën

3.1. Relatie met de Voorjaarsnota 2011

Vanwege de scherpere focus in het gebiedsgerichte beleid op de POP-gebiedsopgaven, hebben wij alle budgetten voor POP en gebiedsgericht beleid in programma Gebiedsgericht (productgroep 9104) samengevoegd tot één krediet 'Uitvoering gebiedenbeleid en POP'. Daarbij is aangegeven voor welke thema's en gebiedsopgaven de middelen in 2011 specifiek zullen worden ingezet.

Zie Voorjaarsnota 2011, deel 3. *Beleidswijzigingen 2011-2015*, paragraaf 1.7.2.

Behalve voor procesgelden in programma's hebben we op deze wijze ook budget kunnen creëren voor cofinanciering van investeringen in de gebiedsopgaven in 2011 en 2012.

3.2. Beschikbare budgetten 2011 en verder

Om onze prioriteiten uit te kunnen voeren moeten die in ieder geval van voldoende financiële middelen worden voorzien. We willen de beschikbare middelen vanuit de subsidieprogramma's en sectorale kredieten optimaal inzetten voor de thema's en gebieden in dit uitvoeringsprogramma. Kijkend naar de subsidieprogramma's en de bestedingen die daar tot nu toe zijn gedaan in relatie tot de prioriteiten valt het volgende op:

1. Voor investeringen worden meer financiële middelen geclaimd dan er vanuit sectorale kredieten en subsidieprogramma's beschikbaar zijn
2. Vanuit de diverse subsidieprogramma's wordt nu al substantieel bijgedragen aan de thema's en gebieden in dit uitvoeringsprogramma. Bovendien hebben veel van de programma's hun budget gelabeld aan specifieke doelen waardoor de bestedingsvrijheid relatief beperkt is. Er is geen ruimte om te schuiven tussen subsidieprogramma's.
3. Toewijzing van middelen zal plaatsvinden op basis van de onderstaande gedragslijn:
 - eerst de sectorale budgetten maximaal aanspreken;
 - daarna de subsidieprogramma's;
 - aanvullend REP/ZZL middelen.

Omdat nu al duidelijk is dat er voor de POP gebiedsopgaven onvoldoende investeringsruimte is hebben wij van de REP/ZZL gelden hiervoor een bedrag van maximaal € 15 miljoen gereserveerd. Feitelijke toekenning van deze REP/ZZL middelen aan projecten en de besluitvorming daarover zal via het gebruikelijke traject en daarmee via PS lopen zodra er concrete voorstellen voor projecten liggen. Daarbij gaat het om projecten die voldoen aan de criteria en subsidievoorwaarden van het REP/ZZL en die een economisch effect hebben.

4. Uitvoeringsprogramma 2011

Per onderwerp informatie over:

1. relevantie project/bestuurlijke afspraken
2. projecten 2011
3. benodigde middelen en dekking 2011

1. Bevolkingsdaling

1. Relevantie project/bestuurlijke afspraken

In de context van leefbaarheid wordt de provincie geconfronteerd met een forse opgave als gevolg van de bevolkingsdaling in de Eemsdelta, Oost- Groningen en De Marne. Deze vraagt om een integrale aanpak om de leefbaarheid in deze regio's in stand te houden. Wij zien dit als een majeure opgave in ruimtelijk, sociaal en economisch opzicht, inclusief de daarbij behorende aspecten van volkshuisvesting, arbeidsmarkt, onderwijs en mobiliteit. Onze strategie is neergelegd in het Provinciaal Actieplan Bevolkingsdaling dat in december 2010 door PS is vastgesteld na bespreking met partijen in de krimpregio's. Dit Provinciaal Actieplan Bevolkingsdaling bevat 27 concrete acties.

2. Projecten 2011

1. Woon- en Leefbaarheidplan Oost Groningen
2. Woon- en Leefbaarheidplan De Marne
3. Woon- en leefbaarheidsplan Eemsdelta is onder de format Eemsdelta opgenomen.
4. Experiment integrale kindvoorzieningen in Noord- Groningen
5. Experiment Goedkope Koop Oost Groningen/experiment Fonds Verbetering Particuliere Woningvoorraad
6. Kennisnetwerk Krimp Noord-Nederland
7. Onderzoek samenhang krimp- en groeigebieden Groningen/Drenthe
8. Communicatie/van bewustwording naar actie
9. Acties met Zeeland/Limburg/Fryslân/Drenthe:
10. Onderzoek overaanbod aan bestemmingsplannen

3. Benodigde middelen en dekking 2011

Proceskosten: voor 2011 € 200.000,- (onderdeel van de Reserve Leefbaarheid Krimpgebieden, zie onder C).

Reserve Leefbaarheid Krimpgebieden

Dekking: Reserve Leefbaarheid krimpgebieden. Voor 2011 is er bij voordracht 40 (2009) € 3 miljoen beschikbaar gesteld. De middelen zijn ondergebracht in de subsidieregeling Reserve Leefbaarheid Krimpgebieden. Binnen deze reserve is de volgende verdeling aangebracht:

- | | |
|---|---------------|
| A. <u>Projecten Regionale Woon- en Leefbaarheidsplannen:</u> | |
| 1. Eemsdelta (financieel arrangement) | € 1.000.000,- |
| 2. Oost- Groningen: | € 1.000.000,- |
| 3. De Marne: | € 300.000,- |
| B. <u>Innovatieve Projecten en Experimenten:</u> | € 500.000,- |
| C. <u>Uitvoeringsbudget Provinciaal Actieplan Bevolkingsdaling:</u> | € 200.000,-* |

*In 2010 was voor de proceskosten krimp 2010 een voorbeslag van € 155.000,- gelegd op de Reserve Leefbaarheid Krimpgebieden die op 1 januari 2011 beschikbaar komt. Van dit voorbeslag is in 2010 geen gebruik gemaakt. Dit bedrag is overgeboekt naar 2011 en maakt onderdeel uit van de € 200.000,-.

Financieel arrangement Eemsdelta

In de regio Eemsdelta is er door het Rijk, de vier gemeenten en de provincie Groningen een Financieel Arrangement Eemsdelta overeengekomen. Dit arrangement wordt als volgt gefinancierd:

- Rijksbijdrage van € 14,25 mln.
- De provincie stort jaarlijks de voorziene bijdragen vanuit ISV-3 (wonen) en de "Reserve Leefbaarheid Krimpgebieden". ISV-3 loopt van 2010 tot en met 2014 en draagt voor de Eemsdelta in totaal circa € 4,3 mln. bij. De Reserve Leefbaarheid Krimpgebieden loopt van 2011 tot en met 2020 en draagt in de periode 2011 tot 2020 € 10 mln. bij.
- de vier gemeenten regelen de cofinanciering projectgewijs. Met andere woorden zij storten niet daadwerkelijk in het financieel arrangement maar dragen bij in de projecten.

Er is overeengekomen dat de provincie de middelen beheert en de hele administratie uitvoert.

Het financieel arrangement werkt met (gelijke) jaartranches van € 4.275.000,- per jaar. Uitkeringen vinden plaats op basis van goedgekeurde projecten.

Verantwoording van deze activiteiten vindt plaats via programma Leven en Wonen in Groningen
--

2. Infrastructuur (RSP/MIT)

1. Relevantie project/bestuurlijke afspraken

Deze programma's en de bijbehorende projecten zijn vastgesteld door PS via voordracht nr. 12/2008 die handelde over het Regiospecifieke Pakket Zuiderzeelijn RSP-ZZL en via voordracht 3/2009 waarmee het eerste provinciale MIT is vastgesteld. Voor het RSP zijn de afspraken met het Rijk ook vastgelegd in het convenant dat medio 2008 is ondertekend. Voor het provinciaal MIT geldt dat, voor zover dat nog nodig was, PS in het voorjaar van 2009 via het nemen van een opnamebesluit hebben ingestemd met de opgevoerde projecten en via een door hen genomen acceptatiebesluit in financiële zin rekening hebben gehouden met een mogelijk beslag op provinciale middelen.

2a. Projecten 2011 RSP

Voor wat betreft de voortgang en de planning van de projecten kunnen we verwijzen naar onze brief van 20 december 2010 met zaaknummer 288637. In deze brief zij wij uitgebreid ingegaan op de stand van zaken rond de RSP-projecten en hebben wij ook een actueel beeld gegeven over wanneer de projecten volgens verwachting de verschillende projectfasen zullen doorlopen.

Zoals bij de behandeling van de voordracht MIT in 2009 is besloten wordt het MIT jaarlijks geactualiseerd en komt die geactualiseerde versie jaarlijks als bijlage van de Voorjaarsnota tot uitdrukking. Omdat de RSP-projecten ook zijn ondergebracht in het MIT verwijzen wij u korthedshalve naar bijlage 3.1 van deze Voorjaarsnota.

2b. Projecten 2011 MIT

Voor de MIT-projecten die geen deel uitmaken van het RSP kunnen wij u ook verwijzen naar bijlage 3.1 van deze Voorjaarsnota waarin het geactualiseerde MIT is opgenomen. Gemakshalve zijn in deze versie de veranderingen t.o.v. het MIT zoals dat vorig jaar bij de Voorjaarsnota is gepresenteerd in vet afgedrukt.

3a. Benodigde middelen en dekking 2011 RSP

Financiële middelen komen voor het RSP ten laste van de reserve RSP.

3b. Benodigde middelen en dekking 2011 MIT

Financiële middelen voor het MIT voor de verkenningen en planuitwerkingen komen in principe ten laste van reguliere budgetten van de afdelingen VV, WE en BW. In principe, omdat PS op basis van voordracht 40/2009 (de voordracht over de kaderstelling van de bezuinigingen) hebben besloten aan de criteria voor gebruikmaking van de reserve ESFI toe te voegen dat ten behoeve van de uitvoering van het MIT voorbereidingskosten ten laste kunnen worden gebracht van de projectbudgetten. Voor de uitvoering komen de kosten t.l.v. de reserve ESFI.

Verantwoording van deze activiteiten vindt plaats via programma Bereikbaar Groningen

3. Programma Energie

1. Relevantie project/bestuurlijke afspraken

De komende periode wordt i.s.m. met het Rijk en de 3 Noordelijke provincies gewerkt aan een tweede Energieakkoord. Het Programma Energie van de provincie Groningen geeft een praktische vertaling van enerzijds Groningse deel van het Energieakkoord en ons autonome beleid anderzijds.

Het Programma Energie is gericht op:

De versterking en bevordering van de energiereleerde en energie-innovatieve activiteiten in Noord-Nederland, waardoor tevens een bijdrage kan worden geleverd aan de economische ontwikkeling van Noord-Nederland. Drenthe, Fryslân, Groningen en Noord-Holland Noord hebben zich de afgelopen jaren met Energy Valley nadrukkelijk op de kaart gezet als innovatieve energieregio. Op basis van een sterke gemeenschappelijke inzet vanuit de triple helix³ wordt concreet invulling gegeven aan de vormgeving van een duurzame energie-economie. In het nieuwe Energieakkoord zal deze vervlechting en in het bijzonder de rol van het onderwijs, toenemen. De noordelijke energiesector omvat ruim 400 bedrijven en 30.000 arbeidsplaatsen en de huidige energie-investeringen bedragen circa € 25 miljard. Deze investeringen hangen nauw met elkaar samen en vormen een krachtige Europese energiemachine. Hiermee is energie in het Noorden niet alleen een belangrijke motor voor de Nederlandse economie, maar ook een topspeler in Europa.

2. Projecten 2011 - voorlopig overzicht

1. Coördinatie energieakkoord
2. Energy Valley fase 4
3. Projectverwerving Energie
4. Energie infrastructuur
5. Buisleidingenstraat
6. BLOW / LUW windenergie op land
7. Offshore windenergie
8. 100.000 woningenplan
9. 100.000 lichtmastenplan
10. Actieplan biomassa
11. Eemsdelta Green
12. 100.000 voertuigenplan
13. Groen gas
14. CCS
15. Smart Grids
16. Balancing
17. SLOK
18. Energieconvenant Groningen
19. Internationalisering

Naast deze vastgestelde projecten zal in 2011 veel aandacht worden besteed aan het realiseren van een nieuw Energieakkoord voor het noorden (EANN-II). We willen daar een verbinding bewerkstelligen met het in het regeerakkoord genoemde topgebied Energie, aan te sluiten de eveneens genoemde Green Deal met de samenleving en het cluster Energy Valley verzilveren. In het BO MIRT en in Bestuurlijk Overleg met de Minister van EL&I is afgesproken om als Rijk en regio toe te werken naar het EANN-II. Vanuit het Rijk is de intentie uitgesproken om met het Noorden tot een "Green Deal" te komen. Deze afspraken zullen de komende periode verder uitgewerkt worden. In nauwe samenwerking met de andere provincies en Energy Valley wordt de inzet en inhoud van een nieuw akkoord bepaald.

Binnen Topgebied Energie Noord-Nederland worden vijf inhoudelijke speerpunten onderscheiden:

- Gasrotonde
- Powerhub
- (Slimme) energie infrastructuur
- Bio Based Energy
- Energy Academy of E-cademy / (Hansa Energy Corridor).

³ Overheid, Onderwijs, Ondernemingen

Naast de genoemde speerpunten van Topsector Energie Noord-Nederland, zullen ook de relaties met de andere SNN-speerpunten zoals agri, water en sensor technologie worden gelegd.

3. Benodigde middelen en dekking 2011

De budgetten voor de lopende energieprojecten in 2011 zijn, inclusief overboekingen vanuit 2010 en verrekeningen met de akp, totaal ca. € 2,3 miljoen. Inclusief het éénmalige bedrag voor het opzetten van een revolverend fonds komt de totale begroting op ongeveer € 5,3 miljoen. Uitgesplitst naar project ziet het financiële plaatje er als volgt uit:

	2011
Vergunningverlening grootschalige energieprojecten	108.911
Programmamanagement Energie	118.128
Proj.ontwikkelingsvisie Eemsdelta	150.000
Proj.E&E in balans	187.977
Energy Valley	370.733
Actieplan Biomassa	179.002
Eems Delta Green	120.509
Energieconvenant Groningen	245.333
100.000 woningenplan	445.881
100.000 voertuigenplan	234.609
SLOK	117.001
POP Bijdrage Thema Energie	95.000
Revolverend fonds (eenmalig in 2011)	3.000.000
subtotaal (incl. bezuinigingen)	5.373.084
verrekeningen met de akp (VJN2011)	-75.847
TOTAAL	5.297.237

De verwachting is dat een nieuw ambitieus energieakkoord de nodige financiële consequenties met zich mee zal brengen. De omvang hiervan is op dit moment nog niet duidelijk. Eind 2011 willen we een nieuw Provinciaal Energie Programma 2012-2015 vaststellen met de daarbij horende dekking. Daarbij zal een voorstel voor de financiële organisatie van het Provinciaal Energie Programma 2012-2015 worden gedaan, waarbij wordt aangestuurd op een centraal energiebudget waarvan de inzet en verdeling jaarlijks zal worden vastgesteld.

Investerings:

Voor projectverwerving Energieprojecten wordt gebruik gemaakt van de provinciale cofinancieringsmogelijkheden voor de relevante programma's, zoals Koers Noord, OP-EFRO, Waddenfonds en FES.

Verantwoording van deze activiteiten vindt plaats via programma Energiek Groningen. Financiële dekking komt deels uit programma Gebiedsgericht. Zie substitutievoorstel Voorjaarsnota 2011, deel 3. *Beleidswijzigingen 2011-2015*, paragraaf 1.7.2.

4. Programma Klimaat

1. Relevantie project/bestuurlijke afspraken

De klimaatverandering heeft grote gevolgen voor de uitvoering van het beleid. In de afgelopen jaren zijn de gevolgen van de klimaatverandering verkend. Op basis daarvan is een programma klimaatadaptatie uitgewerkt. Doel is om de beschikbare kennis te operationaliseren in concrete maatregelen, plannen, projecten en (ruimtelijke) keuzes voor de inrichting van de provincie op korte, middellange en lange termijn. Dat gebeurt vooral door klimaatverandering als integraal onderdeel van de gebiedsopgaven Lauwersmeer, Eemsdelta en de Veenkoloniën en in relatie tot het Waddenzeebeleid (in afstemming met het Deltaprogramma) op te pakken.

2. Projecten 2011

1. Visieontwikkeling SNN: voor klimaat betreft het vooral de uitwerking van een visie over de (ruimtelijke) gevolgen van klimaatverandering op langere termijn in SNN-verband, als onderdeel van een ruimtelijk-economische visie. Een eerste aanzet vormt de planvorming voor de zgn. BlauwGroene Gordel in het kader van de Gebiedsagenda Noord Nederland
2. Gebieden: klimaatadaptatie Eemsdelta; Hotspot Veenkoloniën; Klimaatadaptatie Lauwersmeergebied; klimaatadaptatie Groningen-Assen
3. Kennis ontwikkelen en verspreiden: Deelname aan diverse onderzoeken in het kader van het Deltaprogramma (de deelprogramma's Waddenzee, Zoetwatervoorziening, Waterveiligheid en Nieuwbouw en Herstructurering. Verder gaat het om afronding van lopende kennistrjecten zoals de Hotspot Veenkoloniën en de Eo Wijersprijsvraag in de Veenkoloniën.

3. Benodigde middelen en dekking 2011

Voor de uitvoering van het programma klimaatadaptatie is in 2011 een totaal bedrag van € 310.000,- namens de provincie Groningen nodig.:

- proces- en communicatiekosten: € 50.000,-
 - Hotspot Veenkolonien: € 30.000,-
 - Klimaatadaptatie Eemsdelta: € 130.000,-
 - Klimaat adaptatie Lauwersmeer: € 50.000,-
 - SNN-visie: € 50.000,-
 - Totaal: € 310.000,-
- Dekking krediet Uitvoering gebiedenbeleid en POP.

Verantwoording van deze activiteiten vindt plaats via programma Schoon/Veilig Groningen. Financiële dekking komt uit programma Gebiedsgericht. Zie substitutievoorstel Voorjaarsnota 2011, deel 3. *Beleidswijzigingen 2011-2015*, paragraaf 1.7.2.

5. Regionale Uitvoeringsdienst (RUD)

1. Relevantie project/bestuurlijke afspraken

In juni 2009 is een package deal gesloten tussen rijk, IPO, VNG en Unie van Waterschappen om de kwaliteit van vergunningverlening, toezicht en handhaving te verbeteren. Belangrijk instrument daarvoor is de vorming van regionale uitvoeringsdiensten. In onze provincie komt één regionale uitvoeringsdienst (RUD). Er vindt nog onderzoek plaats naar de juridische vorm van de RUD. Het projectplan voor de fasen 1 en 2 hebben wij in november 2010 vastgesteld. Medio 2011 vindt besluitvorming plaats over het takenpakket en de organisatievorm van de RUD. De RUD wordt per 1-1-2013 operationeel.

2. Projecten 2011

Uitvoering projectplan RUD.

3. Benodigde middelen en dekking 2011

2011: € 43.321,-- voor fase 3 (overboeking van 2010 → 2011) en € 154.000,-- voor fase 4 en 5.

In totaal dus € 197.321,-.

Dekking: krediet Regionale uitvoeringsdienst (product 5501).

Verantwoording van deze activiteiten vindt plaats via programma Schoon/Veilig Groningen
--

6. Ruimtelijke kwaliteit en landschap

1. Relevantie project/bestuurlijke afspraken

Het versterken van het eigen karakter van onze provincie is een centraal thema in ons omgevingsbeleid (POP). We willen, vanuit onze gerichtheid op provinciale belangen en binnen de beschikbare mogelijkheden, de kernkarakteristieken en de leefomgevingskwaliteit beschermen, beheren en waar mogelijk versterken, inclusief ontwikkeling, versterking en beheer van het landschap. Ruimtelijke ontwikkelingen met een provinciaal belang worden als een integrale ontwerpogave gestuurd en begeleid. Dit vereist vanaf het begin betrokkenheid van meerdere afdelingen, waarbij het zwaartepunt zal liggen op de afdelingen RP, LGW, VV, de civiele uitvoeringsafdelingen en MB.

Bij de ontwikkeling van het landelijk gebied behoren ook de reeds in gang gezette projecten i.h.k. van PLG en de toepassing van de landschapsonwikkelingsplannen (LOP). Bij de begeleiding van de agrarische schaalvergroting (keukentafelgesprekken) wordt de gemeentelijke verantwoordelijkheid uitgebreid tot bouwblokken van maximaal 2 ha.

Bij de uitvoering richten we ons primair op het leveren van een bijdrage aan de provinciale ontwerpogaven. Deze bestaan uit de majeure gebiedsgerichte projecten die in het POP zijn aangegeven, provinciale infrastructurele projecten als wegen, windmolenparken en buisleidingen én de ontwikkeling van het landelijk gebied. Tot dit laatste behoren de reeds in gang gezette projecten van ILG en de begeleiding van de agrarische schaalvergroting (keukentafelgesprekken).

De gemeenten hebben in het kader van de nieuwe WRO een grotere zelfstandige verantwoordelijkheid. Waar provinciale belangen in het geding zijn willen wij binnen onze mogelijkheden zowel inhoudelijk als financieel een bijdrage blijven leveren aan projecten en processen van derden (bijvoorbeeld (inter-)gemeentelijke structuurvisies, identiteitsstudies en voorbeeldprojecten). Verder zullen wij de gemeenten gedurende twee jaar via LIBAU ondersteunen tot oprichting van een Team Ruimtelijke Kwaliteit.

2. Projecten 2011

1. Ontwerpen aan en participeren in majeure provinciale (POP) projecten Lauwersmeer, Eemsdelta, Veenkoloniën, Stad Groningen (regiotram en Stationsgebied), Regio Groningen-Assen, Blauwe Stad, Meerstad en idem voor de thema's Krimp en Energietransitie (w.o. onderzoek naar inpassing van biovergisters)
2. Ontwerpen en participeren in provinciale infrastructurele projecten als (vaar)wegen, windmolenparken en buisleidingen.
3. Stimuleren van de ontwikkeling van het landelijk gebied (PLG), waaronder Nationale Landschappen en EHS en toepassing van de LOP.
4. Bescherming en ontwikkeling van de kernkarakteristieken (PLG, Subsiestelsel Natuur en Landschapsbeheer).
5. Overdracht provinciale begeleiding schaalvergroting agrarische bouwblokken tot 2 ha naar gemeenten.
6. Subsiëring van plannen en voorbeeldprojecten die bijdragen aan ruimtelijke kwaliteit.
7. Daarnaast blijft de verplichting tot het (deels pro-actief) adviseren in het kader van het wettelijke vooroverleg.

3. Benodigde provinciale middelen en dekking 2011

1. Proceskosten Bouwheerschap: € 382.800,- Hiervan is voor het jaar 2011 € 140.100,- afgezonderd voor personeelskosten zodat daadwerkelijk resteert € 242.700,-.
Dekking: krediet provinciaal bouwheerschap (product 9101). Hiervan is € 10.000,- bestemd voor de Eo Wijersprijsvraag Veenkoloniën en € 12.500,- voor het interventieteam Eemsdelta (zie ook onderdeel 8. Programma Eemsdelta). Per saldo is dus € 222.200,- beschikbaar.
2. Ondersteuning LIBAU € 200.000,-; Dekking krediet ondersteuning LIBAU (product 9101).

Verantwoording van deze activiteiten vindt plaats via programma Leven en Wonen in Groningen
--

7. Regio Groningen-Assen

1. Relevantie project/bestuurlijke afspraken

In het POP is de Regio Groningen - Assen aangemerkt als een gebiedsgerichte opgave waar de provincie in wil blijven zetten op de potenties van de aanwezige sterke economische sectoren en op de aantrekkelijkheid van het woon- en leefklimaat.

De regio werkt aan ambitieuze programma's, die voortvloeien uit de Regiovisie. De opgaven uit de programma's voeren de deelnemers voor het overgrote deel zelf uit.

Voorts staat voor Gedeputeerde Staten vast dat in het kader van de bezuiniging de regio Centraal Groningen een prominente plaats zal moeten hebben. De winst van deze regionale samenwerking wordt als dermate groot beschouwd dat continuering voor de hand ligt.

Het stedelijk netwerk Groningen-Assen vormt de belangrijkste stedelijke concentratie in Noord-Nederland en vervult een verzorgingsfunctie voor een omvangrijk gebied. In de Regiovisie Groningen Assen heeft het stedelijke netwerk Groningen-Assen haar doelstellingen voor de periode tot 2030 geformuleerd en deze vertaald naar regionale programma's voor bedrijvigheid en economie, bereikbaarheid, regiopark, woningbouw en verstedelijking en communicatie en profilering.

2. Projecten 2011

Het huidige programma van de regio ziet op de periode 2010-2020 en is gebaseerd op een visie die tot 2030 vooruit kijkt, maar al in 2003 en 2004 is gemaakt, dus ver voor de crisis. In 2011 zou moeten worden nagegaan in hoeverre de toekomstvisie (nog) beter kan gaan aansluiten op de actualiteit, om daarmee input te geven voor Gebiedsagenda Noord-Nederland.

Invalshoek voor de toekomst

Voor de economische recessie was 'ruimte' de invalshoek voor de ontwikkeling van het stedelijk netwerk. In het huidige tijdsgewricht zal 'economie' veel meer de insteek moeten zijn. De vraag is of de focus op de economische en specifieke economische clusters andere ruimtelijke keuzes tot gevolg zal hebben. Interessant in dit licht is de ambitie van de regio om een 'centre of excellence' te worden voor de gebieden 'healthy ageing' en 'energie'. Deze ambitie vraagt enerzijds om ruimtelijke verknoping (bv energielandschappen) maar anderzijds ook een sterke positionering van het stedelijk netwerk in nationaal en internationaal verband.

In die zin lijkt de weg open voor een actualisering van de toekomstvisie Groningen-Assen.

Verbindende thema's hierin kunnen zijn:

- koppeling van energietransitie aan de ontwikkeling van het landschap / groenblauwe netwerk (energielandschappen, grounds for change)
- (inter)nationale positionering van het stedelijk netwerk/Tstructuur/kenniseconomie
- Healthy ageing en verbinding met wonen
- Groei en krimp mede in relatie tot her regionaal OV-systeem.

3. Benodigde middelen en dekking 2011

- Bijdrage deelname provincie aan de Regiovisie Groningen-Assen: € 2.640.440,-
Dekking: Regiofonds Groningen-Assen 2030 (productgroep 9101).
- Proceskosten/cofinanciering provinciale deelname aan uitvoeringsprogramma's, waaronder IGS Leek-Roden en Groene Compagnie gemeente Hoogezand-Sappemeer € 25.000,-
Dekking: krediet Uitvoering gebiedenbeleid en POP (productgroep 9104).

Verantwoording van deze activiteiten vindt plaats via programma Leven en Wonen in Groningen
--

8. Programma Eemsdelta

1. Relevantie project/bestuurlijke afspraken

De laatste jaren is in de Eemsdelta sprake van een duidelijke toename van de economische bedrijvigheid, met name in de Eemshaven en de haven van Delfzijl. Energie speelt daarbij een belangrijke rol. Daarnaast vragen de sterke ontgroening, vergrijzing en afname (krimp) van de bevolking in het gebied om een duidelijke visie op de toekomstige ontwikkeling van wonen en voorzieningen. Ook de klimaatverandering heeft invloed op de toekomstige ontwikkeling van de Eemsdelta. Grote uitdaging is verder om de unieke natuurwaarden van het werelderfgoed Waddenzee en Eems-Dollard duurzaam in stand te houden en te versterken. De provincie en de DEAL gemeenten hebben afgesproken deze thema's gezamenlijk op te pakken en te vertalen naar een ontwikkelingsvisie met een uitvoeringsprogramma Eemsdelta. De uitwerking van de thema's leveren bouwstenen op voor (ruimtelijke) keuzes in het kader van een op te stellen intergemeentelijke structuurvisie. We willen in algemene zin het vergunningsverleningsproces optimaliseren (o.a. NB wet vergunningen). Aanvullend daarop is er een interventieteam ingesteld voor de aanpak van de huidige en mogelijk toekomstige incidenten.

2. Projecten 2011

1. Uitvoering Bestuursakkoord Eemsdelta
 2. Opstelling Ontwikkelingsvisie met uitvoeringsprogramma Eemsdelta (integrale ontwerpogaven)
 3. Vergunningverlening: interventieteam en optimaliseren vergunningsverleningsproces
- In overige programma's:
4. Programma Bevolkingsdaling: woon- en leefbaarheidsplan Eemsdelta.
 5. Programma Energie: buisleidingen, electriciteitsinfrastructuur, procesbegeleiding investeringen energiecentrales Eemshaven; Eemsdelta Green, Economie en ecologie in balans
 6. Programma Klimaat: aanpak klimaatadaptatie

3. Benodigde middelen en dekking 2011

1. Proceskosten algemeen € 40.000,-
Dekking: krediet Uitvoering gebiedenbeleid en POP.
2. Ontwikkelingsvisie € 150.000,-
Dekking: € 100.000,- krediet Project Ontwikkelingsvisie (productgroep 5004, programma Energie) en overboeking 2010 → 2011: € 50.000,-
3. Reservering Eo Wijers prijsvraag: € 80.000,-
Dekking € 60.000,- Uitvoering gebiedenbeleid en POP; € 20.000,- Bouwheerschap

Totaal € 270.000,-

Verantwoording van deze activiteiten vindt plaats via de programma's Energiek Groningen, Leven en Wonen in Groningen, Schoon/Veilig Groningen.
Financiële dekking komt deels uit programma Gebiedsgericht. Zie substitutievoorstel Voorjaarsnota 2011, deel 3. *Beleidswijzigingen 2011-2015*, paragraaf 1.7.2.

9. Lauwersmeer

1. Relevantie project/bestuurlijke afspraken

Samen met de provincie Fryslân, de betrokken gemeenten en het ministerie van LNV heeft de provincie deze opgave uitgewerkt in de visie "Koers voor het Lauwersmeer". In 2011 zal een uitwerking plaatsvinden tot een gezamenlijke ontwikkelingsagenda met projecten, waarmee de volgende doelen worden gerealiseerd:

- Revitalisering haventerrein Lauwersoog en vergroten attractieve waarde voor publiek.
- Realisering aantal verblijfsrecreatieve voorzieningen rond het Lauwersmeergebied, met als doel de toeristisch-recreatieve aantrekkingskracht van het gebied aanzienlijk te vergroten (bij bestaande kernen als Esonstad, Lauwerszee, Lauwersoog en Zoutkamp).
- Zorgvuldige inpassing en aansluiting van de nieuwe ontwikkelingen op de kernkwaliteiten van het Lauwersmeergebied als Nationaal Park, een natuurgebied van internationale allure en benutten van de werelderfgoedstatus (UNESCO) van de Waddenzee.
- Uitvoering van de Watervisie Lauwersmeer.

2. Projecten 2011

1. Opstellen Ontwikkelingsagenda Lauwersmeergebied
2. Voorbereiding project TOP's i.c.m. Informatiecentrum Nationaal Park
3. Regie op ontwikkeling Lauwersoog (gebiedsregisseur)/meerjaren investeringsplan.
4. Voorbereiding Investeringsplan Lauwersoog fase 1.
5. Stimuleren/ondersteunen marketingaanpak ondernemers.

In overige programma's:

6. Programma Klimaat: klimaatadaptatie Lauwersoog i.r.t. het Deltaprogramma.
7. Programma Bevolkingsdaling: Woon-en leefbaarheidsplan De Marne

3. Benodigde middelen en dekking 2011

2011: € 150.000,- Dekking: krediet Uitvoering gebiedenbeleid en POP (productgroep 9104).

<p>Verantwoording van deze activiteiten vindt plaats via programma Gebiedsgericht. Financiële dekking komt uit programma Gebiedsgericht. Zie substitutievoorstel Voorjaarsnota 2011, deel 3. <i>Beleidswijzigingen 2011-2015</i>, paragraaf 1.7.2.</p>
--

10. (Ring) Blauwestad (nieuw)

1. Relevantie project/bestuurlijke afspraken

Na de ontbinding van de publiek-private samenwerking Blauwestad eind 2009 is een nieuwe start gemaakt met het project Blauwestad. Provincie Groningen en gemeente Oldambt hebben in 2010 gezamenlijk de ontwikkelingsvisie "Blauwestad in het Oldambt" vastgesteld. In deze visie is aangegeven hoe we in de komende jaren het gebied gaan ontwikkelen, en hoe we hierbij als overheden samenwerken. De hoofddoelstelling van het project is gelijk gebleven: verbetering van de sociaaleconomische situatie van het gebied. Een belangrijk speerpunt daarbij is het aanbrengen van meer samenhang tussen Blauwestad en de omgeving. Verdere ontwikkeling van recreatie is essentieel voor het succes van het project Blauwestad. De bewoonde delen van Blauwestad en de basisinfrastructuur moeten op orde worden gebracht. Dit alles moet ook leiden tot een beter perspectief voor de verkoop van de resterende bouwkvelds.

2. Projecten 2011

Prioriteiten voor Blauwestad en de omgeving (Ring Blauwestad) in 2011 zijn:

- Basisinfrastructuur op orde maken (o.a. wegen, bruggen, fietspaden, bouw- en woonrijp maken) en concrete plannen maken voor de tijdelijke inrichting van diverse gebieden in Blauwestad en de uitvoering daarvan.
- Doelgroepenonderzoek uitvoeren en een nieuwe marketingstrategie opstellen.
- Programma Ring Blauwestad: Afronding van lopende projecten (Beersterdiep, Toeristisch-Recreatieve Infrastructuur (TRI) fase 2), uitvoering van lopende plannen (Noordelijke Vaarverbinding) en planvorming voor nieuwe projecten (loopfietsbrug A7, TRI fase 3). Voor de deelprojecten Winschoten Waterstad en het Cultuurplein Winschoten is de gemeente de trekker. In 2011 moet bekeken worden op welke wijze de provincie meewerkt aan deze deelprojecten.
- Planvorming Havenkwartier (o.a. horeca, recreatie, nieuw verkoopkantoor, huisvesting voor projectorganisatie).
- Verkoop van bouwkvelds
- Exploitatie van restgronden
- Overeenkomst sluiten met gemeente, waterschap en terreinbeherende organisaties over waterberging, eigendommen, beheer en onderhoud (WEBO)

3. Benodigde middelen en dekking 2011

a. Investerings Blauwestad:

Totale kosten 2011: € 7.864.000,- (incl. rente)

Totale opbrengsten 2011: € 1.363.000,-

Dekking uit de Grondexploitatie Blauwestad.

b. Ring Blauwestad

Voor het nieuwe programma van Ring Blauwestad wordt voor proceskosten en een deel cofinanciering een werkbudget van € 300.000,- per jaar voorgesteld, te financieren door provincie en gemeente Oldambt. De gemeente heeft hiervoor € 150.000,- per jaar in de gemeentelijke begroting opgenomen. Het provinciale deel (€ 150.000,-) wordt voor 2011 en 2012 gedekt uit het krediet Uitvoering gebiedenbeleid en POP.

Verantwoording van deze activiteiten vindt plaats via programma Leven en Wonen in Groningen.

Financiële dekking komt deels uit programma Gebiedsgericht. Zie substitutievoorstel Voorjaarsnota 2011, deel 3. *Beleidswijzigingen 2011-2015*, paragraaf 1.7.2.

11. Meerstad

1. Relevantie project/bestuurlijke afspraken

Voor dit PPS-project is in 2005 de Samenwerkingsovereenkomst (SOK) Meerstad getekend door de gemeenten Slochteren en Groningen, ministerie van LNV en provincie Groningen aan de publieke zijde. Destijds hebben ook vier partijen getekend voor uitvoering van de SOK. De publieke en de private partijen hebben beide één stem in de Algemene vergadering van Aandeelhouders, via respectievelijk de Stichting Zeggenschap en de Grondbank Meerstad.

Het Masterplan fungeert als uitvoeringskader voor de SOK. Het Masterplan geeft aan dat de ambities voor het project veel omvangrijker zijn dan een gemiddeld nieuwbouwproject.

Naast de bouw van ruim 9.000 woningen wordt er ook een geheel nieuw leefgebied geschapen waarde de mensen niet alleen kunnen wonen, maar ook kunnen werken en recreëren.

Er zijn momenteel een aantal ontwikkelingen aan de gang die kunnen raken aan de positie van het project. Het projectbureau Meerstad heeft opdracht gekregen om een nieuwe exploitatieopzet te vervaardigen op peildatum medio 2011 en initiatieven te ontwikkelen om ook voor de toekomst met een sluitende grondexploitatie te komen. De publieke partijen hebben met elkaar afgesproken om hierbij nauw samen te werken zowel inhoudelijk als op het vlak van de (externe) communicatie.

2. Projecten 2011

1. Risicoanalyse intern.
2. Risicoanalyse St. Zeggenschap.
3. AVA-bijeenkomsten en voorbereiding interne projectgroep.

3. Benodigde middelen en dekking 2011

Proceskosten: kosten (bijv. accountantskosten) gerelateerd aan het project (dekking: verbreding inzet van het huidige krediet voor de Stichting Zeggenschap). Voor extern juridisch en fiscaal advies wordt in principe een beroep gedaan op het krediet Deskundige advisering.

Verantwoording van deze activiteiten vindt plaats via programma Leven en Wonen in Groningen
--

12. Programma Veenkoloniën (nieuw)

1. Relevantie project/bestuurlijke afspraken

Wij willen De Agenda van de Veenkoloniën meer gaan benutten als platform voor het binnenhalen van rijks- en Europese middelen en in dat verband komen tot vaststelling van een beperkt aantal regionale, kansrijke projecten waar we de komende jaren samen met de partners vol voor gaan. Daarbij zal de inhoudelijke focus voor de (nieuwe) Agenda worden gericht op het thema Landbouw & Agribusiness in samenhang met Klimaat/Energie/Water (Bio-based economy); Het is de bedoeling nog september/oktober 2011 deze herijkingsactie af te ronden als basis voor een nieuw Gebiedsprogramma (formeel per 1 januari 2012). In dit verband wordt ook nagegaan in hoeverre de POP-gebiedsopgave Veenkoloniën-zuid c.q. onderdelen daarvan zowel inhoudelijk als organisatorisch kunnen worden opgenomen in het nieuwe Gebiedsprogramma.

2. Projecten 2011

1. Agribusiness.
2. Landschappelijke verbindingzones (voor Groningen specifiek landschapsontwikkeling Pagediep)
3. Klimaat en energie (input vanuit Hotspottraject)
4. EO Wijersprijsvraag
5. Sociale vernieuwing

NB: Dit is een voorlopige bepaling van projectthema's; in het definitieve programma kunnen ook nog andere onderwerpen een plek krijgen.

In overige programma's:

Programma Bevolkingsdaling: Woon-en leefbaarheidsplan Veenkoloniën

3. Benodigde middelen en dekking 2011

Procesgeld:

Wat benodigd is als provinciale bijdrage wordt definitief bepaald in het kader van het nieuwe gebiedsprogramma. Beschikbaar voor 2011 is in totaal € 363.000,- voor:

1. Proceskosten algemeen: € 17.700,- (overboeking 2010 → 2011)
2. Agenda Veenkoloniën: € 175.000,-
3. Cofinanciering projecten € 170.300,-

Dekking: krediet Uitvoering gebiedenbeleid en POP.

Verantwoording van deze activiteiten vindt plaats via programma Gebiedsgericht.
Financiële dekking komt uit programma Gebiedsgericht. Zie substitutievoorstel Voorjaarsnota 2011, deel 3. *Beleidswijzigingen 2011-2015*, paragraaf 1.7.2.

13. Waddengebied: Kiek over Diek

1. Relevantie project/bestuurlijke afspraken

Een fietspad langs en over de Waddendijk is een ambitie uit het vorige collegeprogramma.

2. Projecten

Het projectplan 'Kiek over Diek' omvat een fietspad over en langs de Waddenzeedijk. Het accent ligt op het ontsluiten en zichtbaar maken van de waddennatuur. De route voert deels langs de binnen- en buitenkant van de waddendijk en deels over de kruin.

Bij de uitvoering wordt het tracé precies vastgesteld. Hierbij is nadrukkelijk veel aandacht voor inpassing en zoeken wij mogelijkheden voor natuurversterking. Hiervoor voeren wij een flankerend programma uit.

We hebben voor dit project een bijdrage uit het Waddenfonds gekregen.

Projectbegroting € 5,4 miljoen: € 2,7 miljoen uit Waddenfonds; € 2,2 miljoen uit cofinanciering provincie; € 0,5 miljoen van gemeenten (over een periode van 5 jaar).

3. Benodigde middelen en dekking 2011

Flankerend programma Kiek over Diek: € 50.000,-

Dekking: krediet Uitvoering gebiedenbeleid en POP.

<p>Verantwoording van deze activiteiten vindt plaats via programma Ondernemend Groningen. Financiële dekking komt deels uit programma Gebiedsgericht. Zie substitutievoorstel Voorjaarsnota 2011, deel 3. <i>Beleidswijzigingen 2011-2015</i>, paragraaf 1.7.2.</p>
--

14. Cofinanciering Investerings gebiedsopgaven

1. Relevantie project/bestuurlijke afspraken

We hebben - in overleg met onze partners in de regio's Noord, Oost, West en Centraal - in 2010 onze inbreng in de regioprogramma's afgebouwd. Bestaande afspraken en projecten vanuit de regioprogramma's zijn/worden uitgevoerd. Alleen in de Regio Oost komt hier nog een financiële verplichting uit voort voor 2011.

We blijven een gebiedsgerichte benadering van belang vinden. De invulling is aangepast. We beëindigen de regioprogramma's en richten ons specifiek op de POP-gebiedsopgaven met een scherpere focus op de meest prioritaire gebieden en thema's.

De middelen die wij vrijspelen bij het vervroegd afbouwen van de regioprogramma's willen wij deels inzetten voor cofinanciering van investeringen in gebiedsopgaven in 2011 en 2012.

2. Projecten & criteria

Binnen de gebiedsopgaven willen wij scherper prioriteren op kansrijkheid en urgentie. Onze ambitie is het genereren van investeringsprojecten in 2011 en 2012, die substantieel in aanmerking komen voor financiering uit sectorbudgetten en externe financieringsprogramma's. Met dit budget willen we deze projecten waar nodig een extra steuntje in de rug geven.

Criteria:

- de bijdrage is bedoeld voor investeringsprojecten (geen procesgelden)
- de investering past in het (bestuurlijk geaccordeerde) programma voor de gebiedsopgave
- de financiering uit andere bronnen is geoptimaliseerd
- de uitvoering start in 2011 of 2012
- de bijdrage is maximaal € 300.000,- per project.

3. Benodigde middelen en dekking 2011

€ 1.300.000,- (dekking: krediet Uitvoering gebiedenbeleid en POP).

Verantwoording van deze activiteiten vindt plaats via programma Gebiedsgericht. Financiële dekking komt uit programma Gebiedsgericht. Zie substitutievoorstel Voorjaarsnota 2011, deel 3. *Beleidswijzigingen 2011-2015*, paragraaf 1.7.2.

Deel 5. Begrotingswijzigingen 2011

3^e wijziging begroting 2011 - bijdragen 2011 ten laste van de reserves Cofinanciering Kompas,
Provinciale meefinanciering en RSP

4^e wijziging begroting 2011 - vertalen provinciale bezuinigingen 2011 op kredietniveau

5^e wijziging begroting 2011 - aanpassingen ramingen lasten en baten aanvaard beleid 2011

6^e wijziging begroting 2011 - vertalen nieuw beleid jaarschijf 2011 collegeprogramma 2011-2015

PROVINCIE GRONINGEN

Nr.
Gewone dienst

12/2011
Dienstjaar: 2011
3e wijziging

Provinciale Staten van Groningen:

BESLUITEN:

de begroting van lasten en baten
te wijzigen als volgt:

	Omschrijving	BEDRAG VAN		
		nieuwe post/ verhoging	verlaging	nieuwe raming
	GEWONE DIENST			
1.	LEVEN EN WONEN IN GRONINGEN			
	Wonen en leefbaarheid			10.985.453
9101	Regionale planning	48.000		4.479.941
2.	ONDERNEMEND GRONINGEN			
	Bedrijvigheid			23.373.418
7002	Promotie en acquisitie	125.000		388.376
7103	Arbeidsmarkt	810.950		1.312.290
7106	Regioprogramma's	3.595.852		6.126.554
7108	Fysieke bedrijfsomgeving	833.398		1.143.604
7109	Marktsectoren	5.662.045		6.459.882
	Landbouw			523.222
7302	Landbouw	65.000		523.222
	Recreatie/toerisme			3.764.775
6101	Toerisme en recreatie	2.471.555		3.063.674
3.	BEREIKBAAR GRONINGEN			
	Mobiliteit en infrastructuur			117.980.319
3301	(Re)constructie waterwegen	11.050		2.597.039
3402	Collectief personenvervoer	1.928.547		51.615.599
4.	KARAKTERISTIEK GRONINGEN			
	Natuur en landschap			3.649.871
6205	Natuur en landschap	256.680		3.649.871
	PLG			43.657.458
6102	Toerisme en recreatie	702.800		2.009.991
6.	ENERGIEK GRONINGEN			
	Energie en klimaat			8.403.196
5004	Energie en klimaat	3.682.322		8.035.971
8.	WELZIJN, SOCIAAL BELEID, JEUGD, CULTUUR			
	Jeugd			44.483.313
8102	Onderwijsbeleid	103.872		400.599
	Cultuur en media			21.614.371
8311	Het verhaal van Groningen	94.177		3.851.550
8312	Dynamiek in de kunsten van stad en regio	40.000		3.638.406
	Totaal	20.431.248	0	

	Omschrijving	BEDRAG VAN		
		nieuwe post/ verhoging	verlaging	nieuwe raming
	GEWONE DIENST			
3.	BEREIKBAAR GRONINGEN			
	Mobiliteit en infrastructuur			79.962.204
3402	Collectief personenvervoer	451.545		48.768.724
	ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN			
	Totaal			242.821.318
0200	Algemene uitkering provinciefonds	2.895.811		80.593.461
0800	Mutaties reserves	17.083.892		57.615.633
	Totaal gewone dienst	20.431.248	0	

Aldus vastgesteld door Provinciale Staten van Groningen
in hun vergadering van

, voorzitter.

, griffier.

Toelichting op de 3e wijziging van de provinciale begroting 2011

In deze begrotingswijziging worden de kredieten in het kader van Cofinanciering Kompas, Provinciale Meefinanciering en bestedingen Regio Specifiek Pakket (RSP) in overeenstemming gebracht met de ramingen volgens bijlagen 3.2, 3.3 en 3.4 bij de Voorjaarsnota 2011.

Tegenover de wijzigingen van de kredieten staan overeenkomstige wijzigingen in de onttrekkingen aan de reserve Cofinanciering Kompas/Provinciale Meefinanciering/reserve RSP.

LASTEN

Product-groep	Omschrijving	Specificatie (in euro's)
1.	LEVEN EN WONEN IN GRONINGEN	
	Wonen en leefbaarheid	
9101	Boerenlandpaden	48.000
2.	ONDERNEMEND GRONINGEN	
	Bedrijvigheid	
7002	Acquisitie Ondersteunend programma	125.000
7103	<ul style="list-style-type: none"> • Opleidingsbedrijf Metaal Plus • Seaport Experience Centre • RSP-project : versnellingsagenda arbeid en scholing 	10.950 200.000 <u>600.000</u> 810.950
7106	<i>Kompas:</i> <ul style="list-style-type: none"> • Staalproces Noordelijke Scheepsbouw <i>Leader – Lauwersland (LLA):</i> <ul style="list-style-type: none"> • Molen Mensingeweer <i>Ruimtelijke - economische programma's:</i> <u>Procesgelden</u> <ul style="list-style-type: none"> • Inventarisatie instrument stimulering energiecluster • Offerte ERAC aanvraag Seaport Expo Center <u>RSP-projecten :</u> <ul style="list-style-type: none"> • ERIBA • LifeLines 	9.019 9.000 5.343 6.490 969.000 <u>2.597.000</u> 3.595.852
7108	<ul style="list-style-type: none"> • Revitalisering bedrijventerrein De Rensel Hoogbrug (Winschoten) • Revitalisering Winschoterdiep 	353.398 <u>480.000</u> 833.398
7109	<i>Kompas:</i> <ul style="list-style-type: none"> • Carbohydrate Competence Center • Meerjarenplan St. Business Generator Groningen <i>Majeure projecten structuurversterking</i> <ul style="list-style-type: none"> • Drug delivery • Target • Healthy Ageing • Consortium Drug Discovery and Development • Life Lines 	100.000 40.000 20.000 150.000 85.000 75.000 1.000.000

Product-groep	Omschrijving	Specificatie (in euro's)
7109	<i>Majeure projecten structuurversterking:</i>	
	• ERIBA	1.000.000
	• Sensor Universe	68.000
	• Sensor and Waters	121.136
	• IAG-3	500.000
	• Redox Breath Analyzer	56.669
	• Wateralliantie	99.000
	• Wenckebach II	77.692
	• SKA Noord-Nederland	50.000
	• Valorisatieprogramma CVO	300.000
	• CCC2	50.000
	• InForCare	72.400
	• Spiervermoeidheid	15.540
	• Bioactieve grenslaag voor medische implantaten	50.000
	• A01 Boezemfibrilleren	30.000
	• Geonema	22.000
	<i>Overige projecten met externe financiers</i>	
	• Innovatie Foresight Planning	16.437
	• NV NOM – European Regions for Innovative Productions	11.000
	• Interregional Supply Clusters along the North East Corridor	43.000
	• Europees Visserijfonds	450.000
	• Telemedicine en Personalized Care	88.138
	<i>Projecten zonder financiers:</i>	
	• Projectplan Op de Wierde Leens	500.000
	• Winkelcentrum Leens	60.000
	<i>Innovatief Actieprogramma Groningen-2</i>	
	<u>Life Sciences:</u>	
	• A01 ELISA	36.600
	• A03 Ontw. nieuwe eiwitten voor diagnose fibrose in lever/tumoren	42.800
	• A06 Ontwikkeling van Terpenen	12.000
	• A10 Ontwikkeling van Farmaco-MRI	36.698
	• A11 CollagenCare	12.155
	<u>Innovatie in de zorg:</u>	
	• B01 DRIFT	25.300
	• B04 Ontwikkeling handheld AGE Reader	48.348
	• B06 Intelligente cliënt monitoring LVG+ers	29.949
	• B08 Dementie in digitale tijdperk	21.332
	• B10 Sweetmotion	6.081
	• B11 Proces identificatie vitaal bedreigde patiënt	30.000
	<u>Creatieve industrie:</u>	
	• C01 Voucherproject Puddingfabriek	59.836
	• C03 PUB: Innovatiebureau jong ondernemend en creatief talent	13.708
• C04 FABLAB	13.205	
• C05 (Drie keer) Vier keer vier	16.469	
• C06 Serious Gaming	23.603	
<u>Generieke innovatie stimulerings:</u>		
• D03 Ontwikkeling innovatieve fosfaatbronnen	23.130	
• D04 Biogas uit Groningen Algenresidu	29.819	
• D06 Antifouling-systeem professionele scheepvaart	30.000	
	5.662.045	

Product-groep	Omschrijving	Specificatie (in euro's)
	Landbouw	
7302	<i>Kompas:</i> <ul style="list-style-type: none"> Glastuinbouw Eemsmond <i>Majeure projecten structuurversterking:</i> <ul style="list-style-type: none"> Aardappelrasproject 	 40.000 <u>25.000</u> 65.000
	Recreatie/Toerisme	
6101	<i>Kompas:</i> <ul style="list-style-type: none"> STAR Ring Blauwestad Infrastructuur <i>Majeure projecten structuurversterking:</i> <ul style="list-style-type: none"> STINAG TRI Blauwestad Meerweg ontwikkelt Meer 1e fase TRIP Paterswoldse meer IGS Leek – Roden, deelproject Nienoord Overige projecten met externe financiers: <ul style="list-style-type: none"> Netwerk TOEKOMST incl. deelproject fietsknooppunten Groningen Kiek over Diek 	 87.746 139.174 800.000 181.500 330.000 110.200 122.935 300.000 <u>400.000</u> 2.471.555

3.	BEREIKBAAR GRONINGEN	
	Mobiliteit en infrastructuur	
3301	Revitalisering Zuidlaardermeer	11.050
3402	<i>RSP-projecten – onderdeel Regionaal Mobiliteitsfonds:</i> <ul style="list-style-type: none"> Spoorverbinding Groningen - Heerenveen Bereikbaarheid Veenkoloniën <i>RSP-projecten – onderdeel concrete bereikbaarheid:</i> <ul style="list-style-type: none"> Onderzoekskosten doorkoppeling en upgrade HS Groningen Facelift stations 	 912.847 165.700 150.000 <u>700.000</u> 1.928.547

4.	KARAKTERISTIEK GRONINGEN	
	Natuur en landschap	
6205	<i>Kompas:</i> <ul style="list-style-type: none"> SGB2004 - ZWK: verveningroute fase 1 Herstel wierde Wierum <i>Overige projecten met externe financiers:</i> <ul style="list-style-type: none"> Landmerken Kwelderherstel Kwelderherstel 2^e fase 	 -8.353 32.033 23.000 10.000 <u>200.000</u> 256.680

Product-groep	Omschrijving	Specificatie (in euro's)
	PLG	
6102	<i>Majeure projecten structuurversterking:</i> <ul style="list-style-type: none"> Versnelling Noordelijke Vaarverbinding Blauwestad 	675.000
	<i>Overige projecten met externe financiers:</i> <ul style="list-style-type: none"> Waddenwandelpaden 	17.800
	<i>Projecten zonder financiers:</i> <ul style="list-style-type: none"> Boerenlandpaden 	10.000
		702.800

6	ENERGIEK GRONINGEN	
	Energie en klimaat	
5004	<i>Majeure projecten structuurversterking:</i> <ul style="list-style-type: none"> Flexines Energy Valley III Bio Energie Noord II Crystal Q Vorbereiding buisleidingstraat Eemsdelta EDGaR (Grasp) Vorbereiding CCS 100.000 Woningenplan Flexigas EDIAAL Ontwikkeling Groen Gas Hubs BioBrug FlexTT SepCO Biogascentrum Noord Groningen (vh.Biovec) BioCab Gezonde Kas 	75.000 179.920 11.506 30.000 408.000 1.000.000 120.000 850.000 152.014 175.000 48.469 85.000 174.171 127.579 68.611 152.855 <u>24.197</u> 3.682.322

8.	WELZIJN, SOCIAAL BELEID, JEUGD, CULTUUR	
	Jeugd	
8102	Duurzaam leren in de Veenkoloniën	103.872
	Cultuur en media	
8311	<i>Kompas:</i> <ul style="list-style-type: none"> Fonds Kunst en Economie II <i>Majeure projecten structuurversterking:</i> <ul style="list-style-type: none"> Land der Ontdekkingen <i>Projecten zonder financiers:</i> <ul style="list-style-type: none"> Strokkartonfabriek De Toekomst 	20.000 34.177 <u>40.000</u> 94.177
8312	<i>Majeure projecten structuurversterking:</i> <ul style="list-style-type: none"> EBBA awards 	40.000

BATEN

Product- groep	Omschrijving	Specificatie (in euro's)
3.	BEREIKBAAR GRONINGEN	
	Mobiliteit en infrastructuur	
3402	Rijksbijdrage uit het Regionaal Mobiliteitsfonds: <ul style="list-style-type: none"> • Spoorverbinding Groningen - Heerenveen • Bereikbaarheid Veenkoloniën 	382.173 69.372 451.545
	ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	
0200	<ul style="list-style-type: none"> • Bijdrage concrete bereikbaarheidsprojecten: <ul style="list-style-type: none"> - Facelift stations - Onderzoekskosten doorkoppeling en upgrade HS Groningen • Bijdrage t.z.v. Ruimtelijke Economische Programma <ul style="list-style-type: none"> - Versnellingsagenda arbeid en scholing - ERIBA - Lifelines 	408.333 87.500 345.652 558.228 <u>1.496.098</u> 2.895.811
0800	<ul style="list-style-type: none"> • Bijdrage vanuit Reserve Cofinanciering Kompas • Bijdrage vanuit Reserve Provinciale Meefinanciering • Bijdrage vanuit Reserve RSP 	833.067 13.503.634 <u>2.747.191</u> 17.083.892

PROVINCIE GRONINGEN

Nr.
Gewone dienst

12/2011
Dienstjaar: 2011
4e wijziging

Provinciale Staten van Groningen:

BESLUITEN:

de begroting van lasten en baten
te wijzigen als volgt:

	Omschrijving	BEDRAG VAN		
		nieuwe post/ verhoging	verlaging	nieuwe raming
	GEWONE DIENST			
1.	LEVEN EN WONEN IN GRONINGEN			
	Wonen en leefbaarheid			10.983.681
9101	Regionale planning		1.726	4.478.215
9102	Gemeentelijke plannen		13	1.371.881
9201	Bouwen en wonen		33	5.133.584
2.	ONDERNEMEND GRONINGEN			
	Bedrijvigheid			23.331.798
7001	Algemeen economische zaken		6.330	71.837
7002	Promotie en acquisitie		3.290	385.086
7103	Arbeidsmarkt		10.000	1.302.290
	Landbouw			512.262
7302	Landbouw		10.960	512.262
	Recreatie/toerisme			3.785.975
6101	Recreatie en toerisme	21.200		3.084.874
3.	BEREIKBAAR GRONINGEN			
	Mobiliteit en infrastructuur			117.911.382
3001	Mobiliteitsbeleid		2.874	24.606.448
3101	(Re)constructie wegen en fietspaden		9.450	5.256.253
3102	Onderhoud en beheer wegen en fietspaden		37.879	15.133.864
3103	Verkeersveiligheid		5.609	2.683.406
3303	Onderhoud en beheer overige vaarwegen		12.415	4.743.865
3304	Onderhoud en beheer sluisencomplex Lauwersoog		710	353.725
4.	KARAKTERISTIEK GRONINGEN			
	Natuur en landschap			3.646.146
6205	Natuur en landschap		3.725	3.646.146
	PLG			43.644.275
6102	Toerisme en recreatie		540	2.009.451
6203	Natuur		8.014	27.387.563
6204	Landschap en cultuurhistorie		1.430	3.666.733
7303	Landbouw en landinrichting		3.199	5.030.895
5.	SCHOON EN VEILIG GRONINGEN			
	Water			2.233.055
4001	Water		15.574	1.805.185
	Milieu			19.091.126
5003	Milieu (algemeen)		18.550	1.993.184
5201	Bodemsanering		646	7.193.827
5501	Vergunningverlening		7.622	4.115.674
5502	Toezicht en handhaving		620	4.197.081
	Risicobeleid/veiligheid			2.341.957
2001	Openbare orde en veiligheid		9.380	2.341.957

	Omschrijving	BEDRAG VAN		
		nieuwe post/ verhoging	verlaging	nieuwe raming
	GEWONE DIENST			
3.	BEREIKBAAR GRONINGEN			
	Mobiliteit en infrastructuur			79.943.289
	3101 (Re)constructie wegen en fietspaden		13.820	339.330
	3102 Onderhoud en beheer wegen en fietspaden		1.090	215.840
	3302 Onderhoud en beheer hoofdvaarwegen		55	9.617.085
	3303 Onderhoud en beheer overige vaarwegen		3.180	632.710
	3304 Onderhoud en beheer sluisencomplex Lauwersoog		770	152.230
5.	SCHOON EN VEILIG GRONINGEN			
	Milieu			345.750
	5501 Vergunningverlening		250	59.750

4e WIJZIGING BEGROTING 2011

LASTEN

	Omschrijving	BEDRAG VAN		
		nieuwe post/ verhoging	verlaging	nieuwe raming
7.	GEBIEDSGERICHT			
	POP/gebiedsgericht			5.879.320
9104	Gebiedsgericht werken/uitvoering POP		1.420	5.879.320
9.	BESTUUR			
	Provinciale staten			2.393.140
1001	Vergoeding provinciale staten		189	2.393.140
	Bestuurlijke samenwerking			3.853.627
1501	(Uitvoering van) wettelijke regelingen	1.927		1.106.453
1601	Bestuurlijke samenwerking		6.200	1.927.096
	Communicatie			4.114.492
1604	Representatie/relatiemanagement		43.610	1.186.551
	ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN			
	Totaal			78.231.977
0600	Saldo kostenplaatsen	182.227		719.615
0800	Mutaties reserves		2.511	30.041.430
	Totaal	205.354	224.519	

Aldus vastgesteld door Provinciale Staten van Groningen
in hun vergadering van

, voorzitter.

, griffier.

Toelichting op de 4e wijziging van de provinciale begroting 2011

In deze begrotingswijziging worden de voorgenomen bezuinigingen 2011-2015 op de kredieten, onderdeel overige programmakosten, voor de jaarschijf 2011 ingevuld.

LASTEN

Product-groep	Aanpassing	Specificatie (in euro's)
	LEVEN EN WONEN IN GRONINGEN	
	Wonen en leefbaarheid	
9101	<ul style="list-style-type: none"> • Actualisatie gegevens RO • Advertentiekosten uitvoering ruimtelijke beleid • Voorbereiding planning en studie 	-121 -12 -1.593 -1.726
9102	Advertentiekosten Wet Ruimtelijke Ordening	-13
9201	Actualisatie gegevens volkshuisvesting	-33
	ONDERNEMEND GRONINGEN	
	Bedrijvigheid	
7001	Vestigingsregister	-6.330
7002	Promotie en acquisitie	-3.290
7103	Arbeidsmarktbeleid	-10.000
	Landbouw	
7302	Versterking en vernieuwing agrarische sector	-10.960
	Recreatie/toerisme	
6101	Recreatie en toerisme, verschuiving van apparaatskosten naar overige programmakosten (Statenmotie 30 juni 2010)	21.200
	BEREIKBAAR GRONINGEN	
	Mobiliteit en infrastructuur	
3001	<ul style="list-style-type: none"> • Verkeerstellingen • Onderzoek ongevallen • Verkeersonderzoek • Communicatie • Vervoersmanagement • Uitvoering Beleidsnota Fiets 	-230 -24 -1.061 -348 -211 -1.000 -2.874
3101	<ul style="list-style-type: none"> • Planvorming/Algemeen • Advertentiekosten bestek 	-9.420 -30 -9.450

Product-groep	Aanpassing	Specificatie (in euro's)
3102	<ul style="list-style-type: none"> • Bermen en sloten • Wegverhardingen • Fietspadverhardingen • Wegmeubilair • Beplantingen • Boordvoorzieningen • Gladheidsbestrijding • Verkeersregelinstallaties • Vaste kunstwerken • Overige kosten wegen 	-1.990 -16.074 -1.950 -5.120 -2.350 -1.100 -2.830 -1.395 -3.510 <u>-1.560</u> -37.879
3103	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering actieplan verkeersveiligheid • Kleinschalige maatregelen • Verkeersmaatregelen • Duurzaam veilig 	-3.557 -136 -9 <u>-1.907</u> -5.609
3303	<ul style="list-style-type: none"> • Dijken, bermen en sloten • Boordvoorzieningen • Baggerwerk • Bruggen • Sluizen • Aanlegvoorziening/kanaalmeubilair • Diversen 	-450 -5.300 -715 -4.470 -380 -360 <u>-740</u> -12.415
3304	Haven en sluizen Lauwersoog	-710

KARATERISTIEK GRONINGEN		
Natuur en landschap		
6205	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering NB-wet Wadden • MJP monitoring, inclusief biologisch meetnet 	-375 <u>-3.350</u> -3.725
PLG		
6102	<ul style="list-style-type: none"> • Netwerk wandelen (provincie) • Netwerk fietsen (provincie) • Netwerk wandelen/fietsen incl. bewegwijzering (provincie) 	-190 -180 <u>-170</u> -540
6203	<ul style="list-style-type: none"> • Verwerving EHS (provincie) • Project milieutekort (provincie) • Beheer inrichtingsplan NPL (provincie) • Uitvoering programma soortenbescherming (provincie) • Overige maatregelen (provincie) 	-2.930 -2.148 -260 -645 <u>-2.031</u> -8.014

Product-groep	Aanpassing	Specificatie (in euro's)
6204	<ul style="list-style-type: none"> Inrichting landschapselementen (provincie) Beheer landschapselementen (provincie) Monumenten/historische erven/kerken (provincie) Uitvoering programma Middag Humsterland (provincie) 	-560 -365 -85 <u>-420</u> -1.430
7303	Kavelvergroting/-verbetering (provincie)	-3.199

SCHOON/VEILIG GRONINGEN		
Water		
4001	<ul style="list-style-type: none"> Actieprogramma water Stuurgroep Water 2000+ Kleinschalig waterbeheer Onderzoek waterhuishouding Monitoring bodem- en grondwaterkwaliteit Metingen oppervlaktewater 	-3.500 -3.500 -8.000 -240 -288 <u>-46</u> -15.574
Milieu		
5003	<ul style="list-style-type: none"> Uitvoering milieutaken Stimulering milieufactiviteiten Bijdrage milieu- en economische maatregelen MER 	-9.000 -3.020 -6.350 -180 -18.550
5201	<ul style="list-style-type: none"> Stelpost bodemsanering Monstername handhaving 	-593 <u>-53</u> -646
5501	<ul style="list-style-type: none"> Uitvoeringskosten milieu Procesondersteuning vergunningverlening 	-172 <u>-7.450</u> -7.622
5502	<ul style="list-style-type: none"> Handhaving/toezicht bedrijven en zwembaden Advertentiekosten milieu 	-576 <u>-44</u> -620
Risicobeleid/veiligheid		
2001	<ul style="list-style-type: none"> Diverse kosten OOV Risicokaart Provinciaal Veiligheidsbeleid 	-6.570 -250 <u>-2.560</u> -9.380

GEBIEDSGERICHT		
POP/gebiedsgericht		
9104	Uitvoering POP	-1.420

Product-groep	Aanpassing	Specificatie (in euro's)
	BESTUUR	
	Provinciale Staten	
1001	<ul style="list-style-type: none"> • Advertentiekosten Provinciale Staten • Scholing Statenleden • Internet Statenleden 	-63 -61 <u>-65</u> -189
	Bestuurlijke samenwerking	
1501	<ul style="list-style-type: none"> • Archiefinspectie • Commissie Rechtsbescherming 	-33 <u>1.960</u> 1.927
1601	<ul style="list-style-type: none"> • EDR • NHI 	-1.700 <u>-4.500</u> -6.200
	Communicatie	
1604	<ul style="list-style-type: none"> • Lunch/diner relaties • Evenementen 	-10.000 <u>-33.610</u> -43.610
	ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	
0600	<ul style="list-style-type: none"> • Apparaatskosten <li style="padding-left: 20px;">- aanvulling FPU • Stelpost bezuiniging 	-9.000 <u>191.227</u> 182.227
0800	Reserve Bodemsanering	-2.511

BATEN

Product-groep	Aanpassing	Specificatie (in euro's)
	BEREIKBAAR GRONINGEN	
	Mobiliteit en infrastructuur	
3101	Bijdrage uitbesteding	-13.820
3102	<ul style="list-style-type: none"> • Verkeersregelininstallaties • Leges wegen • Reconstructie wegen • Huren/pachten wegen • Overige baten wegen 	-320 -200 -360 -190 <u>-20</u> -1.090
3303	<ul style="list-style-type: none"> • Leges niet-gesubsidieerde Hoofdkanalen • Leges/recognities overige vaarwegen • Kade- en Havengeld • Bijdrage afstandsbediening overige vaarwegen • Huren en pachten • Bijdrage Rijk Noord Willemskanaal • Overige baten 	-55 -60 -30 -800 -20 -1.950 <u>-320</u> -3.235
3304	<ul style="list-style-type: none"> • Algemene kosten • Dienstgebouwen • Bijdrage provincie Fryslân 	-10 -90 <u>-670</u> -770
	SCHOON/VEILIG GRONINGEN	
	Milieu	
5501	Leges ontgrondingen	-250

PROVINCIE GRONINGEN

Nr.
Gewone dienst

12/2011
Dienstjaar: 2011
5e wijziging

Provinciale Staten van Groningen:

BESLUITEN:

de begroting van lasten en baten
te wijzigen als volgt:

	Omschrijving	BEDRAG VAN		
		nieuwe post/ verhoging	verlaging	nieuwe raming
	GEWONE DIENST			
1.	LEVEN EN WONEN IN GRONINGEN			
	Wonen en leefbaarheid			11.069.696
9101	Regionale planning	84.177		4.562.392
9102	Gemeentelijke plannen	1.838		1.373.719
2.	ONDERNEMEND GRONINGEN			
	Bedrijvigheid			23.248.738
7107	Provinciale bedrijven		10	309.734
7201	Nutsvoorzieningen		105.050	7.449.751
	Recreatie/toerisme			3.790.375
7003	Toeristische promotie	4.400		705.501
3.	BEREIKBAAR GRONINGEN			
	Mobiliteit en infrastructuur			124.899.488
3001	Mobiliteitsbeleid		4.108.917	20.497.531
3101	(Re)constructie wegen en fietspaden		19.810	5.236.443
3102	Onderhoud en beheer wegen en fietspaden	412.127		15.545.991
3301	(Re)constructie waterwegen		14.530	2.582.509
3302	Onderhoud en beheer hoofdvaarwegen		100	10.574.423
3303	Onderhoud en beheer overige vaarwegen	2.640.258		7.384.123
3304	Onderhoud en beheer sluizencomplex Lauwersoog	4.572		358.297
3402	Collectief Personenvervoer	8.074.506		59.690.105
5.	SCHOON EN VEILIG GRONINGEN			
	Water			2.242.565
4001	Water	9.510		1.814.695
	Milieu			18.904.726
5003	Milieu (algemeen)	2.500		1.995.684
5201	Bodemsanering		55.659	7.138.168
5202	Afval		181.538	1.130.212
5501	Vergunningverlening		7.491	4.108.183
5502	Toezicht en handhaving	55.788		4.252.869
	Risicobeleid/veiligheid			1.956.045
2001	Openbare orde en veiligheid		385.912	1.956.045
6.	ENERGIEK GRONINGEN			
	Energie en klimaat			8.617.349
5004	Energie en klimaat	214.153		8.250.124

5e WIJZIGING BEGROTING 2011

BATEN

	Omschrijving	BEDRAG VAN		
		nieuwe post/ verhoging	verlaging	nieuwe raming
	GEWONE DIENST			
1.	LEVEN EN WONEN IN GRONINGEN			
	Wonen en leefbaarheid			181.702
9101	Regionale planning	15.702		181.702
2.	ONDERNEMEND GRONINGEN			
	Bedrijvigheid			30.091.412
7201	Nutsvoorzieningen	15.509.803		29.977.012
3.	BEREIKBAAR GRONINGEN			
	Mobiliteit en infrastructuur			82.079.059
3001	Mobiliteitsbeleid		5.772.506	14.444.864
3101	(Re)constructie wegen en fietspaden		169.750	169.580
3303	Onderhoud en beheer overige vaarwegen	2.697		635.407
3402	Collectief Personenvervoer	8.075.329		56.844.053
5.	SCHOON EN VEILIG GRONINGEN			
	Water			576.420
4001	Water	9.510		576.420
	Milieu			586.350
5202	Afval	240.600		399.600
6.	ENERGIEK GRONINGEN			
	Energie en klimaat			300.000
5004	Energie en klimaat	300.000		300.000
7.	GEBIEDSGERICHT			
	POP/Gebiedsgericht			158.005
9104	Gebiedsgericht werken/uitvoering POP		95.245	158.005

5e WIJZIGING BEGROTING 2011

LASTEN

	Omschrijving	BEDRAG VAN		
		nieuwe post/ verhoging	verlaging	nieuwe raming
8.	WELZIJN, SOCIAAL BELEID, JEUGD,CULTUUR			
	Sociaal beleid			8.710.342
8201	Sport		14.150	519.888
8701	Ouderenbeleid en -zorg	200.000		971.095
	Jeugd			45.773.696
8102	Onderwijsbeleid	388.680		789.279
8801	Jeugdzorg	901.703		44.857.881
	Cultuur en media			21.657.329
8311	Het verhaal van Groningen	808		3.852.358
8312	Dynamiek in de kunsten van stad en regio	42.150		3.680.556
	BESTUUR			
	Provinciale staten			2.470.313
1001	Vergoeding provinciale staten	77.173		2.470.313
	Bestuurlijke samenwerking			
1601	Bestuurlijke samenwerking		21.528	
	Communicatie			2.928.075
1603	Communicatie	133		2.928.075
	BEDRIJFSVOERING			
	Totaal			2.448.092
1602	Voorzieningen personeel		2.120	227.171
	ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN			
	Totaal			97.518.758
0010	Financieringsmiddelen		5.610.152	5.424.813
0110	Geldleningen	3.740.380		22.796.290
0410	Deelnemingen		430	9.529.190
0500	Onvoorzien		563.080	1.167.738
0600	Saldo kostenplaatsen	4.510.629		5.230.243
0800	Mutaties reserves	14.518.927		44.560.357
	Totaal	35.884.412	11.090.477	

	Omschrijving	BEDRAG VAN		
		nieuwe post/ verhoging	verlaging	nieuwe raming
8.	WELZIJN, SOCIAAL BELEID, JEUGD,CULTUUR			
	Jeugd			43.227.083
8102	Onderwijsbeleid	88.680		88.680
8801	Jeugdzorg	701.703		43.138.403
	Cultuur en media			102.378
8311	Het verhaal van Groningen	84.878		102.378
	BESTUUR			
	Bestuurlijke samenwerking			42.413
1501	(Uitvoering van) wettelijke regelingen		1.287	42.413
	BEDRIJFSVOERING			
	Totaal			1.877.109
1602	Voorzieningen personeel	8.900		22.500
1701	Diensten voor derden	385.486		1.795.009
	ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN			
	Totaal			250.921.260
0010	Financieringsmiddelen		826.248	6.235.887
0110	Geldleningen	310.467		48.858.507
0200	Algemene uitkering provinciefonds	1.150.989		81.744.450
0310	Eigen middelen	447.414		47.975.084
0500	Onvoorzien		1.000.000	386.857
0800	Mutaties reserves	8.017.320		65.632.953
	Totaal gewone dienst	35.349.478	7.865.036	

Aldus vastgesteld door Provinciale Staten van Groningen
in hun vergadering van

, voorzitter.

, griffier.

Toelichting op de 5e wijziging van de provinciale begroting 2011

LASTEN

Product-groep	Aanpassing	Specificatie (in euro's)
	LEVEN EN WONEN IN GRONINGEN	
	Wonen en leefbaarheid	
9101	<ul style="list-style-type: none"> • Aanpassing van de raming als gevolg herberekening van de kapitaallasten: <ul style="list-style-type: none"> - rente Blauwestad - rente Stichting kapitaal t.b.v. Meerstad • Advertentiekosten • Verrekening AKP met bouwheerschap • Personeelskosten interventieteam van bouwheerschap 	29.780 2.370 -1.838 66.365 <u>-12.500</u> 84.177
9102	Advertentiekosten	1.838
	ONDERNEMEND GRONINGEN	
	Bedrijvigheid	
7107	<ul style="list-style-type: none"> • Aanpassing van de raming als gevolg herberekening van de kapitaallasten: <ul style="list-style-type: none"> - rente NOM 	-10
7201	<ul style="list-style-type: none"> • Aanpassing van de raming als gevolg herberekening van de kapitaallasten: <ul style="list-style-type: none"> - rente achtergestelde lening NV Enexis - rente lening NV Enexis 10 jaar - rente lening BV PBE - rente bruglening NV Enexis - rente deelneming diversen NV Enexis - rente Waterbedrijf Groningen 	-20.050 -15.830 -2.290 -65.570 -1.300 <u>-10</u> -105.050
	Recreatie/toerisme	
7003	Aanpassing krediet "Marketing Groningen" vanwege voor 2011 toe te passen Centraal Plan Bureau -inflatiecorrectie	4.400
	BEREIKBAAR GRONINGEN	
	Mobiliteit en infrastructuur	
3001	<ul style="list-style-type: none"> • De gelden voor de RSP onderdelen Ruimtelijk- economisch Programma en Concrete bereikbaarheidsprojecten worden uitgekeerd middels de decentralisatie-uitkering (via provinciefonds). • Uitvoeringskosten jaarplan 2011 RSP-ZZL (zie 0800-baten) • Bestedingsplan BDU (zie 3001-baten) 	1.428.589 235.000 <u>-5.772.506</u> -4.108.917
3101	Aanpassing van de raming als gevolg herberekening van de kapitaallasten: <ul style="list-style-type: none"> - rente tertiaire wegen - rente provinciale wegen vanaf 1993 	-100 <u>-19.710</u> -19.810

Product- groep	Aanpassing	Specificatie (in euro's)
3102	<ul style="list-style-type: none"> • Saldo egalisatiefonds BWK • Egalisatie Managementcontract jaarschijf 2011 • Knelpunten Wegen & Kanalen 	-272.873 350.000 <u>335.000</u> 412.127
3301	Aanpassing van de raming als gevolg herberekening van de kapitaallasten: - rente waterwegen	-14.530
3302	<ul style="list-style-type: none"> • Aanpassing van de raming als gevolg herberekening van de kapitaallasten: - rente ICT-ring Reitdiep (aandeel hoofdkanalen) - rente Reitdiepproject (aandeel hoofdkanalen) - verschil kapitaallasten aframen van krediet boordvoorzieningen 	-100 -100 <u>100</u> -100
3303	<ul style="list-style-type: none"> • Aanpassing van de raming als gevolg herberekening van de kapitaallasten: - rente ICT-ring Reitdiep (aandeel overige waterwegen) - rente Reitdiepproject (aandeel overige waterwegen) - rente ring Oost-Groningen - verrekening kapitaallasten ring Oost-Groningen • Saldo egalisatiefonds BWK • Knelpunten Wegen & Kanalen • Motie Staten Integrale Bijstelling 2010 	-540 -30 -330 330 1.240.734 675.300 <u>724.794</u> 2.640.258
3304	<ul style="list-style-type: none"> • Aanpassing van de raming als gevolg herberekening van de kapitaallasten: - rente ICT-ring Reitdiep (aandeel Lauwersoog) - rente erfpachtterrein • Saldo egalisatiefonds BWK 	-100 -10 <u>4.682</u> 4.572
3402	Bestedingsplan BDU (zie 3402-baten)	8.074.506

SCHOON/VEILIG GRONINGEN		
Water		
4001	Aanpassing van de raming als gevolg herberekening van de kapitaallasten: - rente Reiderwolderpolder	9.510
Milieu		
5003	<ul style="list-style-type: none"> • Bijdrage Milieu en Economische maatregelen • Substitutie Milieueffectrapportage (zie 5502-lasten) 	10.000 -7.500 2.500
5201	<ul style="list-style-type: none"> • Decentralisatie tijdschriftabbonnementen (zie 0600-lasten) • Verrekening AKP met Bodemsanering 	5.287 -60.946 -55.659
5202	<ul style="list-style-type: none"> • Bespaarde rente voorziening Nazorg stortplaatsen • Hogere lasten nazorg stortplaatsen (zie 5202-baten) 	-422.138 <u>240.600</u> -181.538

Product-groep	Aanpassing	Specificatie (in euro's)
5501	<ul style="list-style-type: none"> Decentralisatie tijdschriftabonnementen (zie 0600-lasten) Interventieteam Eemsdelta t.l.v. Procesondersteuning 	5.009 <u>-12.500</u> -7.491
5502	<ul style="list-style-type: none"> WABO/Waterwet - indirecte lozingen(zie 0600-lasten) Decentralisatie tijdschriftabonnementen (zie 0600-lasten) Substitutie Wet Hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden(zie 5003-lasten) Metingen ten behoeve van toezicht Interventieteam t.l.v. handhaving en metingen 	55.000 5.788 -7.500 15.000 <u>-12.500</u> 55.788
	Risicobeleid/veiligheid	
2001	Verrekening AKP met externe veiligheid	-385.912

ENERGIEK GRONINGEN		
Energie en klimaat		
5004	<ul style="list-style-type: none"> Energy Valley Stimuleringsregeling Energie advies Subsidieregeling koplopergebieden energiezuinige nieuwbouw Verrekening AKP met: <ul style="list-style-type: none"> - PUP- project 'Ecologie en Economie in balans' - Energy Valley - Programmamanagement Energie - SLOK 	150.000 -160.000 300.000 -8.750 -34.787 13.638 <u>-45.948</u> 214.153

WELZIJN, SOCIAAL BELEID, CULTUUR		
Sociaal beleid		
8201	Aanpassing toegerekende rente Provinciaal Accommodatiefonds	-14.150
8701	Amendement krimpgebieden (zie 0800-baten)	200.000
Jeugd		
8102	<ul style="list-style-type: none"> Betreft financiering aankoop van het onderwijsgebouw Eelwerd van het Noorderpoortcollege (zie 0800 – baten) Hogere lasten experiment geïntegreerde kindvoorziening 	300.000 <u>88.680</u> 388.680
8801	Hogere lasten Bureau Jeugdzorg + zorgaanbieders (zie 8801/0800-baten)	901.703
Cultuur, media, erfgoed		
8311	<ul style="list-style-type: none"> Toe te rekenen rente renteloos voorschot Menkemaborg Rente achtergestelde lening Groninger Monumenten Fonds Verrekening AKP met NAD - Nuis 	-40 -380 <u>1.228</u> 808
8312	Kosten opdracht Kunstraad Groningen voor het toetsen van de ingediende plannen van culturele instellingen voor structurele subsidie in de periode 2013-2016. De totale kosten van deze opdracht bedragen € 84.300,--, waarvan de helft ten laste komt van het Stimuleringsfonds Kunsten	42.150

Product-groep	Aanpassing	Specificatie (in euro's)
	BESTUUR	
	Provinciale Staten	
1001	<ul style="list-style-type: none"> Aanpassing accres vergoeding Provinciale Staten Aanpassing hoogte fractievergoedingen 	14.000 <u>63.173</u> 77.173
	Bestuurlijke samenwerking	
1601	<ul style="list-style-type: none"> Eind 2010 werd besloten de overeenkomst met de Nieuwe Hanze Regio te beëindigen, derhalve worden de volgende kredieten afgeraamd: <ul style="list-style-type: none"> - Activiteiten NHI - Secretariaat NHI Verhoging krediet grensoverschrijdende samenwerking Jaarrekening Interprovinciaal Overleg 2010 IPO-jaarstukken GBO (zie 0600-lasten) 	-7.100 -22.900 5.000 -38.476 41.948 -21.528
	Communicatie	
1603	Decentralisatie tijdschriftabbonnementen (zie 0600-lasten)	133
	BEDRIJFSVOERING	
	Totaal	
1602	<ul style="list-style-type: none"> Ophoging krediet bedrijfsfitness vanwege grote deelname ambtenaren Vrijval middelen pc-privé project vanwege beëindiging 	19.200 <u>-21.320</u> -2.120
	ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	
0010	Aanpassing van de raming als gevolg van herberekening van de kapitaallasten: <ul style="list-style-type: none"> - rente rekening-courant SNN - rente regiovisie - rente Stichting Landinrichting en bodemverontreiniging - rente Groninger Bedrijfslocaties - rente OV -bureau Groningen -Drenthe - rente Regiotram - administratieve boeking i.v.m. financieringoverschot - bespaarde rente gebundelde doeluitkering - bespaarde rente rijksmiddelen Jeugdzorg - bespaarde rente rijksmiddelen SDV - bespaarde rente rijksmiddelen BLS - bespaarde rente ILG - toe te rekenen rente voorfinanciering Blauwestad 	-406.362 34.177 16.917 -313 48.693 -2.220 -518.679 319.000 -6.250 26.418 43.097 -25.000 <u>-5.139.630</u> -5.610.152
0110	Aanpassing van de raming als gevolg van herberekening van de kapitaallasten: <ul style="list-style-type: none"> - rente beleggingen 	3.740.380
0410	Aanpassing van de raming als gevolg van herberekening van de kapitaallasten: <ul style="list-style-type: none"> - rente deelneming aandelenkapitaal BNG 	-430
0500	De ramingen op deze productgroep worden gemuteerd ingevolge vrijval middelen Krediet voorfinanciering grote projecten	-563.080

Product-groep	Aanpassing	Specificatie (in euro's)
0600	Bij volgende kredieten moet de raming worden aangepast <ul style="list-style-type: none"> • Aanpassing van de raming als gevolg van herberekening kapitaallasten: <ul style="list-style-type: none"> - stelpost St. Jansstraat - stelpost lagere renteopbrengst - stelpost Renovatie+ - stelpost overhead - rente gebouwen - afschrijving gebouwen - MURA - rente kelder PCCV - rente PAC noodvoorziening - rente hydraulische graafmachine - verrekenen hydraulische graafmachine - rente Werkboot - afschrijving Werkboot - verrekenen Werkboot • Vrijval huur Sint Jansstraat • IVT IPO-jaarstukken GBO • FPU/levensloopregeling • Actieprogramma weide- en akkervogels • Muskusrattenbestrijding • Stelpost frictiekosten overdracht MURA • Invulling taakstelling bezuiniging • Wachtgeld oud GS -leden • Stelpost WABO/Waterwet – inhuur indirecte lozigen • Decentralisatie tijdschriftabonnementen • Bijstelling kosten project Ter zake • Onderhoudskosten • AKP verhoging Voorjaarsnota 2011 ten opzichte van Begroting 2011 • Personeelsplanning • Project Ter zake • Tijdschriftabonnementen • FPU • Stelpost CAO 2009-2011 • Stelpost formatie Beton en Waterbouw • Stelpost levensloop • Stelpost wachtgeld oud GS-leden • Stelpost uitbreiding GS • Stelpost formatiereductie Kanaalbeheer • Stelpost formatiereductie Financieel Perspectief • Stelpost bezuiniging materieel • Stelpost kwaliteitsimpuls • Stelpost WABO: inhuur bouw- en woningtoezicht • Stelpost WABO: Bezwaar en Beroep bouw- en woningtoezicht • Stelpost Energieakkoord • Stelpost Gratis Openbaar Vervoer voor MBO - leerlingen • Stelpost te hoge raming AKP begroting 2011 	-560.518 1.125.000 -548.822 -65.000 1.215.130 959.520 160 -10 -120 -90 90 63.780 41.650 -105.430 -1.460.900 41.948 53.784 450 6.316 968.100 -3.321 223.670 -55.000 -16.217 1.416.585 557.300 1.422.969 -41.744 3.431 -4.170 -41.000 507.489 -126.899 -252.000 -223.670 -57.109 73.414 414.110 89.200 -59.465 -35.000 -97.370 -9.170 1.381 -827.927 4.510.629
0800	<ul style="list-style-type: none"> • Aanpassing van de raming als gevolg van herberekening kapitaallasten: <ul style="list-style-type: none"> - bespaarde rente egalisatiereserve RSP - opbrengst dividend Enexis/vrijval Escrow (bijdrage aan reserve ESFI) • Storting reserve Leefbaarheid Krimpgebieden 	-429.364 14.793.291 155.000 14.518.927

BATEN

Product-groep	Aanpassing	Specificatie (in euro's)
	LEVEN EN WONEN IN GRONINGEN	
	Wonen en leefbaarheid	
9101	<ul style="list-style-type: none"> • De aanpassing op deze productgroep heeft betrekking op veranderende rentebaten: <ul style="list-style-type: none"> - lening Blauwestad - stichting kapitaal t.b.v. Meerstad • Verrekening AKP met Blauwestad 	-40 -50 <u>15.792</u> 15.702
	ONDERNEMEND GRONINGEN	
	Bedrijvigheid	
7201	De aanpassing op deze productgroep heeft betrekking op veranderende rentebaten: <ul style="list-style-type: none"> - brugleningen Essent - achtergestelde lening NV Enexis - dividend Enexis/vrijval Escrow 	68 4 <u>15.509.739</u> 15.509.803
	BEREIKBAAR GRONINGEN	
	Mobiliteit en infrastructuur	
3001	Bestedingsplan BDU – (zie 3001-lasten)	-5.772.506
3101	Verrekening AKP met CT2010	-169.750
3303	Saldo egalisatiefonds BWK	2.697
3402	<ul style="list-style-type: none"> • Bestedingsplan BDU – (zie 3402-lasten) • Verrekening AKP met restant OV-middelen 	8.074.506 <u>823</u> 8.075.329
	SCHOON/VEILIG GRONINGEN	
	Water	
4001	De aanpassing op deze productgroep heeft betrekking op veranderende rentebaten: <ul style="list-style-type: none"> - Reiderwolderpolder 	9.510
	Milieu	
5202	Onttrekking voorziening nazorg i.v.m. hogere lasten	240.600
	ENERGIEK GRONINGEN	
	Energie en klimaat	
5004	Subsidieregeling koplopergebieden energiezuinige nieuwbouw	300.000

Product-groep	Aanpassing	Specificatie (in euro's)
	GEBIEDSGERICHT	
	POP/Gebiedsgericht	
9104	Verrekening AKP met Agenda voor de Veenkoloniën	-95.245
	WELZIJN, SOCIAAL BELEID, JEUGD, CULTUUR EN MEDIA	
	Jeugd	
8102	Hogere rijksbijdrage experiment geïntegreerde kindvoorziening	88.680
8801	Hogere bijdrage Jeugdzorg (zie 8801-lasten)	701.703
	Cultuur en media	
8311	Verrekening AKP met NAD-Nuis	84.878
	BESTUUR	
	Bestuurlijke samenwerking	
1501	Verrekening AKP met archiefinspectie	-1.287
	BEDRIJFSVOERING	
1602	Bedrijfsfitness	8.900
1701	Verrekenen met AKP: - detachering - EU-lobbyist - Regiofonds - Regiotram - NEND - NAD-Nuis - Bodemdaling	199.456 -14.065 -8.130 183.099 74.529 -87.333 <u>37.930</u> 385.486
	ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	
0010	De aanpassing op deze productgroep heeft betrekking op veranderende rentebaten: - callgeldleningen - daggeld - kasgeld - nazorg - Groenfonds - Nationaal Groenfonds (ILG) - Nationaal Groenfonds (EHS) - rekening-courant Blauwestad - rekening-courant Regiotram	-1.500 -25.000 -546.250 52.862 -10.000 20.000 300 -325.000 8.340 -826.248

Product-groep	Aanpassing	Specificatie (in euro's)
0110	De aanpassing op deze productgroep heeft betrekking op veranderende rentebaten: - beleggingen nazorg - overige beleggingen - bijdrage verdeeldienst i.v.m. bespaarde rente	-475.000 1.538.650 <u>-753.183</u> 310.467
0200	Aanpassing uitkering Provinciefonds in verband met de maartcirculaire 2011: - RSP (na aftrek inzet middelen 3 ^e begrotingswijziging 2011) - diverse mutaties 2011 - terugvordering 2010	1.428.589 -120.100 <u>-157.500</u> 1.150.989
0310	Hogere opbrengst opcentenheffing motorrijtuigenbelasting	447.414
0500	Onderuitputting BTW-compensatiefonds	-1.000.000
0800	<ul style="list-style-type: none"> • Reserve Leefbaarheid (zie 8102-lasten) • Inzet vrij besteedbaar rekeningresultaat 2010 • Onttrekking reserve RSP (zie 3001-lasten) • Onttrekking reserve Stimuleringsfonds Jeugdzorg (zie 8801-lasten) • Onttrekking reserve Stimuleringsfonds Zorg Krimp (zie 8701-lasten) • Onttrekking Algemene Reserve (zie 0800-lasten) • Reserve AKP (zie 0600-lasten) • Reserve Huisvesting en Inrichting (zie 0600-lasten) • Reserve BWK – saldo Managementcontract 2010 • Reserve BWK – motie + egalisatie • Reserve ESFI – knelpunten Wegen & Kanalen • Reserve RSP – verrekening AKP • Reserve AKP – bijdrage DIV • Reserve AKP – overboeking 2010-2011 • Reserve AKP – mobiliteit in brede zin • Reserve AKP – kleiner en beter groen voor grijs • Reserve PLG – AKP-loket levende dorpen 	300.000 844.042 235.000 200.000 200.000 155.000 1.416.585 557.300 969.846 1.074.794 1.010.300 51.135 288.000 213.392 -39.103 497.676 <u>43.353</u> 8.017.320

PROVINCIE GRONINGEN

Nr.
Gewone dienst

12/2011
Dienstjaar: 2011
6e wijziging

Provinciale Staten van Groningen:

BESLUITEN:

de begroting van lasten en baten
te wijzigen als volgt:

	Omschrijving	BEDRAG VAN		
		nieuwe post/ verhoging	verlaging	nieuwe raming
	GEWONE DIENST			
1.	LEVEN EN WONEN IN GRONINGEN			
	Wonen en leefbaarheid			
9201	Bouwen en wonen			
2.	ONDERNEMEND GRONINGEN			
	Bedrijvigheid			
7002	Promotie en acquisitie			
7106	Regioprogramma's			
3.	BEREIKBAAR GRONINGEN			
	Mobiliteit en infrastructuur			
3101	(Re)constructie wegen en fietspaden			
3103	Verkeersveiligheid			
5.	SCHOON/VEILIG GRONINGEN			
	Milieu			
5003	Milieu (algemeen)			
5201	Bodemsanering			
5501	Vergunningverlening			
5502	Toezicht en handhaving			
6.	ENERGIEK GRONINGEN			
	Energie en klimaat			
5004	Energie en klimaat	3.000.000		11.617.349 11.250.124
7.	GBIEDSGERICHT			
	POP/gebiedsgericht			
9104	Gebiedsgericht werken/uitvoering POP			
8.	WELZIJN, SOCIAAL BELEID, JEUGD,CULTUUR			
	Sociaal beleid			
8001	Ontwikkeling welzijnbeleid			
	Jeugd			
8102	Onderwijsbeleid			
8801	Jeugdzorg			
	Cultuur en media			
8310	Creatieve netwerken			
8312	Dynamiek in de kunsten van stad en regio			
	BESTUUR			
	Communicatie			
1604	Representatie/relatiemanagement			
	ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN			
	Totaal			
0500	Onvoorzien			
0600	Saldo kostenplaatsen			
0800	Mutaties reserves			
	Totaal	3.000.000	0	

	Omschrijving	BEDRAG VAN		
		nieuwe post/ verhoging	verlaging	nieuwe raming
	GEWONE DIENST			
	ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN			
	Totaal			
	Totaal gewone dienst	0	0	0

Aldus vastgesteld door Provinciale Staten van Groningen
in hun vergadering van

, voorzitter.

, griffier.

Toelichting op de 6e wijziging van de provinciale begroting 2011

LASTEN

Product-groep	Omschrijving	Specificatie (in euro's)
6	ENERGIEK GRONINGEN	
	Energie en klimaat	
5004	Revolving fund Energiefonds (zie deel 3, onderdeel 1.6.6.4)	3.000.000

